

Etymologisch Dictionairke vaan 't Mestreechs

Boe koume eus Mestreechter wäörd vaandan?

Flor Aarts

Vjeldeke
KRINK MESTREECH

Colofon

© Flor Aarts

ISBN/EAN 978-90-826330-1-6

CIP-gegevens Koninklijke Bibliotheek, Den Haag
Aarts, Flor

Trefwoorden: Maastricht, Mestreech, Etymologie

Uitgever: Veldeke Krink Mestreech, Maastricht 2017

Afbeelding omslag: Sjë Aarts-Postmes

Vormgeving: Ça Va Bien, Grafische Vormgeving

Drukwerk: Drukkerij Walters

Met dank aan de subsidiegevers

Stichting Dr. Winand Roukens Fonds

Stichting Kanunnik Salden Nieuwenhof

Elisabeth Strouvenfonds

Vrijthofnotarissen

VOORWOORD

De woordenschat van het Maastrichts is, afgezien van een aantal woordenlijsten, beschreven in vier woordenboeken.

Het eerste, geschreven door Dr. H.J.E. Endepols, verscheen in 1955. Zijn *Woordenboek of Diksjenaer van 't Mestreechs* beschrijft de woordenschat van de periode 1729-1950. Het bestaat uit één lijst waarin Nederlandse en Maastrichtse woorden door elkaar staan. Dat maakt het niet altijd gemakkelijk om een woord te vinden.

De Nuië Mestreechsen Dictionair, verschenen in 2004, is het resultaat van de samenwerking van Pol Brounts, Gaston Chambille, Joop Kurris, Twajn Minis, Harry Paulissen en Miek Simais. *De Nuië* verschilt in minstens één belangrijk opzicht van het *Woordenboek* van Endepols: hij bestaat uit twee woordenlijsten, Mestreechs-Nederlands en Nederlands-Mestreechs.

In 2005 verscheen mijn *Dictionairke vaan 't Mestreechs*. Daarin zijn alleen typisch Maastrichtse woorden opgenomen, dat wil zeggen woorden die door niet-sprekers van het Maastrichts niet gemakkelijk zouden worden herkend, zoals *poor*, *versjèt* en *zwegel*. Een belangrijk verschil met zowel Endepols als *De Nuië Mestreechsen Dictionair* is dat alle woorden worden geïllustreerd door middel van voorbeeldzinnen.

Het meest uitgebreide woordenboek dat tot nu toe van het Maastrichts is gemaakt werd op 18 november 2014 in het Theater aan het Vrijthof gepresenteerd door Roger Weijenberg, die het initiatief ertoe nam en het samenstelde. Het kan online worden geraadpleegd (www.mestreechtaol.nl). Ieder trefwoord wordt geïllustreerd door middel van één of meer voorbeeldzinnen in het Maastrichts, samen met een vertaling in het Nederlands. Ook wordt aangegeven of een trefwoord voorkomt in een Maastrichts spreekwoord of gezegde en met welke woorden het rijmt.

Van de hierboven genoemde woordenboeken geeft Endepols bij ruim 300

woorden etymologische informatie (zie bijv. *behej*, *fisternölle* en *sjoor*). Met Jasper publiceerde hij in *De Nieuwe Taalgids* (14,1920) een lijst van 154 Maastrichtse woorden die ook reeds voorkomen in het *Middelnederlandsch Handwoordenboek van Verdam*. In twee artikelen in de *Publications de la Société Historique et Archéologique dans le Limbourg* (1956-1957 en 1959) onderzocht Kurris de invloed van het Waals op de woordenschat van het Maastrichts. Een etymologisch woordenboek van het Maastrichts hadden we nog niet. Met dit boekje (dat gedeeltelijk geïntegreerd is in www.mestreechtaol.nl) heb ik geprobeerd in deze leemte te voorzien.

Dit *Dictionairke* is primair geschreven voor belangstellende leken. Toch hoop ik dat ook professionele etymologen er belangstelling voor zullen hebben.

Ik heb dankbaar gebruik gemaakt van de uitgebreide literatuur over etymologie. Veel profijt heb ik gehad van de vier historische woordenboeken van het Nederlands in de Taalbank van het Instituut voor Nederlandse Lexicologie: het *Oudnederlands woordenboek*, het *Vroegmiddelnederlands woordenboek*, het *Middelnederlandsch woordenboek* en het *Woordenboek der Nederlandsche Taal*. Ook het *Etymologisch Woordenboek van het Nederlands* van M. Philippa et al., het *Groot Etymologisch Woordenboek* van Van Dale en het *Chronologisch Woordenboek* van Nicoline van der Sijs zijn zeer nuttig geweest. Al deze woordenboeken (die het overigens lang niet altijd met elkaar eens zijn) zijn online consulteerbaar.

Een speciaal woord van dank ben ik verschuldigd aan Prof. Dr. Bas Aarts, University College London, Prof. Dr. Fons Moerdijk, Hoofdredacteur van het *Woordenboek der Nederlandsche Taal* en Prof. Dr. Nicoline van der Sijs, Hoogleraar aan de Radboud Universiteit Nijmegen. Hun kritisch commentaar en hun adviezen zijn voor mij bijzonder waardevol geweest. Roger Weijenberg ben ik erkentelijk voor zijn commentaar en voor technische assistentie bij de totstandkoming van dit boek. Ik dank ook het Bestuur van de Veldeke Krink Mestreech, dat, samen met de sponsoren, de verschijning van dit *Etymologisch Dictionairke* heeft mogelijk gemaakt.

Flor Aarts
Maastricht, januari 2017

INLEIDING

Het woord *etymologie* komt, via het Frans (*étymologie*) en het Latijn (*etymologia*), van het Griekse woord *etumologia*, een samenstelling van *etumos* ('waar') en *logos* ('woord'). Voor de oude Grieken was de etymologie de studie van het wezen ('etymon') van de zaak of het begrip waarnaar een woord verwijst. Deze belangstelling voor woorden was eerder filosofisch dan taalkundig gericht. Heden ten dage kan etymologie worden gedefinieerd als de studie van de herkomst van de woorden van een taal of dialect. Etymologen beschrijven tevens de geschiedenis van de veranderingen die de vormen en betekenissen van woorden in de loop van de tijd hebben ondergaan.

De bestudering van de vraag waar woorden vandaan komen is zeer gecompliceerd. Etymologen proberen zo ver mogelijk in de geschiedenis van een taal of dialect terug te gaan. Daarbij raadplegen zij geschreven en gedrukte bronnen. Ze zoeken de oudste geschreven vorm en betekenis van woorden in verschillende verwante talen. Op basis van die oudste vormen trachten ze, op grond van taalkundige wetmatigheden, de vorm van een woord te reconstrueren in de prehistorie, dus voordat er geschreven bronnen zijn.

Het Indo-Europees

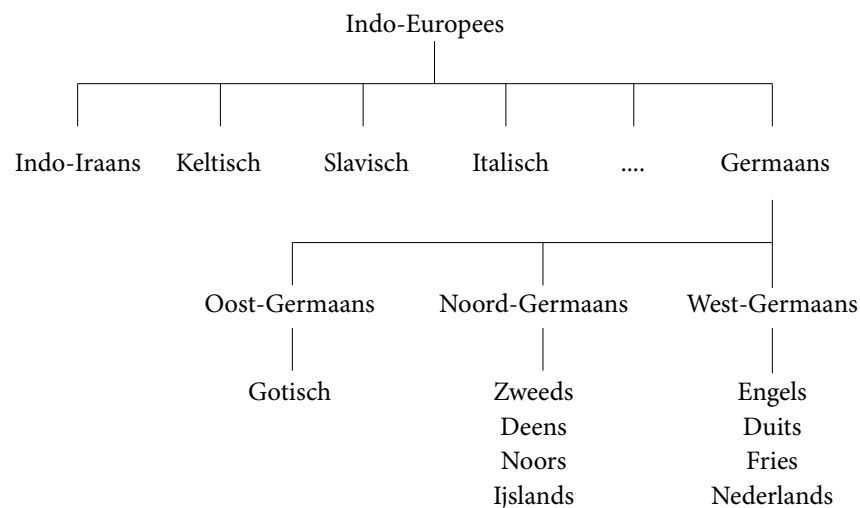
Als we teruggaan in de geschiedenis van de Europese talen, dan komen we uit bij het Indo-Europees, een taal waarvan men veronderstelt dat ze zich vanaf ongeveer 2500 vóór Christus vanuit Zuid-Rusland heeft verspreid over een deel van Azië en over praktisch heel Europa. Dat verklaart waarom de meeste Europese talen met elkaar verwant zijn. Uitzonderingen zijn o.a. het Fins, het Hongaars, het Baskisch, het Turks en het Ests.

In de loop van de tijd heeft het Indo-Europees zich gesplitst in een groot aantal taalfamilies, zoals het Indo-Iraans (met o.a. het Sanskriet, het Hindi en het Perzisch), het Keltisch (met o.a. het Gaelic, het Welsh en het Bretons), het Slavisch (met o.a. het Russisch, het Bulgaars en het Sloveens), het Italisch (met o.a. het Latijn en de daaruit ontstane talen het Frans, het Spaans, het Italiaans, het

Portugees en het Roemeens) en het Germaans.
Het Germaans

Zoals onderstaande ‘taalfamilieboom’ laat zien, heeft ook het Germaans zich in de loop van de tijd gesplitst. Men zou dit proces kunnen vergelijken met de manier waarop het Nederlands en het Afrikaans in de loop van de 17^e eeuw en daarna ieder hun eigen weg zijn gegaan. Het zijn verwante talen, maar er zijn ook grote verschillen.

De Germaanse taalfamilie kan in drie groepen worden verdeeld: Oost-Germaans, Noord-Germaans en West-Germaans. Tot het Oost-Germaans behoort het Gotisch, een taal die weliswaar is uitgestorven, maar die wel interessant is omdat de oudste Germaanse tekst, een vertaling van fragmenten van de Bijbel uit de 4e eeuw, gemaakt door bisschop Wulfila (311-383), in deze taal bewaard is gebleven. Het Gotisch is zo een zeer belangrijke bron voor de studie van de Germaanse talen. Zweeds, Deens, Noors en IJslands zijn Noord-Germaanse talen en tot het West-Germaans behoren Engels, Duits, Fries en Nederlands.

De herkomst van Nederlandse woorden

De herkomst van Nederlandse woorden kan worden bestudeerd met behulp van de Geïntegreerde Taalbank van het Instituut voor Nederlandse Lexicologie (INL). In deze Taalbank worden vier historische woordenboeken online beschikbaar gesteld.

Daarin wordt de Nederlandse woordenschat beschreven van ca. 500 tot 1976.
 Het betreft:

1. Het *Oudnederlands Woordenboek* (ONW). Het ONW bestrijkt de periode van ca. 500 tot 1200. Het bevat 8954 trefwoorden en ca. 30.000 citaten. Van deze periode van het Nederlands zijn betrekkelijk weinig teksten overgeleverd, waaronder de bekende regel *Hebben olla vogala nestas hagnnan* ('Alle vogels zijn met hun nesten begonnen'). Tot de oudste woorden behoort *trecht*, dat we terugvinden in *Utrecht* en *Maastricht* en dat is afgeleid van het Latijnse woord *trajectum*, wat 'doorwaadbare plaats' betekent.
2. Het *Vroegmiddelnederlands Woordenboek* (VMNW). Het VMNW bestrijkt de periode van 1200 tot 1300. Het bevat ca. 25.000 trefwoorden en ca. 26.000 citaten.
3. Het *Middelnederlandsch Woordenboek* (MNW). Het MNW bestrijkt de periode van ca. 1250 tot ca. 1550. Het bevat 75.000 trefwoorden en 400.000 citaten.
4. Het *Woordenboek der Nederlandsche Taal* (WNT). Dit woordenboek bestrijkt de periode 1500 tot 1976. Het WNT bevat 95.000 hoofdtrefwoorden en ca. 1.700.000 citaten.

In haar *Leenwoordenboek* onderscheidt Nicoline van der Sijs drie soorten woorden in de Nederlandse woordenschat:

1. Erfwoorden
2. Nieuwvormingen
3. Ontleningen

Erfwoorden worden door van der Sijs gedefinieerd als 'woorden die al bestonden in de tijd waarin de Germaanse talen een eenheid vormden of nog ouder: uit de tijd dat de Indo-europese talen een eenheid vormden'. Zij vormen 'de centrale woordenschat'. Het zijn woorden die betrekking hebben op fauna, flora, natuur, lichaamsdelen, getallen, etc. en die veel Germaanse talen, in de een of andere vorm, met elkaar gemeen hebben.

Nieuwvormingen zijn, onder meer, woorden die gevormd worden door samenstelling of afleiding. Van samenstelling is sprake als twee of meer woorden worden gecombineerd tot een nieuw woord: *plaats* + *naam* > *plaatsnaam*. Afleidingen worden gevormd door vóór of achter een woord respectievelijk een voorvoegsel

of achtervoegsel te plaatsen: *ont + kennen > ontkennen, rijk + dom > rijkdom*.

Van der Sijs onderscheidt drie soorten ontleningen:

1. Van betekenisontlening is sprake wanneer een Nederlands woord een nieuwe betekenis overneemt van een andere taal. Als voorbeeld geeft zij 'administratie' in de betekenis van 'regering' (< Engels *administration*).
2. Vertalende ontleningen zijn uit een brontaal vertaald in het Nederlands. Zo is *vrije schop* een vertaling van het Engels *free kick* en *ezelsbrug* een vertaling van Latijn *pons asinorum*.
3. Woorden waarvan de betekenis (en vaak ook de uitspraak en de spelling) uit een brontaal worden overgenomen worden leenwoorden genoemd. Zo heeft het Maastrichts een groot aantal leenwoorden uit het Frans (*gezèt, hospitaol, sjaggernere*) en uit het Duits (*kraank, sjink, tuut*).

Het Maastrichts

Het Maastrichts is een regionaal bepaalde variant van het Nederlands. Het behoort tot de groep van Centraal-Limburgse dialecten en, binnen deze groep, tot het zogenaamde Trichterlands (waartoe ook de dialecten van o.a. Tongeren en Maaseik behoren).

Het zou interessant zijn als we ook voor het Maastrichts zouden kunnen teruggaan naar Middeleeuwse teksten. Teksten die uit die tijd bewaard zijn gebleven zijn geschreven in het Latijn of het Middelnederlands. In het Corpus van Reenen-Mulder (dat online kan worden geraadpleegd) zijn, bijvoorbeeld, 33 oorkonden uit de 14^e eeuw die betrekking hebben op Maastricht bewaard gebleven. Ofschoon deze oorkonden een klein aantal woorden bevatten die

men als Maastrichts zou kunnen beschouwen (zoals, bijvoorbeeld, *breytstraeten* ('Bredestraat'), *woerheit, heet* ('heeft'), *hij* ('hier'), *dee* ('die') en *ouch* ('ook'), zijn ze geschreven in een, dialectisch gekleurd, Middelnederlands.

Het Sermoen euver de Weurd

De oudste Maastrichtse tekst, het *Sermoen euver de Weurd*, dateert uit de 18^e eeuw. De tekst zelf geeft als jaartal 1729, maar er zijn redenen om aan te nemen dat hij waarschijnlijk dateert uit de laatste decennia van de 18^e eeuw. Het is, jammer genoeg, de enige tekst die ons uit die tijd is overgeleverd.

Bestudering van het *Sermoen* levert een aantal interessante gegevens op, o.a. over de veranderingen die het Maastrichts sinds de 18^e eeuw heeft ondergaan. Onderstaande lijst, met oude Maastrichtse woorden uit het *Sermoen*, laat duidelijk de verwantschap zien met het Gotisch, het Oudengels en het Oudnederlands.

Gotisch (4 ^e eeuw)	Oudengels (500-1100)	Oudnederlands (500-1200)	Maastrichts (18 ^e eeuw)
<i>giban</i>	<i>giefan</i>	<i>gevan</i>	<i>gaive</i>
<i>hund</i>	<i>hund</i>	<i>hundret</i>	<i>hondert</i>
<i>ik</i>	<i>ic</i>	<i>ik</i>	<i>igh / ich</i>
<i>liufs</i>	<i>lēof</i>	<i>lief</i>	<i>leef</i>
<i>saihs</i>	<i>siex</i>	<i>ses</i>	<i>ses</i>
<i>sitan</i>	<i>sittan</i>	<i>sitten</i>	<i>sitten</i>
<i>skip</i>	<i>scip</i>	<i>schip</i>	<i>scheep</i>

Zoals te verwachten was, bevat het *Sermoen* een aantal woorden die in het hedendaags Maastrichts niet meer voorkomen:

Appelteef ('groentevrouw'), *canailje* ('uitschot'), *cifre* ('rekenen'), *flausen* ('grapjes'), *hoorejaiger* ('hoerenloper'), *loesak* ('luizenzak'), *neusdook* ('zakdoek'), *plettjes* ('dandy's'), *raikel* ('rotzak'), *rapailles* ('uitschot'), *schietekoleveger* ('putjesschepper'), *schinmair* ('oud wijf'), *swerenoots* ('ellendig') en *veesten* ('een wind laten').

Een aantal woorden in het *Sermoen* zijn interessant omdat hun oudste attestatie in de etymologische woordenboeken van het Nederlands later is dan de 18^e eeuw:

auwhoer ('kletskaus', afgeleid van *ouwehoeren*, 1896)

babbele(n) ('leuteren', 1784)

lou de cologne ('eau de cologne', 1824)

vot ('achterwerk', 1870).

Etymologische woordenboeken geven in de regel informatie over de herkomst van woorden, over de oorspronkelijke vorm en betekenis en over de datering van hun eerste voorkomen. Uitgebreidere woordenboeken beschrijven ook de veranderingen in betekenis en vorm die een woord in de loop van de tijd heeft ondergaan en vermelden tevens woorden in andere talen waarmee het woord verwant is.

Het samenstellen van een etymologisch woordenboek voor het Maastrichts, met inachtneming van bovenstaande informatie, zou lastig, zo niet onmogelijk, zijn. We kunnen immers niet verder teruggaan in de tijd dan de oudste Maastrichtse tekst, de *Sermoen euver de Weurd*. Natuurlijk werd er in Maastricht ook al vóór de 18^e eeuw Maastrichts geschreven en gesproken, maar daar hebben we geen gegevens over. Wie de geschiedenis van de Maastrichtse woordenschat wil bestuderen zal zich derhalve tevreden moeten stellen met bronnen die ook voor de studie van het Nederlands worden geraadpleegd.

Ik heb geprobeerd om de inhoud van dit *Dictionairke* beperkt te houden in die zin dat in principe vooral woorden zijn opgenomen die als specifiek Maastrichts worden ervaren, alsmede woorden die frequent voorkomen en die in hun uitspraak en/of betekenis van het Standaardnederlands verschillen. Ook zijn een aantal oudere Maastrichtse woorden opgenomen, die thans niet of niet vaak meer worden gebruikt, maar die wel deel uitmaken van de passieve woordenschat van veel Maastrichtenaren. Oudere woorden zijn gemarkeerd met een sterretje (*).

Verreweg de meeste woorden zijn ongeleed. Samenstellingen en afleidingen zijn meestal niet opgenomen. Trefwoorden (dikgedrukt) worden gevolgd door informatie over de woordsoort van het woord in kwestie en de betekenis(sen) in het hedendaags Nederlands. Indien mogelijk, wordt door middel van een jaartal of een periode chronologische informatie verschaft over de vraag wanneer en in welke vorm(en) het woord voor het eerst voorkomt in de oudere Nederlandse literatuur. Als een woord voorkomt in het *Sermoen euver de Weurd*, dan wordt dat vermeld. Bij leenwoorden wordt aangegeven aan welke taal het betreffende woord is ontleend. Hierbij moet worden opgemerkt dat het meestal moeilijk is om vast te stellen of leenwoorden rechtstreeks uit een brontaal zijn geleend of dat dit via het Nederlands is gegaan. Alléén van leenwoorden die niet in het Nederlands voorkomen mogen we aannemen dat ze rechtstreeks zijn overgenomen.

Etymologische woordenboeken vermelden bij de woorden die ze opnemen vaak woorden in een aantal verwante talen. Zo geven van Veen en van der Sijs in hun *Van Dale Etymologisch Woordenboek* bij het woord *taal* de vormen *tala* (Oudsaksisch), *zala* (Oudhoogduits), *tale* (Oudfries), *talū* (Oudengels) en *tal, tala* (Oudnoors). In dit boek blijft de informatie over de etymologie van een woord beperkt tot het Oudnederlands, Vroegmiddelnederlands, Middelnederlands of Nieuwnederlands en/of tot een andere taal (bijv. het Duits of het Frans).

LITERATUUR

- Aarts, Flor, *Mestreechs. Eus Moojertaol, 'n Besjrijving vaan 't Dialek vaan Mestreech*, Veldeke-Krink Mestreech, 2001.
- Aarts, Flor, *Dictionairke vaan 't Mestreechs*, Stichting Onderweg, Mestreech, 2005.
- Aarts, Flor, *Mestreechs. 't Verhaol vaan eus Taol*, Stichting Onderweg, Mestreech, 2009.
- Algaier, K., Bauschulte, J. und Wollgarten, R., *Aachener Dialekt-Wortschatz*, Aachen, 2000.
- Bloch, O. et W. von Wartburg, *Dictionnaire étymologique de la langue française*, Parijs, 1975.
- Brounts, P. et al., *De Nuie Mestreechsen Dictionair*, Maastricht, 2004.
- Cortelazzo, M. e P. Zolli, *Dizionario etimologico della lingua italiana*, Bologna, 1984-1991.
- Creutz, G. und Hermanns, W., *Wörterbuch Hochdeutsch-Öcher Platt*, Aachen, 1987.
- Dauzat, A., J. Dubois et H. Mitterand, *Dictionnaire étymologique et historique du français*, Parijs, 1993.
- Debrabandere, Frans, *Limburgs Etymologisch Woordenboek, De Herkomst van de Woorden uit beide Limburgen*, Davidsfonds Uitgeverij, Leuven, 2011.
- Digitale Bibliotheek van de Nederlandse letterkunde (DBNL).
- Donald, James, *Chambers's Etymological Dictionary of the English Language, A new and thoroughly revised edition*, London, 1963.
- Endepols, H.J.E., *Woordenboek of Diksenaer van 't Mestreechs*, Maastricht, 1955.
- Etymologie-DVD Woordgeschiedenis. 40 Etymologische titels van 1818 tot 2001. Woordwerk, Genootschap Onze Taal.
- Finckenstaedt, Thomas, Ernst Leisi and Dieter Wolff, *A chronological English dictionary, listing 80.000 words in order of their earliest known occurrence*, Heidelberg, 1970.
- Franck, J., N. van Wijk en C.B. van Haeringen, *Etymologisch Woordenboek der Nederlandse Taal*, 's-Gravenhage, 1976.
- Geïntegreerde Taalbank, Instituut voor Nederlandse Lexicologie. Online consulteerbaar.
- Harper, D., *Online etymology dictionary*.
- Haust, J., *Dictionnaire Liégeois*, Liège, 1933.
- Haust, J., *Dictionnaire Français-Liégeois*, Liège, 1948.
- Hermanns, Will, *Aachener Sprachsatz. Wörterbuch der Aachener Mundart*, Aachen, 1970.
- Hoad, T.F., *The concise Oxford English dictionary of English etymology*, Oxford, 1986.
- Honnen, Peter, *Kappes, Knies und Klüngel: Regionalwörterbuch des Rheinlands*, Köln, 2012.
- Jaspar, E., 'Raakpunten tussen de dialecten van Aken en Maastricht', *Publications de la Société Historique et Archéologique dans le Limbourg*, LXVI, 1930, 111-137.
- Jaspar, E., 'Raakpunten tussen het Luikerwaalsch en het Maastrichts', *Publications de la Société Historique et Archéologique dans le Limbourg*, LXXIV, 1938, 175-191.
- Jaspar, E. en J. Endepols, 'Middel nederlandse woorden, die nog in het hedendaags Maastrichts voorkomen', *De Nieuwe Taalgids*, 14, 1920, 4-9.
- Kiliaan, C., *Etymologicum Teutonicae linguae sive Dictionarium Teutonico-Latinum*, Antwerpen, 1599.
- Klein, Ernest, *A comprehensive etymological dictionary of the English language*, Amsterdam/Oxford/New York, 1971.
- Kluge, Friedrich, *Etymologisches Wörterbuch der deutschen Sprache*, Berlijn, 1995.
- Kurris, F., 'De lexicologische invloed van Oost-Wallonië op het dialect van Maastricht', *Publications de la Société Historique et Archéologique dans le Limbourg*, 92-93, 1956-1957, 385-413.
- Kurris, F., 'Waalse woorden in het dialect van Maastricht', *Veldeke* 34, 1959, 49-53.
- *Middel nederlandsch Woordenboek*. Online consulteerbaar.
- Moerdijk, A., *Handleiding bij het Woordenboek der Nederlandsche Taal* (WNT), 's-Gravenhage, 1994.
- Moerdijk, A., W. Pijnenburg en P. van Sterkenburg (red.), *100 jaar etymologisch woordenboek van het Nederlands*, 's-Gravenhage, 1990.
- Müller, Josef, et al., *Rheinisches Wörterbuch*, 9 delen, Boon, Berlin, 1928-1971. Online consulteerbaar.
- Murray, James. A.H. et al., *Oxford English Dictionary*, Oxford, 1884-1928. CD-Rom versie, 1992.
- Onions, C.T., *The Oxford Dictionary of English Etymology*, Oxford, 1983.
- *Oudnederlands Woordenboek*. Online consulteerbaar.
- Partridge, Eric, *Origins. A short Etymological Dictionary of Modern English*, London, 1959.
- Pfeiffer, Wolfgang, *Etymologisches Wörterbuch des Deutschen*, Berlijn, 1989.
- Philippa, Marlies, *Etymologie*, Den Haag, Antwerpen, 1999.
- Philippa, M., F. Debrabandere, A. Quak, T. Schoonheim en N. van der Sijs, *Etymologisch Woordenboek van het Nederlands*, Amsterdam, 2003-2009. Online

editie www.etymologie.nl.

- *Rheinisches Mitmachwörterbuch*. Online consulteerbaar.
- Sijs, Nicoline van der, *Leenwoordenboek. De invloed van andere talen op het Nederlands*, Den Haag en Antwerpen, 1996.
- Sijs, Nicoline van der, *Geleend en uitgeleend. Nederlandse woorden in andere talen & andersom*, Amsterdam, Antwerpen, 1998.
- Sijs, Nicoline van der, *Chronologisch woordenboek. De ouderdom en herkomst van onze woorden en betekenissen*, Amsterdam/Antwerpen, 2002.
- Sijs, Nicoline van der, *Nederlandse woorden wereldwijd*, Den Haag, 2010.
- Sijs, Nicoline van der (samensteller), *Etymologiebank*, op <http://etymologiebank.nl/>. In 2010 opgezet als vervolg op het vierdelige *Etymologisch Woordenboek van het Nederlands (EWN)*.
- Skeat, Walter W., *An Etymological Dictionary of the English Language*, Oxford, 1884.
- Sterkenburg, P.G.J., *Van woordenlijst tot woordenboek. Inleiding tot de geschiedenis van woordenboeken van het Nederlands*, Leiden, 1984.
- Thewissen, Henk, *Limburgs Etymologisch Woordenboek of Woa kómme oze Limbörgse Wäörd vandan?*, Eigen beheer, 2005.
- Van Dale Groot Woordenboek van de Nederlandse Taal, vijftiende herziene editie, Utrecht / Antwerpen, 2015.
- Veen, P.A.F. van en Nicoline van der Sijs, *Van Dale Groot Etymologisch Woordenboek. De herkomst van onze woorden*, Utrecht/Antwerpen, 2^e druk, 1997.
- Vercoullie, J., *Beknopt etymologisch woordenboek der Nederlandsche taal*, Gent, 1890 (derde druk 1925).
- Verwijs, E. en J. Verdam, *Middelnederlandsch Woordenboek*, 's-Gravenhage, 1882-1952. Ook online consulteerbaar.
- Vries, J. de, *Nederlands Etymologisch Woordenboek*, Leiden, 1997.
- Vries, J. de en F. de Tollenaere, *Etymologisch Woordenboek*, Utrecht, 2004.
- Vroegmiddelnederlands Woordenboek. Online consulteerbaar.
- Weijenberg, Roger, *Dictionair vaan de Mestreechter Taol*, Mestreech, 2014. Alleen online consulteerbaar: www.mestreechtaol.nl.
- Weijnen, A.A., *Etymologisch Dialectwoordenboek*, Assen, 1996.
- Weijnen, A.A., et al., *Woordenboek van de Limburgse Dialecten*, Assen, 1983-2008. Online consulteerbaar.
- *Woordenboek der Nederlandsche Taal (WNT)*. Ook online consulteerbaar.
- Wrede, Adam, *Neuer Kölnischer Sprachsatz*, 3 delen, Köln, 12^e druk, 1999. Online consulteerbaar.

WEGWIJZER

Trefwoorden staan vetgedrukt.

Trefwoorden worden gevolgd door grammaticale informatie (cursief gedrukt) over de woordsoort: bijv. zelfstandig naamwoord (*zn.*), werkwoord (*ww.*).

De grammaticale gegevens van het trefwoord worden gevolgd door de betekenis of betekenissen die het woord kan hebben.

Trefwoorden die op dezelfde manier worden geschreven, maar die niet met elkaar verwant zijn, worden vooraan het betreffende woord genummerd. Bijv. ¹*maog* ('maag'); ²*maog* ('dienstbode').

Bij ieder woord wordt aangegeven (zo mogelijk met datering) in welke periode van het Nederlands het voor het eerst wordt gevonden. Is er sprake van een leenwoord, dan wordt aangegeven van welke taal het is geleend.

Lijst van tekens en afkortingen

<	ontleend aan		
aanw. vnw.	aanwijzend voornaamwoord	Aajding.	Aajdingels
Aok.	Aokens	Aajdfra.	Aajdfrens
Arab.	Arabisch	Aajdhdui.	Aajdhoegduits
bep.	bepaling, bepaald	Aajdned.	Aajdnederlands
betr. vnw.	betrekkelijk voornaamwoord	pers.	persoon(lijk)
bez. vnw.	bezittelijk voornaamwoord	pers. vnw.	persoonlijk voornaamwoord
bn.	bijvoeglijk naamwoord	Po.	Pools
bijv.	bijvoorbeeld	Rienl.	Rienlands
bijw.	bijwoord	Rus.	Russisch
Dui.	Duits	Sermoen	Sermoen euver de Weurd (18 ^e eeuw)
Ing.	Ingels	Spa.	Spaans
ev.	enkelvoud	telw.	telwoord
enz.	enzovoort	Toong.	Toongers
Fra.	Frans	tw.	tussenwerpsel
Fri.	Fries	uitdr.	uitdrukking, zegswijze of spreekwoord
Got.	Gothisch	uitr.	uitroepend (gebruikt)
Gr.	Grieks	vgl.	vergelijk
Ital.	Italiaans	Vlao.	Vlaams
Jid.	Jiddisch	vnw.	voornaamwoord
Käö.	Käöls	vrag. vnw.	vragend voornaamwoord
Kroat.	Kroatisch	Vreugmid. ned.	Vreugmiddelnederlands
Lat.	Latien	vw.	voegwoord
lidw.	lidwoord	vz.	voorzetsel
Mal.	Maleis	Wao.	Waols
Mestr.	Mestreechs	wdkd vnw.	wederkerend voornaamwoord
Mid.ned.	Middelnederlands	wdkgvnw.	wederkerig voornaamwoord
mv.	meervoud	ww.	werkwoord
Ned.	Nederlands	z.	zie
Nuined.	Nuinederlands	zelfst.	zelfstandig
onbep.	onbepaald	zn.	zelfstandig naamwoord
onbep.w.	onbepaalde wijs		

Etymologisch Dictionairke vaan 't Mestreechs

A

ajjd *bn.* oud; *Aajdned. ald* <893>.
aander *telw.* niet dezelfde; *Aajdned. andar* <701-800>.
aanders *bijw.* op andere wijze; *Sermoen (a)anders, Vreugmid.ned. anders* <1201-1225>.
aanker *zn.* anker; *Vreugmid.ned. anker* <1240> < *Lat. anchora*.
aard *zn.* ¹ karakter ² (levens)lust, plezier; *Vreugmid.ned. aert* <1220-1240>.
ab zn. overste van monnikenklooster; *Vreugmid.ned. abbet* <1220-1240>.
abominabel *bn.* afschuwelijk; *Mid.ned. abhominabel* <1301-1400> < *Fra. abominable*.
abondant* *bn.* overvloedig; *Nuined. abundant* <1550> < *Fra. abundant*.
abonnemint *zn.* abonnement; *Nuined. abonnement* <1824> < *Fra. abonnement*.
abseluut *bn.* onbeperkt, volstrekt; *Nuined. absoluut* <1553> < *Lat. absolutus*.
absent *bn.* afwezig; *Mid.ned. absent* <1404> < *Fra. absent*.
accessoires *zn. mv.* bijkomende zaken; *Nuined. accessore* <1503> < *Fra. accessoires*.
ach *telw.* acht; *Aajdned. ahto* <701-800>.
achter *vs.* achter; *Sermoen agter, Aajdned. after* <876-900>.
acteur *zn.* toneelspeler; *Nuined. acteur* <1553> < *Fra. acteur*.
actries *zn.* toneelspeelster; *Nuined. actrice* <1553> < *Fra. actrice*.
adie *tw.* tot ziens, adieu; *Nuined. adee* <1477> < *Fra. adieu* (à Dieu).
adore *ww.* aanbidden; *Nuined. adoreren* <1553> < *Fra. adorer*.
advertere *ww.* adverteren; *Mid.ned. adverteren* <1451> < *Fra. avertir*.
affair *zn.* ¹ aangelegenheid ² relatie; *Mid.ned. affare, affere* <1300> < *Fra. affaire*.
affiesj *zn.* aanplakbiljet; *Nuined. affiche* <1823> < *Fra. affiche*.
affreus* *bn.* vreselijk, afschuwelijk; *Nuined. affreus* <1785> < *Fra. affreux*.
affrontere *ww.* beledigen; *Nuined. affronteren* <1678> < *Fra. affronter*.
aimabel *bn.* beminnelijk; *Nuined. aimabel* <1777> < *Fra. aimable*.
ajdste *bn.* oudste; *Sermoen audste, Vreugmid.ned. oudste* <1298>.
ak *zn.* akte van toneelstuk; *Nuined. akte* <1798> < *Fra. acte*.
akelek *bn.* afschrikwekkend; *Nuined. ackelig* <1615>.
al *onbep. vnw.* alles; *Aajdned. al* <901-1000>.
alabonneur, allebonneur *tw.* goed zo; < *Fra. à la bonne heure*.
alderlei *onbep. vnw.* van alle soorten; *Mid.ned. alre leye* <1400-1425>.
alarm *zn.* noodsein; *Mid.ned. alarm* <1488> < *Fra. alarme*.
alfabet *zn.* alfabet; *Mid.ned. alphabeet* <1484> < *Lat. alphabetum*.
allegatie *zn.* ¹ kouwe drukte ² ruzie; *Mid.ned. allegatie* <1467-1490> < *Fra. allégation*.
allei *zn.* wandelweg, laan; *Nuined. allee* <1599> < *Fra. allée*.
allein *bn.* alleen; *Vreugmid.ned. allene* <1237>.
allemaol *onbep. vnw.* iedereen, allemaal; *Vreugmid.ned. altemaele* <1265-1270>.
allewijl *bijw.* heden ten dage; < *Käö. allewiel*.
allez, allèh *tw.* kom op, vooruit; < *Fra. allez*.
alliech *bijw.* zeker wel; *Nuined. allicht* <1749>.
almenak *zn.* kalenderboekje; *Sermoen almanac, Nuined. almanack* <1551> < *Lat. almanac*.
aloen *zn.* aluin, dubbelzout; *Vreugmid.ned. alun* <1240> < *Lat. alumen*.
alpien *zn.* alpinomuts; *Nuined. alpino* <1938> < *Ital. (cappello) alpino*.
altaor *zn.* altaar; *Vreugmid.ned. altaer* <1200> < *Lat. altare*.
altied *bijw.* altijd; *Sermoen altied, Vreugmid.ned. alle tijt* <1220-1240>.
alveures *vw.* alvorens; *Nuined. alvorens* <1674>.
amateur *zn.* liefhebber; *Nuined. amateur* <1650> < *Fra. amateur*.
amb *zn.* openbare betrekking; *Mid.ned. ampt* <1372> < *Dui. Ampt*.
ambras *zn.* drukte, ophof, windmakerij; *Nuined. ambras* <1899> < *Fra. embarras*.
ameublemint *zn.* ameublement; *Nuined. ameublement* <1671> < *Fra. ameublement*.
ammesant *bn.* onderhoudend; *Nuined. amusant* <1824> < *Fra. amusant*.

ammesere *ww.* aangenaam bezighouden; *Nuined. amuseren* <1593> < *Fra. amuser*.
ammusemint *zn.* vermaak; *Nuined. amusement* <1721> < *Fra. amusement*.
ampassant *bijw.* in het voorbijgaan; < *Fra. en passant*.
amper *bijw.* nauwelijks; *Nuined. amper* <1771>.
amvelop *zn.* briefomslag; *Nuined. enveloppe* <1817> < *Fra. enveloppe*.
angs *zn.* angst; *Aajdned. angust* <901-1000>.
aof *bijw.* af; *Aajdned. aua thi* <901-1000>.
äöf *zn.* ¹gedroogde appel ²hoofd ³domoor; *Nuined. ovit* <901-1000>.
aoflókse *ww.* aftroggelen; < *Rienl. abluchsen*.
aofsjuielek *bn.* afschuw opwekkend; *Nuined. afschouwelijk* <1589> < *Rienl. afscheulech*.
aojer *zn.* ader; *Vreugmid.ned. adere* <1236>.
aomzeik *zn.* mier; < *Rienl. Omeseeck*.
aon *bijw.* aan; *Sermoen aun, Aajdned. ana* <901-1000>.
aonein *bijw.* aan elkaar, opeenvolgend; *Mid.ned. aeneen* <1436>.
aonranne *ww.* te lijf gaan; *Mid.ned. anransen* <1408-1414>.
aonrèk *zn.* aanrecht; *Mid.ned. aenricht* <1467>.
aonstoet *zn.* aanstoot; *Mid.ned. aenstoot* <1346-1358>.
aontal *zn.* aantal; *Nuined. aental* <1634> < *Dui. Anzahl*.
aordeg *bn.* aardig; *Mid.ned. aerdich* <1420>.
aosem *zn.* adem; *Sermoen ausem, Vreugmid.ned. asem* <1350-1400>.
aovend *zn.* avond; *Sermoen ovend, Aajdned. auont* <901-1000>.
apaart *bn.* afzonderlijk; *Mid.ned. apart* <1498> < *Fra. a part*.
apekrootsj* *zn.* klein kind; < *Rienl. ape + krootsj*.
aperpo *zn.* onderwerp van gesprek; < *Fra. á propos*.
appelekouw *zn.* abrikoos; < *Fra. abricot*.
apeleseem *zn.* sinaasappel; *Nuined. appel Sina* <1676>.
appetiet *zn.* eetlust; *Vreugmid.ned. appetijt* <1265-1270> < *Fra. appétit*.
apprècière *ww.* waarderen; *Nuined. apprecieren* <1561> < *Fra. apprécier*.
aphieek *zn.* apotheek; *Vreugmid.ned. apoteke* <1287> < *Lat. apotheca*.
argumintere *ww.* redeneren; *Nuined. argumenteeren* <1553> < *Fra. argumenter*.
arrangere *ww.* rangschikken, regelen; *Nuined. arrangeeren* <1669> < *Fra. arranger*.
arrèstere *ww.* arresteren; *Vreugmid.ned. aresteren* <1254> < *Fra. arrêter*.
arrivere *ww.* aankomen; *Vreugmid.ned. arriueren* <1240> < *Fra. arriver*.
arrogant *bn.* aanmatigend; *Nuined. arrogant* <1553> < *Fra. arrogant*.
arsjief *zn.* verzameling geschreven stukken; *Mid.ned. archyuen* <1462> < *Lat. archivum*.
arsjitek *zn.* bouwmeester; *Nuined. architect* <1553> < *Fra. architecte*.
arties *zn.* kunstenaar; *Mid.ned. artiste* <1486> < *Fra. artiste*.
astrant *bn.* brutaal; *Nuined. assurant* <1669> < *Fra. assurant*.
atrapere *ww.* betrappen; *Nuined. attrapperen* <1886> < *Fra. attraper*.
aubaad *zn.* muzikale hulde; *Nuined. obade* <1616> < *Fra. aubade*.
avenue *zn.* brede laan; *Nuined. avenu* <1591> < *Fra. avenue*.
avvekaot *zn.* advocaat; *Aajdned. advocaet* <1265-1270> < *Lat. advocatus*.
avvencere *ww.* voorwaarts gaan; *Mid.ned. avanceren* <1490> < *Fra. avancer*.
awhoor *zn.* kletskous, vervelend iemand; *Sermoen auwhoer, Nuined. ouwehoeren* <1635>.
awwers *zn. mv.* ouders; *Sermoen auwers, Vreugmid.ned. ouder* <1287>.
awwerwèts *bn.* ouderwets; *Nuined. oudewets(ch)* <1635>.
azien *zn.* azijn; *Vreugmid.ned. asyene* <1285> < *Lat. acetum*.
azjitatie *zn.* opgewondenheid; *Nuined. agitatie* <1553> < *Fra. agitation*.

B

baaj *zn.* inham; *Mid.ned. baeye* <1400-1500> < *Fra. baie*.

baank¹ *zn.* geldinstelling; *Mid.ned. banc* <1467>.
baank² *zn.* meubelstuk; *Vreugmid.ned. banc* <1240>.
babbele, bebbele *ww.* aanhoudend praten; *Nuined. babbelen* <1599>.
babbelguutsjes* *zn. mv.* uitvluchten; < *Rienl. babbeljôtsje*.
badinere *ww.* schertsen; *Nuined. badineren* <1793> < *Fra. badiner*.
bagaaş *zn.* bagage; *Nuined. bagagie* <1515-1520> < *Fra. bagage*.
bagatëllisere *ww.* voorstellen als kleinigheid; *Nuined. bagatëlliseren* <1950> < *Dui. bagatëlliseren*.
bagk *zn.* big; *Nuined. bagge* <1515-1520> < *Dui. Backe*.
baj *zn.* (oud) paard; < *Fra. bai(e)*.
bakkes *zn.* gezicht, mond; *Nuined. backhuus* <1546>.
bal¹ *zn.* bolrond voorwerp, speelbal; *Vreugmid.ned. bal* <1240>.
bal² *zn.* dansfeest; *Nuined. baal* <1643> < *Fra. bal*.
ballaad *zn.* episch gedicht; *Nuined. balade* <1509> < *Fra. ballade*.
ballët *zn.* ballet; *Nuined. ballet* <1643> < *Fra. ballet*.
bankët *zn.* feestmaal; *Mid.ned. bancket* <1431> < *Fra. banquet*.
baog¹ *zn.* gebogen constructie; *Mid.ned. boge* <1350-1384>.
baog² *zn.* schietboog; *Aajdned. bogo* <901-1000>.
baoj* *zn.* ¹bode ²veldwachter ³wollen stof; *Nuined. baey* <1588> < *Fra. baie*.
baoje *ww.* baden; *Aajdned. bathen* <1100>.
baon¹ *zn.* betrekking; *Nuined. baan* <1739>.
baon² *zn.* weg; *Mid.ned. bane* <1340-1350>.
bäöre *ww.* ¹omzomen ²beuren, innen; *Vreugmid.ned. boren* <1280>.
bäörs *zn.* portemonnee; *Vreugmid.ned. burse* <1240> < *Lat. bursa*.
barrët *zn.* barret; *Mid.ned. birreet* <1477> < *Fra. barrette*.
basiliek *zn.* eretitel voor kerk; *Nuined. basiliek* <1854> < *Fra. basilique*.
bassin *zn.* waterbekken; *Nuined. bassin* <1649-1650> < *Fra. bassin*.
bat *zn.* kade, kribwerk; < *Fra. batte*.
batjakker *zn.* vlegel, kwajongen; < *Mal. batjak*.
bats *zn.* bil; < *Dui. Batze*.
batteraof *zn.* vlegel, kwajongen; < *Rienl. Batteraf*.
bavvie *zn.* mond, smoel; < *Fra. babine*.
bazele *ww.* kletsen; *Nuined. bazelen* <1793-1796>.
bèd *zn.* slaapplaats; *Aajdned. bedde* <1100>.
bedaanke *ww.* bedanken; *Aajdned. thancan* <1100>.
bedele *ww.* om aalmoezen vragen; *Sermoen baijdelen*, *Mid.ned. bedelen* <1348>.
bedreuf *bn.* bedroefd; *Mid.ned. bedroevet* <1367>.
beeç *zn.* biecht; *Aajdned. begihte* <901-1000>.
beeçte *ww.* biechten; *Mid.ned. biechten* <1265-1270>.
beeje *ww.* bieden; *Vreugmid.ned. bieden* <1240>.
beer¹ *zn.* roofdier; *Mid.ned. bere* <1260-1280>.
beer² *zn.* bier; *Vreugmid.ned. bier* <1260-1280>.
beerste *ww.* barsten; *Mid.ned. bersten* <1270-1290>.
begaoje (ziech) *ww. wkd.* ¹(te) veel eten of drinken ²zich vuil maken; *Mid.ned. begaden* <1265-1270>.
begijn *zn.* non; *Mid.ned. beghinen* <1254>.
begoon *ww.* begaan; *Mid.ned. bigan* <1265-1270>.
begriepe *ww.* vatten; *Sermoen begriepen*, *Aajdned. begripphen* <1100>.
behaajd *zn.* behoud; *Aajdned. behoude* <1151-1200>.
behawwe *ww.* behouden; *Mid.ned. bihaldan* <1240>.
behej *zn.* kouwe drukte, poeha; < *Aok. Behei*.
beheje *ww.* behoeden; *Aajdned. bihuodan* <901-1000>.
behure *ww.* behoren, passen; *Vreugmid.ned. behoren* <1236>.
beie *ww.* bidden; *Aajdned. biddon* <901-1000>.

bein *zn.* been; *Aajdned. bein* <1100>.
bekans *bijw.* bijna; *Mid.ned. bicans* <1432-1468>.
belaank *zn.* belang; *Mid.ned. belanc* <1265-1270>.
belaoe *ww.* toezeggen; *Vreugmid.ned. belouen* <1240>.
beleef *bn.* hoffelijk; *Nuined. beleeft* <1537>.
belëgk *zn.* insluiting van vesting; *Mid.ned. belegghe* <1350-1400>.
beloere *ww.* bekijken; *Nuined. beloeren* <1613>.
belöl, benöl *zn.* begrip; *Nuined. belul* <1605-1615>.
Belsj ¹*bn.* Belgisch ²*zn.* Belg; *Nuined. Belgisch* <1599> < *Lat. Belgicus*.
belzjemien* *zn.* jong meisje; < *Fra. balsamine*.
bemeuje (ziech) *ww. wkd.* zich mengen in; *Nuined. bemoeien* <1646>.
benajd *bn.* benauwd; *Mid.ned. benaut* <1500>.
benjee *zn.* soort gebak; *Nuined. beignet* <1863> < *Fra. beignet*.
benkelek *bn.* spannend, angstaanjagend; <1863> < *Aok. bänklich*.
benuid *bn.* nieuwsgierig; *Nuined. benieuwd* <1642>.
benumme (ziech) *ww. wkd.* zich gedragen; < *Dui. sich benehmen*.
bereump *bn.* vermaard; *Nuined. beroemt* <1569> < *Dui. berühmt*.
beroop *zn.* werkring; *Nuined. beroep* <1642>.
beros *bn.* verroest; *Nuined. beroest* <1642>.
besallemandere *ww.* bedriegen; *Vreugmid.ned. salamander* <1270-1290> < *Fra. salamandre*.
besjaof *bn.* welgemanierd; *Nuined. beschaafd* <1699>.
besjäöre (ziech) *ww. wkd.* zich bescheuren; *Vreugmid.ned. schoren* <1240>.
besjeemp *bn.* verlegen; *Nuined. beschaemt* <1500>.
besjeid *zn.* ¹antwoord ²uitleg; *Vreugmid.ned. besceett* <1240>.
besjeie *bn.* ingetogen; *Mid.ned. besceden* <1260-1280>.
besjuut *zn.* beschuit; *Mid.ned. bescotte* <1343-1344> < *Fra. biscuit*.
beslaag *zn.* beroerte; < *Dui. Beschlag*.
bessem *zn.* bezem; *Vreugmid.ned. besme* <1240>.
besteie *ww.* gebruiken voor; *Vreugmid.ned. besteden* <1277>.
bestoon *ww.* bestaan; *Vreugmid.ned. bestaen* <1220-1240>.
betaole *ww.* betalen; *Mid.ned. betalen* <1265-1270>.
beter *bn.* beter; *Sermoen baiter*, *Aajdned. betera* <901-1000>.
betik, petik *zn.* winkeltje; < *Fra. boutique*.
betöpfe *ww.* bedriegen; < *Dui. betuppen*.
beuke *ww.* ¹hard huilen ²schreeuwen; *Mid.ned. bueken* <1406> < *Rienl. bööken*.
beurstel *zn.* borstel; *Nuined. borstel* <1518>.
bevojele *ww.* bevullen; *Mid.ned. bevulen* <1485>.
bevriere *ww.* bevriezen; *Nuined. bevriesen* <1623> < *Dui. befrieren*.
bewaore *ww.* ¹bewaren ²beschermen; *Mid.ned. bewaren* <1220-1240>.
bewieze *ww.* bewijzen; *Sermoen bewiesen*, *Vreugmid.ned. bewisen* <1240>.
bezeike *ww.* voor de gek houden; *Mid.ned. beseiken* <1380-1425>.
bezej *zn.* besef, begrip; < *Rienl. Besei*.
beziebele *ww.* voor de gek houden; < *Rienl. beseibeln*.
bezjoer *tw.* goeiedag; *Nuined. bonjour* <1617> < *Fra. bonjour*.
biebel *zn.* bijbel; *Mid.ned. bible* <1276-1300> < *Lat. biblia*.
bies *zn.* beest, dier; *Nuined. beeste* <1253>.
biete *ww.* bijten; *Vreugmid.ned. biten* <1240>.
bij¹ *vz.* bij; *Vreugmid.ned. bi* <901-1000>.
bij² *zn.* bij (insect); *Aajdned. bi* <970>.
bijou *zn.* kleinood; *Nuined. bijou* <1690> < *Fra. bijou*.
bikkel *zn.* pikhouweel; *Nuined. bickel* <1567>.
biljaar *zn.* biljart; *Nuined. billiard* <1782-1783> < *Fra. billard*.

bis *vw.* tot, totdat; < *Dui. bis*.
bisjop *zn.* bisschop; *Aajdned. biscop* <901-1000> < *Lat. episcopus*.
bitsje, bitteke *zn.* kleine hoeveelheid, beetje; *Nuined. beetje* <1646>.
blaad *zn.* blad; *Sermoen blaad, Vreugmid.ned. blat* <1240>.
blaaajere *ww.* bladeren; *Mid.ned. blaren* <1315-1330>.
blaank *zn.* blank; *Vreugmid.ned. blanc* <1287>.
blamaasj *zn.* afgang; *Nuined. blamage* <1929> < *Dui. Blamage*.
bläöke *ww.* blaten; < *Dui. bläken*.
blatsj* *zn.* ¹mond ²kletschwif; < *Dui. Blatsch*.
bleik *zn.* grasveldje om was te bleken; *Nuined. bleeck* <1520>.
bleuje *ww.* bloeien; *Aajdned. bloion* <901-1000>.
bleve *ww.* believe, behagen; *Mid.ned. believe* <1419>.
blieke *ww.* blijken; *Vreugmid.ned. bliken* <1265-1270>.
blieve *ww.* blijven; *Aajdned. blivan* <901-1000>.
blij *bn.* vrolijk; *Sermoen blij, Vreugmid.ned. bliden* <1152>.
blind *bn.* blind; *Sermoen blind, Vreugmid.ned. blind* <1240>.
bloet *bn.* bloot; *Vreugmid.ned. bloet* <1260-1280>.
blom *zn.* bloem; *Aajdned. bluome* <1100>.
blood *zn.* bloed; *Aajdned. bluode* <901-1000>.
blooje *ww.* bloeden; *Vreugmid.ned. bloeden* <1240>.
bloont *bn.* blond; *Vreugmid.ned. blond* <1272> < *Fra. blond*.
blöts *zn.* ¹deuk, buil ²onnozele vrouw; *Nuined. blutse* <1562> < *Käö. Blötsch*.
bloze *ww.* blazen; *Vreugmid.ned. blasen* <1240>.
bóbbel *zn.* ¹knobbel ²mandfles; *Nuined. bobbel* <1490> < *Aok. Bubbel*.
bóch *zn.* ¹slecht spul, rommel ²ordinair volk; *Nuined. bocht* <1710-1729>.
boe *bijw.* waar; < *Toong. boo*.
boek *zn.* buik; *Aajdned. buke* <901-1000>.
boekèt *zn.* bloemruiker; *Nuined. boket* <1599> < *Fra. bouquet (de fleurs)*.
boen *zn.* boon; *Vreugmid.ned. bone* <1210-1240>.
boenkere *ww.* bonzen; < *Dui. bunken*.
boerum *bijw.* waarom; *Vreugmid.ned. waeromme* <1240>.
boete¹ *bijw.* buiten; *Vreugmid.ned. buten* <1220-1240>.
boete² *zn.* (geld)straf; *Vreugmid.ned. boete* <1254>.
boezjere *ww.* ¹bewegen ²reageren; < *Fra. bouger*.
bóf *zn.* ¹hapje ²meevaller; *Nuined. bof* <1891> < *Fra. bouffe*.
bókke (ziech) *ww. wkd.* zich bukken; *Vreugmid.ned. bocken* <1240>.
bökkem *zn.* bokking; *Vreugmid.ned. buckem* <1285>.
bóks *zn.* slag, stoot; < *Ing. box*.
bölt *zn.* bochel; *Vreugmid.ned. boelt* <1240>.
bombarie *zn.* lawaai, ophof; *Nuined. bombarie* <1720> < *Fra. bombarde*.
bomma *zn.* grootmoeder; < *Fra. bonne-maman*.
bómmele *ww.* bengelen; < *Aok. bommele*.
bompa *zn.* grootvader; < *Fra. bon-papa*.
bonbonnière *zn.* ¹bonbondoosje ²schouwburg; < *Fra. bonbonnière*.
bon-vivant *zn.* losbol; < *Fra. bon vivant*.
boojem *zn.* bodem; *Sermoen boojem, Vreugmid.ned. bodem* <1260-1280>.
book *zn.* boek; *Aajdned. buoc* <901-1000>.
boors *zn.* borst; *Vreugmid.ned. brust* <1100>.
bös *zn.* ¹doos ²bus; *Vreugmid.ned. bosse* <1240>.
bos *zn.* woud; *Aajdned. busca* <1089>.
bössel *zn.* ¹bos, bundel ²goedhartige vrouw; < *Aok. Bössel*.
bössele *ww.* ¹sjouwen ²bundelen; < *Aok. bössele*.

bot ¹*bn.* stomp ²*zn.* (in door de bot) gewoonlijk; *Nuined. bot* <1599>.
boteram *zn.* boterham; *Nuined. boteram* <1567> < *Rienl. Botteram*.
böttele (ziech) *ww. wkd.* slaan, vechten; < *Aok. böttele*.
bougie *zn.* kaars; *Nuined. bougie* <1824> < *Fra. bougie*.
boulevard *zn.* brede straat; *Nuined. boulevard* <1658> < *Fra. boulevard*.
boum *zn.* boom; *Aajdned. baum* <701-800>.
bourgeois *zn.* burger; *Mid.ned. bourgeois* <1415-1475> < *Fra. bourgeois*.
bouze* *ww.* bonzen; < *Rienl. bausen*.
bove *vs.* boven; *Sermoen boven, Vreugmid.ned. bouen* <1220-1240>.
braatsj *zn.* smurrie, smerig spul; < *Rienl. Braatsch*.
bradzjele *ww.* knoeien; < *Aok. braschele*.
brak *zn.* (oud) huis; *Nuined. barack* <1653> < *Fra. baraque*.
branie *zn.* ¹durf ²drukte; < *Ind. berani*.
branne *ww.* branden; *Aajdned. brennan* <1100>.
brazzelèt *zn.* armband; < *Fra. bracelet*.
breef *zn.* brief; *Vreugmid.ned. brief* <1236> < *Lat. brevis*.
breer *zn.* hek, poortje; < *Fra. barrière*.
breid *bn.* breed; *Aajdned. bred* <850-900>.
brèl *zn.* bril; *Mid.ned. bril* <1350-1400>.
brik *zn.* baksteen; *Vreugmid.ned. bricke* <1282>.
bringe *ww.* brengen; *Aajdned. bringon* <901-1000>.
briosj *zn.* zoet broodje; *Nuined. brioche* <1847> < *Fra. brioche*.
bróddele *ww.* knoeien; *Nuined. broddelen* <1546> < *Rienl. broddeln*.
broed *zn.* brood; *Aajdned. broet* <1101-1200>.
broeder *zn.* ¹kloosterbroeder ²kleurloos iemand; *Vreugmid.ned. broeder* <1236>.
broelof *zn.* bruiloft; *Vreugmid.ned. brulogt* <1240>.
broen *bn.* bruin; *Vreugmid.ned. bruun* <1210-1240>.
broesje *ww.* bruisen; *Mid.ned. brusscen* <1336-1339>.
broet *zn.* bruid; *Vreugmid.ned. brut* <1240>.
brögk *zn.* brug; *Aajdned. brugga* <840-875>.
brojze, brouze *ww.* prutsen; < *Dui. brausen*.
brölle *ww.* schreeuwen; *Mid.ned. brullen* <1390-1410>.
bromel *zn.* braambes; < *Aok. Brommel*.
brooje *ww.* braden; *Vreugmid.ned. braden* <1240>.
brook *zn.* broek; *Sermoen brook, Vreugmid.ned. broek* <1236>.
broonk *zn.* ¹processiefeest ²processie; < *Aok. Bronk*.
broor *zn.* broer; *Vreugmid.ned. broder* <1236>.
brosj *zn.* sierspeld; *Nuined. broche* <1855> < *Fra. broche*.
bubbele *ww.* trillen, bibberen; < *Rienl. bubbeln*.
bufèt *zn.* tapkast; *Mid.ned. buffet* <1350-1400> < *Fra. buffet*.
bufke *zn.* hapje; < *Fra. bouffe*.
busstök *zn.* biefstuk; < *Ing. beefsteak*.
buun *zn.* podium; < *Dui. Bühne*.

C

cabberèt *zn.* kleinkunsttoneel; *Nuined. cabaret* <1914> < *Fra. cabaret*.
cache misère* *zn.* halsbandje voor oudere dames; < *Fra. cache misère*.
cachot *zn.* gevangenis; *Nuined. cachot* <1698> < *Fra. cachot*.
callepin* *zn.* agenda; < *Fra. calepin*.
canaille* *zn.* gepeupel; *Sermoen canaillje, Nuined. canaille* <1572> < *Fra. canaille*.
canapé *zn.* zitbank; *Nuined. canapee* <1734> < *Fra. canapé*.

carneval *zn.* carnaval; *Nuined.* carnaval <1653> < *Fra.* carnaval.
carrière *zn.* loopbaan; *Nuined.* carrière <1840> < *Fra.* carrière.
cazjuweel* *bijw.* toevallig; < *Fra.* casuel.
cemint *zn.* verhardend bindmiddel; *Mid.ned.* chyment <1300-1350> < *Fra.* ciment.
ceramiek *zn.* pottenbakkerskunst; *Nuined.* ceramiek <1887> < *Fra.* céramique.
chagrijn *zn.* chagrijn, verdriet; *Nuined.* chagrin <1720> < *Fra.* chagrin.
chalèt *zn.* houten huis; *Nuined.* chalet <1845> < *Fra.* chalet.
champignon *zn.* paddestoel; *Nuined.* champignon <1698> < *Fra.* champignon.
chance, sjans *zn.* geluk; *Nuined.* sjans <1902> < *Fra.* chance.
chanteus *zn.* zangeres; < *Fra.* chanteuse.
chapeau *tw.* goed zo; *Nuined.* chapeau <1669> < *Fra.* chapeau.
chariteit, sjariteit *zn.* liefdadigheid; < *Fra.* charité.
charmant *bn.* leuk; *Nuined.* charmant <1698> < *Fra.* charmant.
charmere *ww.* bekoren; *Nuined.* charmeren <1692> < *Fra.* charmer.
château *zn.* kasteel; *Nuined.* chateau <1698> < *Fra.* château.
chauvinis *zn.* iemand die overdreven ingenomen is met eigen stad of land; *Nuined.* chauvinist <1865> < *Fra.* chauviniste.
chic, sjiek¹ *bn.* elegant ² *zn.* deftige mensen; *Nuined.* chic <1858> < *Fra.* chic.
chicard* *zn.* chic geklede man; *Nuined.* chicard <1901-1925> < *Fra.* chic + ard.
ciefer *zn.* getal; *Nuined.* cifer <1510> < *Fra.* cifre.
cinema *zn.* bioscoop; *Nuined.* cinema <1914> < *Fra.* cinéma.
cirk *zn.* circus; *Nuined.* circus <1897> < *Lat.* circus.
clique *zn.* kliek; *Nuined.* clique <1797> < *Fra.* clique.
clojn *zn.* clown; *Nuined.* clown <1840> < *Ing.* clown.
coiffeur *zn.* kapper; *Nuined.* coiffeur <1802> < *Fra.* coiffeur.
colbert *zn.* jasje; *Nuined.* colbert <1881> < *Fra.* colbert.
colère* *zn.* woede; < *Fra.* colère.
compassie *zn.* medelijden; *Vreugmid.ned.* compassie <1285> < *Fra.* compassion.
complemint *zn.* mv. groeten; *Nuined.* compliment <1635> < *Ing.* compliments.
condolere *ww.* rouwbeklag tonen; *Nuined.* condoleren <1663> < *Fra.* condoler.
cónfuis* *bn.* verward; *Vreugmid.ned.* confus <1265-1270> < *Fra.* confus.
cóngé *zn.* ontslag; *Nuined.* congé <1670> < *Fra.* congé.
consternatie *zn.* ontsteltenis; *Nuined.* consternatie <1553> < *Fra.* consternation.
consultere *ww.* raadplegen; *Nuined.* consulteren <1513> < *Fra.* consulter.
content *bn.* tevreden; *Mid.ned.* content <1315-1335> < *Fra.* content.
cóntramien *zn.* contramine; *Mid.ned.* contremine <1588> < *Fra.* contremine.
conversatie *zn.* gesprek; *Nuined.* conuersatie <1557> < *Fra.* conversation.
corrigere *ww.* verbeteren; *Nuined.* corrigeren <1276-1300> < *Fra.* corriger.
cortège *zn.* stoet, optocht; *Mid.ned.* cortège <1704> < *Fra.* cortège.
coupon *zn.* ¹coupon ²restant stof; *Nuined.* coupon <1775-1776> < *Fra.* coupon.
couraasj *zn.* moed; *Nuined.* courage <1548> < *Fra.* courage.
courazjeus* *bn.* moedig, dapper; < *Fra.* courageux.
crappuul *zn.* zootje, tuig; *Mid.ned.* crapuul <1847> < *Fra.* crapule.
crèche *zn.* kinderbewaarpplaats; *Nuined.* creche <1881> < *Fra.* crèche.
crème *zn.* room; *Vreugmid.ned.* crème <1190> < *Fra.* crème.
croissant *zn.* halvemaanachtig broodje; *Mid.ned.* croissant <1906> < *Fra.* croissant.
cuisinière *zn.* fornuis; < *Fra.* cuisinière.
curieus *bn.* merkwaardig; *Nuined.* curieus <1555> < *Fra.* curieux.

D

daag *zn.* dag; *Sermoen* daag, *Aajdned.* dag <901-1000>.

daak *zn.* dak; *Vreugmid.ned.* dac <1240>.
daank *zn.* dank; *Aajdned.* danc <901-1000>.
daartien *telw.* dertien; *Vreugmid.ned.* dertene <1240>.
daartig *telw.* dertig; *Mid.ned.* dertich <1220-1240>.
dabbe *ww.* rommelen, wroeten; < *Aok.* dabbe.
dalek, dadelek *bijw.* aanstonds; *Nuined.* daadlik <1596>.
danse *ww.* dansen; *Vreugmid.ned.* dansen <1240> < *Fra.* dancer.
dao *bijw.* daar, er; *Sermoen* dau < *Dui.* da.
däög *zn.* deugd; *Aajdned.* dugath <1100>.
däögeneet *zn.* iemand die niet deugt; *Nuined.* deuchniet <1564>.
daole *ww.* dalen, omlaag gaan; *Vreugmid.ned.* daelen <1285>.
däölke *zn.* kauw; < *Käö.* Döllche.
daorum *bijw.* om die reden; *Vreugmid.ned.* drumbe <1200>.
dazele *ww.* trillen, beven; < *Rienl.* daseln.
debiel *bn.* zwakzinnig; *Nuined.* debijl <1553> < *Fra.* débile.
decidere *ww.* besluiten; *Nuined.* decideren <1520> < *Fra.* décider.
decolleté *zn.* laag uitgesneden hals; < *Fra.* décolleté.
dédain *zn.* minachting; *Nuined.* dedain <1824> < *Fra.* dédain.
dee *aanw. vnw.* die; *Sermoen* dai, *Aajdned.* thie <901-1000>.
deef *zn.* dief; *Vreugmid.ned.* dief <1240>.
deender* *zn.* politieagent; *Nuined.* diender <1840>.
deep *bn.* diep; *Aajdned.* deop <701-800>.
deerse *ww.* dorsen; *Vreugmid.ned.* dersgen <1240>.
definière *ww.* definiëren; *Nuined.* diffinieren <1541> < *Fra.* définir.
defo* *zn.* gebrek; < *Fra.* défaut.
dégoût* *zn.* walging; *Nuined.* dégout <1636> < *Fra.* dégoût.
deig *zn.* deeg; *Vreugmid.ned.* deech <1240>.
deil *zn.* gedeelte; *Aajdned.* deil <901-1000>.
dejeuner *zn.* lunch; < *Fra.* déjeuner.
dèks *bijw.* vaak; *Sermoen* dex, *Vreugmid.ned.* dicwile <1290> < *Aok.* deck + s.
dèksel *zn.* deksel; *Vreugmid.ned.* decsel <1240>.
del *zn.* slons, hoertje; *Mid.ned.* dille <1450>.
delicaot *bn.* teer, fijn; *Mid.ned.* delicaet <1340-1360> < *Fra.* délicat.
delicatès *zn.* lekkernij; *Nuined.* delicates <1642> < *Fra.* délicatesse.
delicieuus *bn.* kostelijk; *Mid.ned.* delicieulike <1300> < *Fra.* délicieux.
dene *ww.* dienen, dienstig zijn; *Aajdned.* thianon <901-1000>.
derangere *ww.* storen; *Nuined.* derangeren <1789> < *Fra.* déranger.
derm *zn.* darm; *Aajdned.* therm <1130-1160>.
derrière *zn.* achterwerk; < *Fra.* derrière.
desastreus *bn.* rampzalig; *Nuined.* desastreus <1805> < *Fra.* désastreux.
desperaot* *bn.* wanhopig; *Mid.ned.* desperaet <1470> < *Lat.* desperatus.
dessert *zn.* nagerecht; *Nuined.* dessert <1653> < *Fra.* dessert.
detail *zn.* bijzonderheid; *Nuined.* detail <1706> < *Fra.* détail.
deur¹ *bn.* duur; *Aajdned.* diure <1100>.
deur² *zn.* deur; *Aajdned.* dure <901-1000>.
dialek *zn.* streektaal; *Nuined.* dialect <1723> < *Fra.* dialecte.
dictée *zn.* schrijfoefening; *Nuined.* dictée <1846> < *Fra.* dictée.
dictionair *zn.* woordenboek; *Nuined.* dictionair <1552> < *Fra.* dictionnaire.
diech *pers. vnw.* jij; < *Dui.* diech.
diene, dien, die *bez. vnw.* jouw; *Aajdned.* thin <901-1000>.
dier *zn.* beest; *Aajdned.* dier <901-1000>.
diner *zn.* avondmaaltijd; *Nuined.* diner <1782> < *Fra.* diner.

dink *zn.* ding; *Sermoen dink, Aajdned. thing* <901-1000>.
dinke *ww.* denken; *Sermoen dinken, Aajdned. thencon* <901-1000>.
dirizjere *ww.* besturen, dirigeren; *Mid.ned. dirigeren* <1497> < *Fra. diriger*.
discutere *ww.* van gedachten wisselen; < *Fra. discuter*.
diskere* *ww.* discuten; < *Käö. diskereere*.
dobbel *bn.* dubbel; *Vreugmid.ned. dobbel* <1278> < *Fra. double*.
dochter *zn.* dochter; *Aajdned. dohter* <901-1000>.
doed¹ *zn.* dood, einde van het leven; *Aajdned. dot* <901-1000>.
doed² *bn.* niet meer levend; *Aajdned. dod* <1100>.
doedej* *zn.* lieverd, schat; < *Rienl. Dudei*.
doej *zn.* dooi; *Nuined. doy* <1573>.
doeje *ww.* dooien; *Vreugmid.ned. do(o)yen* <1287>.
doen *ww.* doen, handelen; *Nuined. duon* <901-1000>.
doer *zn.* (het) voortduren; *Aajdned. duer* <1607>.
doerak *zn.* rotzak; < *Rus. durak*.
does *zn.* doos; *Mid.ned. dose* <1361>.
doezend *telw.* duizend; *Aajdned. thusundi* <701-800>.
döl *bn.* ¹duizelig ²dwaas; *Sermoen dul, Vreugmid.ned. dul* <1240>.
dölper, dörpel *zn.* dorpel; *Aajdned. durpello* <701-800>.
dónkel *bn.* donker; *Aajdned. duncla* <701-800>.
dook *zn.* doek; *Vreugmid.ned. doec* <1240>.
doors *zn.* dorst; *Aajdned. thursti* <901-1000>.
dore *ww.* duren; *Vreugmid.ned. duren* <1220-1240> < *Fra. durer*.
dörp *zn.* dorp; *Aajdned. thorpe* <701-800>.
dörve *ww.* durven; *Vreugmid.ned. dorven* <1200>.
douf¹ *zn.* duif; *Aajdned. duva* <901-1000>.
douf² *bn.* doof; *Vreugmid.ned. doof* <1240>.
douge *ww.* geschikt zijn; *Mid.ned. dugen* <1240>.
doum *zn.* duim; *Vreugmid.ned. dume* <1240>.
doup *zn.* doop; *Aajdned. douphe* <1100>.
draank *zn.* drank; *Aajdned. dranc* <901-1000>.
drage *ww.* dragen; *Aajdned. dragen* <1100>.
draod *zn.* draad; *Vreugmid.ned. drade* <1236>.
drappo *zn.* vaandel; *Nuined. drapeau* <1895> < *Fra. drapeau*.
dras *zn.* koffiedik; *Nuined. drasch* <1664> < *Rienl. Dratz*.
drei *telw.* drie; *Aajdned. thri* <819-825>.
drejje *ww.* draaien; *Sermoen dreijen, Vreugmid.ned. draien* <1240>.
drek *zn.* drek, vuil; *Vreugmid.ned. drec* <1287>.
drekmaan *zn.* vuilnisman; < *Aok. Dreckmann*.
dressoir *zn.* buffet; *Mid.ned. dretsoor* <1350> < *Fra. dressoir*.
drieve *ww.* drijven; *Aajdned. driuen* <1100>.
drinke *ww.* drinken; *Sermoen drinken, Aajdned. drinkan* <901-1000>.
drökke *ww.* drukken; *Vreugmid.ned. drucken* <1240>.
dröpke *zn.* borreltje; < *Rienl. Dröppken*.
dröppel *zn.* druppel; *Vreugmid.ned. dropel* <1240>.
drouf *zn.* druif; *Aajdned. thruvo* <1100>.
droom *zn.* droom; *Vreugmid.ned. droem* <1240>.
druge *ww.* drogen; *Vreugmid.ned. drogen* <1240>.
druime *ww.* dromen; *Vreugmid.ned. dromen* <1240>.
drupe *ww.* druipen; *Aajdned. driepin* <901-1000>.
drug *bn.* droog; *Aajdned. drug* <1100>.
duie *ww.* duwen, knuffelen; *Mid.ned. duwen* <1288> < *Aok. deuen*.

duipe *ww.* dopen; *Vreugmid.ned. dopen* <1240>.
duipsel *zn.* doopsel; *Vreugmid.ned. dospel* <1285>.
duke *ww.* duiken; *Vreugmid.ned. duken* <1287>.
duuster *bn.* donker; *Mid.ned. dustere* <1300-1350>.
duvel *zn.* duivel; *Sermoen duvel, Aajdned. diobol* <776-800>.
duzele *ww.* duizelen; *Mid.ned. duselen* <1350>.
dwaank *zn.* dwang; *Vreugmid.ned. dwanc* <1240>.
dweers *bn.* dwars; *Mid.ned. dwers* <1265-1270>.

E

ech *bn.* echt, onvervalst; *Aajdned. echt* <901-1000>.
ederein onbep. vnw. ieder mens; *Nuined. yedereen* <1602>.
EEKSTER *zn.* ekster; *Vreugmid.ned. egestre* <1240>.
EEKSTROUF *zn.* likdoorn; *Mid.ned. exteroeghe* <1350>.
EEND *zn.* eend; *Sermoen aind, Aajdned. ened* <793>.
EERAPPEL *zn.* aardappel; *Nuined. aardappel* <1712> < *Rienl. Erpel*.
EERBEIS *zn.* aardbei; *Vreugmid.ned. erdbeire* <1226-1250>.
EERD *zn.* aarde; *Aajdned. ertha* <901-1000>.
ÉGARD* *zn.* achting; *Nuined. egardt* <1652> < *Fra. égard*.
EI *zn.* ei; *Sermoen eij, Vreugmid.ned. ei* <1230-1231>.
EID *zn.* eed; *Vreugmid.ned. eed* <1236>.
EIN *telw.* een; *Aajdned. eino* <901-1000>.
EINE, EIN, EI ONBEP. LIDW. een; *Sermoen eijne, Aajdned. ein* <1100>.
EINEGS *bn.* uniek; *Aajdned. einigh* <1100>.
EKSTIMERE, ESTIMERE *ww.* waarden; < *Fra. estimer*.
ELEND *zn.* ellende; *Vreugmid.ned. ellende* <1265-1270> < *Dui. Elend*.
ÈLF *telw.* elf; *Vreugmid.ned. elf* <1220-1240>.
ÈLLETRIK *zn.* electriciteit; < *Ing. electricity*.
ÈLLESTIK *zn.* elastiek; *Nuined. elastique* <1724> < *Fra. élastique*.
ENFIN *tw.* kortom; *Nuined. enfin* <1665> < *Fra. enfin*.
ENGAGERE *ww.* in dienst nemen; *Nuined. engageeren* <1806> < *Fra. engager*.
ENSELE* (**ZIECH**) *ww. wdka.* ruzie maken; < *Dui. hänseln*.
ENTANS *bijw.* nochtans; *Vreugmid.ned. nochtans* <1275-1276>.
ENTREE *zn.* ingang; *Mid.ned. entree* <1467-1490> < *Fra. entrée*.
ERK *zn.* ¹ark ²boog; *Vreugmid.ned. arke* <1265-1270> < *Lat. arca*.
ERM¹ *bn.* arm, behoeftig; *Aajdned. arm* <901-1000>.
ERM² *zn.* arm; *Aajdned. arm* <901-1000>.
ERMOOJ *zn.* armoede; *Aajdned. armuod* <901-1000>.
ERNS *zn.* ernst; *Aajdned. ernost* <1100>.
ES *vw.* ¹als, indien ²dan; *Sermoen as, Aajdned. also* <901-1000>.
ESPRES *bijw.* met opzet; *Nuined. expres* <1824>.
ÉTAASJ *zn.* verdieping; *Nuined. etage* <1786> < *Fra. étage*.
ETALAASJ *zn.* uitstalkast; *Nuined. etalage* <1824> < *Fra. étalage*.
ETE *ww.* eten; *Sermoen eten, Aajdned. eton* <901-1000>.
ETIKÈT *zn.* omgangsvormen; *Nuined. etiquette* <1824> < *Fra. étiquette*.
EUR *bez. vnw.* ¹van jullie ²van U; < *Dui. euer*.
EUS *bez. vnw.* van ons; *Aajdned. unsa* <901-1000>.
EUVER *vz.* over; *Aajdned. ovir* <901-1000>.
EVELS *bijw.* evenwel, echter; *Sermoen aivel, evel, Mid.ned. evenwel* <1350>.
EWEG, WEG *bijw.* weg; *Vreugmid.ned. wech* <1236>.
EXCELLERE *ww.* uitmunten; *Nuined. excelleren* <1650> < *Fra. exceller*.

excuis *zn.* excuus; *Nuined.* **excuse** <1535> < Fra. **excuse**.
excusere (ziech) *ww.* *wdkd.* zich verontschuldigen; *Aajdned.* **excuseren** <901-1000> < Fra. **excuser**.
explicere *ww.* uitleggen *Sermoen* **expliceren**, *Nuined.* **expliceren** <1635> < Lat. **explicare**.
ezzuuchbleef, **ezzebleef** *tw.* alstublieft; *Nuined.* **als 't U belieft** <1721>.

F

faalje* *zn.* voile, sluierdoek; *Vreugmid.ned.* **faile** <1240> < Fra. **faillie**.
fabricere *ww.* vervaardigen; *Nuined.* **fabriqueren** <1548> < Fra. **fabriquer**.
facie* *zn.* gezicht; < Fra. **face**.
facteur* *zn.* postbode; *Nuined.* **facteur** <1888> < Fra. **facteur**.
fagke* *zn.* *mv.* takkebossen, struiken; < Rienl. **Fack**.
failliet *bn.* bankroet; *Nuined.* **failliet** <1824> < Fra. **failli**.
famfaar *zn.* koperensemble; *Nuined.* **fanfare** <1897> < Fra. **fanfare**.
familiair *bn.* gemeenzaam; *Nuined.* **familiaar** <1560> < Lat. **familiaris**.
faom* *zn.* faam, reputatie; *Vreugmid.ned.* **fame** <1250> < Fra. **fame**.
fatsoen, **fetsoen** *zn.* fatsoen; *Mid.ned.* **faetsoen** <1470-1490> < Fra. **façon**.
fauteuil *zn.* leunstoel; *Nuined.* **fauteuil** <1776> < Fra. **fauteuil**.
fabrik *zn.* fabriek; *Nuined.* **fabricque** <1764-1775> < Fra. **fabricque**.
fèl *bn.* heftig, bewogen; *Vreugmid.ned.* **fel** <1220-1240>.
fele¹ *ww.* ontbreken; < Dui. **fehlen**.
fele² *ww.* verdragen; *Mid.ned.* **velen** <1440>.
fèlm *zn.* film; *Nuined.* **film** <1912> < Ing. **film**.
femie *zn.* familie; *Mid.ned.* **familie** <1389> < Fra. **famille**.
fètere *ww.* onthalen; *Nuined.* **feter** <1220-1240> < Fra. **fêter**.
fibberwarie *zn.* februari; < Lat. (mensis) **Februarius**.
fiducie *zn.* vertrouwen; *Nuined.* **fiducie** <1553> < Fra. **fiducie**.
fieloe* *zn.* schurk; < Fra. **filou**.
fiemele *ww.* zeurderig praten, beuzelen; < Rienl. **fimeln**.
fien *bn.* verfijnd, niet grof; *Vreugmid.ned.* **fien** <1265-1270> < Fra. **fin**.
fière* *bn.* trots; *Vreugmid.ned.* **fier** <1220-1240> < Fra. **fière**.
fies *zn.* feest; *Vreugmid.ned.* **feeste** <1265-1270> < Lat. **fešta**.
fiezel *zn.* kleine hoeveelheid; < Rienl. **Fisel**.
fiezele *ww.* motregen; < Rienl. **fieseln**.
fiezelemie* *zn.* gezicht, uiterlijk; < Fra. **fysionomie**.
fikke *zn.* *mv.* vingers; *Nuined.* **fikken** <1894-1908>.
filere *ww.* 'ervandoor gaan 'van graten ontdoen; *Nuined.* **fileren** <1900> < Fra. **filer**.
felicitere *ww.* gelukwensen; *Nuined.* **feliciteren** <1689> < Fra. **féliciter**.
fippe *ww.* weinig en kieskeurig eten en drinken; < Rienl. **flippen**.
fiesternölle *ww.* in elkaar zetten, knutselen; < Aok. **fiesternöllen**.
fits *zn.* klein stukje; < Rienl. **Fitz**.
fitselke, **fitske** *zn.* klein beetje; < Rienl. **Fitzchen**.
flaatsje* *zn.* dwaas jong meisje; < Rienl. **Flaat**.
flajde, **flajte** *zn.* flauwte; *Mid.ned.* **flaeuwt** <1401-1500>.
flamboos *zn.* framboos; *Nuined.* **frambesie** <1599> < Fra. **framboise**.
flap*, **flab*** *zn.* kwibus; < Limb. **flap**.
flats, **flat** *zn.* koeienvla; < Rienl. **Flatsch**.
flatse *ww.* smijten; < Rienl. **flatschen**.
flaw *bn.* flauw, niet hartig; *Mid.ned.* **flau** <1351>.
fleje *ww.* vleien, flemen; *Vreugmid.ned.* **vleyen** <1265-1270>.
flemp* *zn.* dwaze vrouw; < Rienl. **Flimp**.
flets *bn.* flets, niet helder; *Nuined.* **fletsch** <1785> < Fra. **flache**.

fletse *ww.* 'gooien 'zakken voor examen; < Rienl. **flatschen**.
fletske *zn.* stukje; < Rienl. **Flatschen**.
floep *zn.* angst; < Rienl. **Flupp**.
flojs, **flojs** *zn.* 'pluisje 'domme vrouw 'fluum; < Dui. **Flause**.
flóts *zn.* manzike vrouw; < Rienl. **Flotz**.
flótse *ww.* glibberen, glijden; < Rienl. **flutschen**.
fluitert*, **fluitekies*** *zn.* hangop; < Käö. **Fläutekees**.
fluustere *ww.* fluisteren; *Nuined.* **fluysteren** <1626> < Dui. **flüstern**.
foemele *ww.* liefkozen, strelen; *Nuined.* **fommelen** <1698> < Rienl. **fummeln**.
foetele *ww.* 'zich niet aan de regels houden 'spieken; < Rienl. **futeln**.
foj *tw.* uitroep van afkeuring; *Nuined.* **foey** <1599>.
fóks *zn.* vos; *Aajdned.* **fus** <901-1000>.
fótsje *ww.* bedriegen; < Rienl. **futschen**.
foulard* *zn.* halsdoek; *Nuined.* **foulard** <1845> < Fra. **foulard**.
fraanjel *zn.* franje; *Nuined.* **frange** < Fra. **frange**.
frangipane *zn.* gebak met amandelspijs; *Nuined.* **frangipane** <1866> < Fra. **frangipane**.
frappant *bn.* treffend; *Nuined.* **frappant** <1799> < Fra. **frappant**.
frequentere *ww.* regelmatig bezoeken; *Mid.ned.* **frequenteren** <1469> < Fra. **frequenter**.
friemele *ww.* frunniken; *Nuined.* **friemelen** <1889> < Rienl. **friemeln**.
friet, **frit** *zn.* friet; *Nuined.* **frit** <1924> < Fra. (patates) **frites**.
frikkedel *zn.* bal of schijf gehakt; < Fra. **fricadelle**.
froemele, **fromele** *ww.* wegstoppen, frommelen; *Nuined.* **frommelen** <1710>.
funkel* *zn.* venkel; *Vreugmid.ned.* **venkel** <1240> < Lat. **feniculum**.
fuppe *ww.* een borrel drinken; < Rienl. **flippen**.
furieus *bn.* woedend; *Nuined.* **furieus** <1531> < Fra. **furieux**.

G

gaajs *zn.* gans; *Vreugmid.ned.* **gans** <1240>.
gaank *zn.* gang; *Aajdned.* **ganc** <750-780>.
gaar neet bijw. helemaal niet; < Dui. **gar nicht**.
gaas *zn.* gas; *Nuined.* **gas** <1648> < Gr. **chaos**.
gaasj *zn.* gage; *Nuined.* **gage** <1530> < Fra. **gage**.
gaat¹ *zn.* anus; *Sermoen* **gaat**, *Mid.ned.* **gat** <1481-1483>.
gaat² *zn.* opening; *Vreugmid.ned.* **gat** <1236>.
gabberdien *zn.* regenjas; *Nuined.* **gabardine** <1919> < Fra. **gabardine**.
gabbie *zn.* mond, snuit; < Rienl. **Gabbel**.
gaillard*, **galjaard*** *zn.* kwajongen; *Nuined.* **gaillard** <1847> < Fra. **gaillard**.
gamin *zn.* kwajongen; *Nuined.* **gamin** <1847> < Fra. **gamin**.
gans *bijw.* helemaal; *Sermoen* **gans**, *Vreugmid.ned.* **gans** <1236> < Dui. **gans**.
gaof *zn.* gawe; *Vreugmid.ned.* **gava** <1100>.
gape *ww.* geeuwen; *Vreugmid.ned.* **gapen** <1240>.
gardijn, **gordijn** *zn.* gordijn; *Vreugmid.ned.* **cortine** <1285>.
gas *zn.* bezoeker; *Vreugmid.ned.* **gast** <1236>.
gateau *zn.* taart; < Fra. **gateau**.
gats *zn.* steeg; *Nuined.* **gats** <1950> < Dui. **Gasse**.
gaw *bijw.* vlug; *Sermoen* **gau(w)**, *Aajdned.* **ga** <901-1000>.
gawdeef, **gajdeef** *zn.* dief; *Mid.ned.* **gouwe dief** <1350-1400>.
gebäöre *ww.* geschieden; *Aajdned.* **geburran** <901-1000>.
gebeed *zn.* landstreek; *Nuined.* **ghebid** <1588>.
gebeeje *ww.* gebieden; *Aajdned.* **gebiudan** <901-1000>.
gebeet *zn.* gebit; *Mid.ned.* **gebet** <1340>.

gebiere *ww.* reageren; < Aok. jebieren.
gebreurs *zn.* mv. broers; < Dui. Gebrüder.
gebruke *ww.* gebruiken; *Vreugmid.ned.* **gebruken** <1240>.
gediech *zn.* gedicht; *Vreugmid.ned.* **gedichte** <1265-1270>.
gedöld *zn.* geduld; *Aajdned.* **gethult** <901-1000>.
gedoons *zn.* drukte; *Nuined.* **gedoe** <1672> < Rienl. Jedöns.
geer *pers. vnw.* U, jullie; *Sermoen* **gair, gairluij, Aajdned. gi** <901-1000>.
geers *zn.* gerst; *Vreugmid.ned.* **gerste** <1240>.
geert *zn.* vishengel; *Mid.ned.* **gerda** <1340>.
gehuur *zn.* vermogen om te horen; *Mid.ned.* **ghehoor** <1485>.
gehuurzaam *bn.* gehoorzaam; *Vreugmid.ned.* **gehorsam** <1240>.
geine, gein, gei *onbep. vnw.* geen; *Sermoen* **gein, geijn, Vreugmid.ned. ghein** <1100>.
geis *zn.* geest, esprit; *Aajdned.* **gast** <701-800>.
geistelek *bn.* geestelijk *zn.* dienaar van de kerk; *Vreugmid.ned.* **gheestelijc** <1200>.
geleie *bijw.* geleden; *Nuined.* **gheleden** <1361-1425>.
gelle *ww.* gelden, meetellen; *Vreugmid.ned.* **ghelden** <1237>.
gelök *zn.* voorspoed; *Vreugmid.ned.* **gelucke** <1240>.
geluive *ww.* geloven; *Aajdned.* **gilobian** <701-800>.
gemein *bn.* gemeen, vals; *Nuined.* **gemeen** <1776>.
gemekelek *bn.* gemakkelijk; *Nuined.* **gemakkelijk** <1682>.
genant *bn.* beschamend, pijnlijk; < Fra. **génant**.
genderm *zn.* gendarme; *Nuined.* **gensdarme** <1515> < Fra. **gendarme**.
gène *zn.* verlegenheid; *Nuined.* **gene** <1824> < Fra. **gene**.
genere (ziech) *ww. wkd.* zich schamen; *Nuined.* **generen** <1824> < Fra. **gener**.
genóg *telw.* voldoende; *Sermoen* **genoeg, Aajdned. genuoga** <1100>.
gepek *zn.* bagage; < Dui. **Gepäck**.
gérant *zn.* zaakleider; *Nuined.* **gérant** <1847> < Fra. **gérant**.
gere *bijw.* met plezier; *Nuined.* **graegh** <1600> < Dui. **gerne**.
gereemsel *zn.* geraamte; < Aok. **Jeräms**.
ges *zn.* gist; *Mid.ned.* **ghest** <1440-1460>.
gesjier *zn.* gereedschap, gerei; < Dui. **Geschirr**.
gespele *ww.* haastig lopen; < Rienl. **gäspeln**.
gestiedeg *bijw.* voortdurend; *Vreugmid.ned.* **gestadech** <1240>.
get *onbep. vnw.* iets, wat; *Sermoen* **get** < Aok. **jet**.
geut *zn.* dakgoot; *Sermoen* **geut, Vreugmid.ned. gote** <1277>.
geve *ww.* geven; *Sermoen* **gaive, Aajdned. gevon** <901-1000>.
geveul *zn.* gevoel, tastzin; *Mid.ned.* **gevoel** <1450>.
geweend *bn.* gewend; *Vreugmid.ned.* **gheweint** <1276-1300>.
gewere *ww.* (in *iemand laote gewere*) iemand zijn gang laten gaan; < Dui. **gewerden**.
gewiech *zn.* gewicht; *Vreugmid.ned.* **gewigte** <1240>.
gewoen *bn.* gewoon; *Vreugmid.ned.* **ghewone** <1236>.
gezègkde *zn.* spreekwoordelijke uitdrukking; *Nuined.* **gezegde** <1584>.
gezègke *ww.* (in *ziech niks laote gezègke*) niet gehoorzamen; *Nuined.* **gezegde** <1584>.
gezèt *zn.* krant; *Nuined.* **gaset** <1615> < Fra. **gazette**.
geziech *zn.* gezicht; *Aajdned.* **gesihti** <901-1000>.
giebele *ww.* braken; < Fra. **dégobiller**.
giech *zn.* jicht; *Vreugmid.ned.* **gicht** <1253>.
gieles *zn.* maag, buik; < Rienl. **Gilles**.
giepe *ww.* gretig naar iets kijken, turen; *Aajdned.* **gipon** <901-1000>.
gievel *zn.* gevel; *Mid.ned.* **ghevel** <1317>.
gif *zn.* gave, schenking; *Vreugmid.ned.* **gigte** <1240>.
giftig *bn.* zeer nijdig; *Nuined.* **giftig** <1836> < Rienl. **giftich**.

gister, gistere *zn.* gisteren; *Vreugmid.ned.* **gestren** <1240>.
glaas *zn.* glas; *Vreugmid.ned.* **glas** <1240>.
gleuje *ww.* gloeien; *Vreugmid.ned.* **gloeyen** <1287>.
göbbele *ww.* overgeven; < Dui. **göbbelen**.
goeje *ww.* werpen, gooien; *Nuined.* **goyen** <1599>.
gölgere *ww.* de keel spoelen; *Nuined.* **gorgelen** <1500-1525>.
good *bn.* goed; *Sermoen* **good, Aajdned. guot** <901-1000>.
goojekoup *bn.* goedkoop; *Mid.ned.* **goede coop** <1300-1325>.
goon *ww.* gaan; *Sermoen* **goon, Aajdned. gan** <901-1000>.
goonsdag *zn.* woensdag; *Vreugmid.ned.* **woensdag** <1260>.
gössele *ww.* ¹morsen ²braken; < Rienl. **gusselen**.
gósting *zn.* smaak, trek; *Nuined.* **goeste** <1653>.
göt *zn.* straatgoot; *Vreugmid.ned.* **gote** <1277>.
gôtsje *ww.* stortregenen; *Nuined.* **gudzen** <1669> < Rienl. **götschen**.
gourmand *zn.* lekkerbek; *Nuined.* **gourmand** <1805> < Fra. **gourmand**.
gouverneur *zn.* commissaris van de koning; *Nuined.* **gouvernere** <1836-1839> < Fra. **gouverneur**.
govie *zn.* ¹grondel (visje) ²politieagent; *Nuined.* **govie** <1599> < Lat. **gobio**.
graaf *zn.* graf; *Aajdned.* **graf** <901-1000>.
graas *zn.* gras; *Vreugmid.ned.* **gersa** <1125-1130>.
grameer *zn.* oma; < Fra. **grandmère**.
grammair *zn.* spraakkunst; < Fra. **grammaire**.
grampeer *zn.* opa; < Fra. **grandpère**.
graof *zn.* graaf; *Vreugmid.ned.* **graf** <1201-1225>.
graw *bn.* grijs; *Vreugmid.ned.* **grau** <1132>.
greielings *bijw.* schrijlings; *Nuined.* **schrylinx** <1615> < Rienl. **greilings**.
greuje *ww.* groeien; *Vreugmid.ned.* **gruoien** <1100>.
greun *bn.* groen; *Aajdned.* **gron** <1040>.
greunte *zn.* groenten; *Nuined.* **groentte** <1628>.
griemslach *zn.* grimlach; *Nuined.* **grimlach** <1654>.
grieniezer *zn.* zuurpruim; < Rienl. **Jriniser**.
grienjoe *zn.* huilebalk; < Fra. **grignou**.
griepe *ww.* grijpen; *Vreugmid.ned.* **gripen** <1240>.
gries *bn.* grijs; *Vreugmid.ned.* **grise** <1236>.
grijne *ww.* boos kijken; < Aok. **greinen**.
groet *bn.* groot; *Sermoen* **groet, Aajdned. grot** <1177-1187>.
groffelsnagel *zn.* kruidnagel; *Vreugmid.ned.* **geroffelnagel** <1287>.
groffiaot *zn.* anjer; < Wa. **girofle**.
groond *zn.* grond; *Vreugmid.ned.* **gront** <1220-1240>.
grummel *zn.* ¹kruimel ²klein kind; *Nuined.* **kruyme** <1599>.
gruutde, gruutte *zn.* grootte, omvang; *Vreugmid.ned.* **grotde** <1240>.
gruuts *bn.* trots; *Mid.ned.* **grootsch** <1485>.

H

haaf *bn.* half; *Vreugmid.ned.* **half** <1236> < Aok. **hauv**.
haange *ww.* hangen; *Aajdned.* **hangon** <1100>.
habsjaar *zn.* vrek; < Fra. **happe-chair**.
hajding *zn.* houding; *Nuined.* **houding** <1719>.
hajje (ziech) *ww. wkd.* zich haasten; *Mid.ned.* **haesten** <1265-1270> < Dui. **hasten**.
hamel *zn.* hamer; *Vreugmid.ned.* **hamer** <1240>.
hamfel *zn.* handvol; *Nuined.* **handvol** <1856-1859> < Käö. **Hämfel**.
häöge *ww.* heugen; *Aajdned.* **gehuggon** <901-1000>.

haok *zn.* haak, gebogen voorwerp; *Vreugmid.ned. haec* <1240>.
hääm *pers. vnw.* hem; *Aajdned. himo* <901-1000>.
haon *zn.* haan; *Aajdned. chana* <701-800>.
häär¹ *bez. vnw.* haar; *Vreugmid.ned. hira* <1100>.
häär² *pers. vnw.* haar; *Sermoen heur, Aajdned. iro* <901-1000>.
haor *zn.* haar; *Vreugmid.ned. har* <1236>.
haos¹ *bijw.* bijna; *Nuined. haest* <1401-1450>.
haos² *zn.* haas; *Vreugmid.ned. hase* <1240>.
hart *zn.* hart; *Aajdned. herta* <901-000>.
hate *ww.* haten; *Aajdned. haton* <901-1000>.
hawwe *ww.* houden; *Sermoen hauwen, Aajdned. haldan* <901-1000>.
heer *pers. vnw.* hij; *Sermoen hair, air, her, Aajdned. he* <901-1000> < *Dui. er*.
heerd *zn.* haard, stookplaats; *Vreugmid.ned. hert* <1240>.
hègk *zn.* haag; *Vreugmid.ned. hegge* <1100>.
hei *bijw.* hier; *Sermoen haij, Vreugmid.ned. hier* <1236>.
heis *bn.* hees; *Aajdned. heisa* <901-1000>.
heit *bn.* heet; *Aajdned. heit* <901-1000>.
heite *ww.* heten, genoemd worden; *Aajdned. heton* <901-1000>.
hejs *zn.* handschoen; *Vreugmid.ned. handsco* <1240> < *Rienl. Hejse*.
hèk *zn.* hek; *Vreugmid.ned. hek* <1227>.
hel *bn.* ¹hard ²snel; *Sermoen hail, Mid.ned. hel* <1477> < *Dui. hell*.
hèl *zn.* onderwereld; *Aajdned. hella* <901-1000>.
hèlf *zn.* helft; *Vreugmid.ned. helf* <1227>.
hèlleg *bn.* heilig; *Aajdned. heilig* <901-1000>.
helpe *ww.* helpen; *Aajdned. helpon* <901-1000>.
hendeg ¹*bn.* handig ²*bijw.* zeer; *Nuined. handig* <1500-1550>.
heppeteg *bn.* hongerig, gretig; *Nuined. happig* <1622-1655>.
herdis⁺ *zn.* hagedis; *Vreugmid.ned. egedisse* <1214>.
here⁺ *zn.* voorhuis, ruimte voor toonbank; < *Fra. aire*.
herfs *zn.* herfst; *Aajdned. heruist* <1050>.
herp *zn.* harp; *Vreugmid.ned. harpe* <1240>.
herses *zn. mv.* hersenen; *Vreugmid.ned. hersene* <1240>.
heur *zn.* huur; *Vreugmid.ned. hure* <1240>.
heure *ww.* huren; *Aajdned. hura* <945>.
hiege *ww.* kort ademen; *Mid.ned. higen* <1351>.
hiel *bijw.* zeer, erg; *Mid.ned. heel* <1453-1497>.
hiemel *zn.* hemel; *Aajdned. himel* <901-1000>.
hiemele *ww.* sterven, naar de hemel gaan; < *Dui. himmeln*.
hier *zn.* mannelijk persoon; *Aajdned. hero* <901-1000>.
hiring *zn.* haring; *Aajdned. harinc* <1171>.
hin *zn.* kip; *Vreugmid.ned. hinne* <1240>.
hings *zn.* mannelijk paard; *Aajdned. changisto* <701-800>.
hits *zn.* hitte; *Aajdned. hitte* <901-1000> < *Dui. Hitze*.
höbbbe *ww.* hebben; *Aajdned. hebon* <901-1000>.
hóddel *zn.* rommel, rotzooi; < *Rienl. Huddel*.
hóddele *ww.* aanmodderen, knoeien; < *Rienl. huddeln*.
hoeg *bn.* hoog; *Vreugmid.ned. hoogh* <1100>.
hoeke *ww.* hurken; *Mid.ned. huken* <1400-1450> < *Aok. hucke*.
hoes¹ *zn.* overtrek; *Mid.ned. hoetse* <1343>.
hoes² *zn.* huis; *Aajdned. hus* <901-1000>.
hoeveerdg⁺ *bn.* hoovaardig; *Vreugmid.ned. hoovaerdich* <1265-1270>.
höl euver tröl *bijw.* hals over kop; < *Rienl. holl uver troll*.

hole *ww.* halen; *Vreugmid.ned. halen* <1265-1270>.
hölp *zn.* hulp; *Aajdned. hulpa* <901-1000>.
hommaasj *zn.* eerbewijs, hulde; *Mid.ned. homagie* <1460-1480> < *Fra. hommage*.
hood, hoed *zn.* hoed; *Sermoen hood, Vreugmid.ned. hoet* <1240>.
hoof *zn.* tuin; *Aajdned. houo* <976>.
hook *zn.* hoek; *Aajdned. huc* <1177-1187>.
hoond *zn.* hond; *Sermoen hond, Aajdned. hunda* <901-1000>.
hoonderd *telw.* honderd; *Sermoen hondert, Vreugmid.ned. hondert* <1240>.
hoonger *zn.* honger; *Aajdned. hunger* <901-1000>.
hoor *zn.* prostituee; *Sermoen hoor, Vreugmid.ned. hur* <1236>.
hoos *zn.* hoest; *Vreugmid.ned. hust* <1253>.
hope *ww.* hopen; *Aajdned. hopon* <901-1000>.
horejael *zn.* hoerenloper; *Sermoen hoorejaiger* < *Dui. Hurenjäger*.
hospitaal *zn.* ziekenhuis; *Vreugmid.ned. hospital* <1240> < *Fra. hospital*.
houp *zn.* stapel; *Vreugmid.ned. houph* <1100>.
houwe *ww.* slaan, vechten; *Aajdned. houwon* <901-1000> < *Aok. hauen*.
hove *ww.* hoeven; *Nuined. hoeuen* <1588>.
huffe *ww.* optillen; *Aajdned. heuon* <901-1000>.
hui *zn.* hooi; *Aajdned. houwe* <901-1000>.
huid⁺ *zn.* hoofd, kop; *Sermoen huijt, Aajdned. hud* <1100>.
huif *zn.* knikker; < *Aok. Hüf*.
humme *zn.* hemd; *Vreugmid.ned. hemed* <1240>.
hun¹ *bez. vnw.* hun; *Mid.ned. hun* <1358>.
hun² *pers. vnw.* hen, hun; *Aajdned. im* <901-1000>.
hure *ww.* horen, vernemen; *Sermoen hu(u)re(n), Aajdned. gihoron* <901-1000>.
huugde, huugte *zn.* hoogte; *Vreugmid.ned. hoochde* <1290-1310>.
huugstens *bijw.* hoogstens; *Nuined. hoogstens* <1802> < *Dui. höchstens*.

I

ie, ier *vw.* voordat; *Aajdned. er* <901-1000>.
iech *pers. vnw.* ik; *Sermoen igh, ich, Aajdned. ic* <901-1000> < *Dui. iech*.
ieder *bijw.* eerder, vroeger; *Nuined. eerder* <1637>.
iefer *zn.* vlijt; *Nuined. yver* <1542> < *Dui. Eifer*.
iegister(e) *bijw.* eergisteren; *Vreugmid.ned. ergestren* <1240>.
iemand, iemes onbep. vnw. iemand; *Vreugmid.ned. ieman* <1100>.
iemeujeteg⁺ *bn.* wee-zoet; *Mid.ned. weemoedich* <1340-1360> < *Dui. wehmütig*.
ier *zn.* eer; *Sermoen ier, Aajdned. era* <901-1000>.
iere *ww.* eren; *Aajdned. g(he)eron* <901-1000>.
ierlek *bn.* eerlijk; *Aajdned. erlic* <901-1000>.
iers *bijw.* ¹eerst ²aanvankelijk; *Sermoen ierste, Aajdned. eriste* <1100>.
ies *zn.* ijs; *Vreugmid.ned. is* <1240>.
iew *zn.* eeuw; *Aajdned. euua* <901-1000>.
ieweg *bn.* eeuwig; *Mid.ned. ewighe* <1330>.
iezel *zn.* ijzel; *Mid.ned. hisel* <1485>.
iezer *zn.* ijzer; *Aajdned. iser* <1050>.
imbele (ziech get imbele) *ww. wdkd.* zich wat verbeelden; *Nuined. inbeelden* <1595>.
imitere *ww.* nabootsen; *Nuined. imiteren* <1548> < *Fra. imiter*.
impassant *bijw.* en passant; < *Fra. en passant*.
ind *zn.* einde; *Aajdned. ende* <901-1000>.
indrök *zn.* indruk; *Mid.ned. indruc* <1350> < *Dui. Eindruck*.
ing *bn.* nauw; *Aajdned. eng* <825-842>.

ingel *zn.* engel; *Sermoen* **eingel**, *Vreugmid.ned.* **ingel** <1200>. **inhaajd** *zn.* inhoud; *Mid.ned.* **inholt** <1306>. **inins** *bijw.* plotseling; *Nuined.* **in eens** <1770>. **injobel*** *bn.* laag, gemeen; < *Fra.* **ignoble**. **ink** *zn.* inkt; *Mid.ned.* **inct** <1300-1350> < *Aajdfra.* **enca**. **inkel¹** *bijw.* alleen, enig; *Mid.ned.* **enkel** <1350-1400>. **inkel²** *zn.* enkel; *Mid.ned.* **inkel** <1351-1400>. **inkier** *zn.* bezinning; *Mid.ned.* **inkeer** <1380-1400> < *Dui.* **Einkher**. **inkonvenjabel*** *bn.* ongepast; < *Fra.* **inconvenable**. **ins** *bijw.* eens; *Sermoen* **ins**, **iens**, *Aajdned.* **einis** <901-1000>. **inseg** *bn.* enig, uniek; *Aajdned.* **einigh** <1100>. **instumme** *ww.* instemmen; *Nuined.* **instemmen** <1662> < *Dui.* **einstimmen**. **intösse** *bijw.* inmiddels; *Nuined.* **in tusschen** <1672> < *Dui.* **inzwischen**. **intressant** *bn.* belangwekkend, boeiend; *Nuined.* **intressant** <1732>. **invitatie** *zn.* uitnodiging; *Nuined.* **invitatie** <1781> < *Fra.* **invitation**. **invitere** *ww.* uitnodigen; *Nuined.* **inviteren** <1553> < *Fra.* **inviter**. **invoud** *zn.* eenvoud; *Mid.ned.* **eenvoude** <1300-1350>. **inziech** *zn.* inzicht, begrip; *Nuined.* **insichte** <1575>.

J

jach *zn.* jacht, het jagen; *Vreugmid.ned.* **iaecht** <1240>. **jakkere** *ww.* jakkeren, voortjagen; *Nuined.* **jakkeren** <1850>. **jannewarie** *zn.* januari; *Vreugmid.ned.* **januare** <1285> < *Lat.* (mensis) **januarius**. **jao** *tw.* ja; *Sermoen* **jau**, *Vreugmid.ned.* **ia** <1220-1240>. **jäög** *zn.* jeugd; *Aajdned.* **iuginde** <901-1000>. **jaoge** *ww.* jagen; *Vreugmid.ned.* **jaghen** <1240>. **jaomer** *bijw.* jammer; *Aajdned.* **jamer** <1100>. **jaor** *zn.* jaar; *Aajdned.* **jar** <901-1000>. **jäörig** *bn.* jarig; *Vreugmid.ned.* **jarich** <1287>. **jats** *zn.* (in *de jats op zien*) op stap zijn; < *Rienl.* **jatz**. **jatse** *ww.* (hard) lopen; < *Rienl.* **jatzen**. **jeger** *zn.* jager; *Aajdned.* **jagere** <901-1000>. **jenke** *ww.* jammerend huilen; *Vreugmid.ned.* **janken** <1285> < *Rienl.* **janken**. **jiemere** *ww.* jammeren, weeklagen; *Vreugmid.ned.* **iammeren** <1276-1300>. **joed** *zn.* jood; *Vreugmid.ned.* **jode** <1265-1270>. **jong** *zn.* jongen; *Mid.ned.* **jonge** <1300-1325>. **joonk** *bn.* jong; *Aajdned.* **jung** <1100>. **joonke** *ww.* janken; *Vreugmid.ned.* **janken** <1285> < *Aok.* **junke**. **ju** *tw.* (*de ju inhöbbe*) de pest in hebben; *Nuined.* (nonde) **ju** <1905>. **jummeg** *tw.* jeetje; *Nuined.* **jee** <1661>. **jummers** *bijw.* immers; *Mid.ned.* **yimmers** <1437>. **jus** *zn.* saus; *Nuined.* **juys** <1567> < *Fra.* **jus**. **juzzes** *tw.* jeetje; *Nuined.* **verbastering van Jezus** <1661>.

K

kaaf *zn.* kalf; *Aajdned.* **calf** <901-1000>. **kaajd** *bn.* koud; *Aajdned.* **kalt** <1130-1161>. **kaal** *zn.* kaal; *Vreugmid.ned.* **cale** <1240>. **kaanjel** *zn.* dakgoot; < *Rienl.* **Kannel**. **kaanker** *zn.* kanker; *Vreugmid.ned.* **kanker** <1240>.

kaar *zn.* kar; *Vreugmid.ned.* **carre** <1240> < *Lat.* **carrus**. **kabberdoes, klabberdoes** *zn.* klein huisje, cafeetje; *Nuined.* **kabberdoes** <1872> < *Fra.* **cabaret douze**. **kadee** *zn.* iets of iemand die groot is in zijn soort; *Nuined.* **kadee** <1899-1906> < *Fra.* **cadet**. **kaduuk** *bn.* bouwvallig, oud en versleten; *Nuined.* **cadueck** <1553> < *Fra.* **caduc**. **kaffee** *zn.* café; *Nuined.* **café** <1691> < *Fra.* **café**. **kahot*** *zn.* rolletje pasmunt; < *Fra.* **carotte**. **kajee** *zn.* schrift; *Nuined.* **cahier** <1535> < *Fra.* **cahier**. **kak** *zn.* ontlasting; *Mid.ned.* **cac** <1400>. **kal** *zn.* onzin, kletspraak; *Nuined.* **kal** <1555-1560> < *Rienl.* **Kall**. **kalbas** *zn.* tas; < *Fra.* **calebasse**. **kamasj*** *zn.* slobkous; < *Fra.* **gamache**. **kammeraot** *zn.* vriend; *Nuined.* **camerade** <1596> < *Fra.* **camarade**. **kammezaol*** *zn.* vest; *Nuined.* **kamizool** <1654> < *Fra.* **camisole**. **kamp** *zn.* kam; *Vreugmid.ned.* **cam** <1240>. **kaord** *zn.* koord; *Vreugmid.ned.* **corde** <1265-1270>. **käöre** *ww.* ¹keuren ²aaïen; *Aajdned.* **coron** <901-1000>. **käös** *zn.* keuze; *Mid.ned.* **cose** <1393-1402>. **kaosele** *ww.* kaatsen; *Mid.ned.* **caetsen** <1374-1394> < *Fra.* **chasser**. **kapel** *zn.* kapel; *Aajdned.* **capella** <1102-1105> < *Lat.* **capella**. **kappesjon** *zn.* capuchon; *Nuined.* **capuchon** <1300-1350> < *Fra.* **capuchon**. **kapsies*** *zn.* mv. kapsones, pretenties; *Nuined.* **kapsones** <1906> < *Jid.* **gawsones**. **karkol** *zn.* wijngaardslak; *Nuined.* **karkol** <1675> < *Fra.* **caracole**. **karmèl** *zn.* karamel; *Nuined.* **karamel** <1832> < *Fra.* **caramel**. **karpèt** *zn.* karpèt; *Mid.ned.* **carpite** <1346> < *Fra.* **carpette**. **karwatsj*** *zn.* karwats, zweep; < *Rus.* **carbats**. **kas** *zn.* kast; *Mid.ned.* **caste** <1380-1400> < *Dui.* **Kasten**. **kat** *zn.* kat; *Vreugmid.ned.* **catte** <1240> < *Lat.* **cattus**. **katheliek** *bn.* katholiek; *Nuined.* **catholijck** <1521> < *Lat.* **catholicus**. **kavaalje** *zn.* oud, vervallen gebouw; *Nuined.* **kavalie** <1599> < *Lat.* **caballus**. **kaw** *zn.* koude, verkoudheid; *Sermoen* **kau**, *Mid.ned.* **koude** <1330>. **kazele*** *ww.* zwammen; < *Rienl.* **quaseln**. **kazern** *zn.* kazerne; *Nuined.* **kaserne** <1710> < *Fra.* **caserne**. **kazjelere*** *ww.* liefkozen; < *Fra.* **cajoler**. **kazjemat** *zn.* kazemat, borstwering; *Nuined.* **casematte** <1588> < *Fra.* **casemate**. **kazzevèk*** *zn.* lang vrouwenjak; < *Rienl.* **Kaseweck**. **kedètsje** *zn.* broodje; *Nuined.* **kadetjen** <1823>. **kedo** *zn.* geschenk; *Nuined.* **cadeau** <1824> < *Fra.* **cadeau**. **keel** *zn.* kiel, boezeroen; *Mid.ned.* **kedele** <1300-1350>. **keen*** *zn.* vruchtenpit; *Nuined.* **kene** <1599>. **keend** *zn.* kind; *Aajdned.* **kint** <901-1000>. **keers¹** *zn.* kaars; *Vreugmid.ned.* **kerse** <1240>. **keers²** *zn.* kers; *Vreugmid.ned.* **keerse** <1240> < *Lat.* **cerasus**. **keersmes, keersems** *zn.* kerstmis; *Mid.ned.* **kersmisse** <1432>. **keigele** *ww.* kegelen; *Mid.ned.* **keghelen** <1425>. **kej** *zn.* kei; *Mid.ned.* **key** <1350>. **kejjelek** *bn.* kouwelijk; *Nuined.* **kouwelic** <1573>. **keke** *ww.* schreeuwen; *Nuined.* **keken** <1950> < *Aok.* **keäke**. **kelger*** *bn.* blut; < *Dui.* **kärglich**. **kelver** *zn.* kervel; *Vreugmid.ned.* **keruele** <1226-1250>. **kemedie** *zn.* ¹schouwburg ²blijspel; *Nuined.* **komedie** <1548> < *Lat.* **comoedia**. **kemik** *bn.* grappig; *Nuined.* **comick** <1785> < *Fra.* **comique**. **kemissie** *zn.* boodschap; *Mid.ned.* **commissie** <1378> < *Fra.* **commission**.

kemme *ww.* kammen; *Mid.ned.* **kemmen** <1333>.
kemunie *zn.* communie; *Mid.ned.* **communioen** <1400-1420> < *Fra.* **communioen** >.
kenaal, kenaar *zn.* kanaal; *Mid.ned.* **kanel** <1290-1310> < *Fra.* **canaille** >.
kengkee* *zn.* petroleumlamp; < *Fra.* **Quinquet (de ontwerper)** >.
keniel *zn.* kaneel; *Mid.ned.* **caneel** <1286> < *Fra.* **canele** >.
keplaon *zn.* kapelaan; *Vreugmid.ned.* **capellaen** <1236> < *Lat.* **capellanus** >.
kepot *bn.* stuk, gebroken; *Nuined.* **capot** <1659> < *Fra.* **capot** >.
kepôtsje *zn.* condoom; *Aajdned.* **capote** <1863> < *Fra.* **capote anglaise** >.
kepraol *zn.* korporaal; *Nuined.* **corporaal** <1578> < *Fra.* **corporal** >.
kepsj* *bn.* blut; < *Rienl.* **kapps** >.
ker(re)menaot* *zn.* kotelet; *Nuined.* **carbonade** <1500-1525>.
kere *ww.* vegen; *Vreugmid.ned.* **keeren** <1240>.
kerel *zn.* man, vent; *Sermoen* **kairerl**, *Vreugmid.ned.* **kerle** <1271-1272>.
kèrk *zn.* kerk; *Aajdned.* **kirika** <777> < *Gr.* **kurikon** >.
kèrkhof *zn.* begraafplaats; *Vreugmid.ned.* **kerechoue** <1236>.
kèrmes *zn.* kermis; *Mid.ned.* **kermisse** <1240>.
kerreljong *zn.* klokkenspel; *Nuined.* **carillon** <1824> < *Fra.* **carillon** >.
kerstaanjel *zn.* kastanje; *Vreugmid.ned.* **castanie** <1240> < *Fra.* **castagne** >.
kerteer, keteer *zn.* kwartier; *Nuined.* **quartier** <1582> < *Fra.* **quartier** >.
kervat, krevat *zn.* stropdas; *Nuined.* **cravatte** <1532> < *Fra.* **cravate** >.
kestiel *zn.* kasteel; *Vreugmid.ned.* **casteel** <1220-1240>.
kèttel *zn.* ketting; *Mid.ned.* **ketten** <1430-1450>.
keul *bn.* koel; *Aajdned.* **cuol** <901-1000>.
keuning *zn.* koning; *Aajdned.* **kuning** <901-1000>.
keutel *zn.* keutel; *Mid.ned.* **cuetel** <1351>.
kevintsje* *zn.* hofje; *Vreugmid.ned.* **conuent** <1236> < *Lat.* **conventus** >.
keze *ww.* kiezen; *Aajdned.* **kieson** <901-1000>.
kezjem* *zn.* geld, loon van veertien dagen; < *Fra.* **quinzaine** >.
kieke *ww.* kijken; *Sermoen* **kieken**, *Mid.ned.* **kiken** <1350-1400>.
kiekhoos *zn.* kinkhoest; *Nuined.* **kieckhoest** <1554>.
kies *zn.* kaas; *Vreugmid.ned.* **case** <1240> < *Lat.* **caseus** >.
kietele *ww.* kietelen; *Sermoen* **kietele**, *Vreugmid.ned.* **kitelen** <1240>.
kiksjozerije* *zn.* *mv.* spullen, prullaria; < *Rienl.* **Kickschosserei** >.
kinder *zn.* *mv.* kinderen; *Sermoen* **kinder**, *Mid.ned.* **kinde(ren)** <1300-1400> < *Dui.* **Kinder** >.
kink* *zn.* pink, vijfde vinger; *Sermoen* **kink** >.
kinne¹ *ww.* kennen; *Sermoen* **konne(n)**, *Aajdned.* **kennen** <901-1000>.
kinne² *ww.* kunnen; *Sermoen* **konne(n)**, *Aajdned.* **kunnon** <1100>.
kinnes *zn.* kennis; *Mid.ned.* **kinnes** <1391-1400>.
kis *zn.* kist; *Vreugmid.ned.* **kiste** <1237> < *Lat.* **cista** >.
kiskedie* *zn.* kwast, gek; < *Fra.* **qu'est-ce qu'il dit?** >.
kitsj *zn.* 'klokhuis' adamsappel; < *Rienl.* **Kitsche** >.
kitske *zn.* klein beetje; < *Rienl.* **Kitske** >.
klaank *zn.* klank; *Sermoen* **klank**, *Vreugmid.ned.* **clanc** <1287>.
klabastere* *ww.* met moeite lopen, klimmen; < *Rienl.* **klabastern** >.
klaoge *ww.* klagen; *Aajdned.* **klagon** <1100>.
klaor¹ *bn.* zuiver, helder; *Vreugmid.ned.* **clare** <1200>.
klaor² *bn.* gereed; *Nuined.* **claer** <1652> < *Lat.* **clarus** >.
klappe *ww.* praten, kletsen; *Sermoen* **klappe**, *Vreugmid.ned.* **clappen** <1240>.
klappej* *zn.* kwaadspreekster; *Nuined.* **clappeye** <1510-1530> < *Rienl.* **Klappie** >.
klasjenere *ww.* praten, redeneren; < *Rienl.* **klatschen** + -ere >.
klats *zn.* ¹klap ²kleine hoeveelheid vocht; < *Dui.* **Klatsch** >.
klatse *ww.* smijten; < *Dui.* **klatschen** >.

klaw *zn.* ¹klauw ²steen; *Aajdned.* **klawa** <901-1000>.
klawwe *ww.* stelen; < *Dui.* **klauen** >.
kleddere *ww.* klimmen; < *Dui.* **klettern** >.
kleiaasj *zn.* kleding; < *Aok.* **Klejasch** >.
kleid *zn.* japon; *Vreugmid.ned.* **cleit** <1220-1240>.
klein *bn.* klein; *Sermoen* **kleijn**, *Vreugmid.ned.* **cleyn** <1100>.
kleisper* *bn.* mager, tenger; < *Rienl.* **kleisper** >.
klets *zn.* 'verkoudheid' slag; < *Dui.* **Klatsch** >.
klie *zn.* klaver; < *Käö.* **Klie** >.
klipsere *ww.* ervandoor gaan; < *Fra.* **éclipses** >.
klöch *zn.* blijspel; *Nuined.* **klucht** <1599>.
klóddere *ww.* morsen, knoeien; *Nuined.* **kladders** <1599>.
kloester¹ *zn.* hangslot; *Mid.ned.* **cluuster** <1317> < *Lat.* **clustrum** >.
kloester² *zn.* klooster; *Mid.ned.* **clostre** <1200> < *Lat.* **clostrum** >.
kloet *zn.* zaadbal; *Nuined.* **cloot** <1550>.
kloete *ww.* voor de gek houden, beetnemen; *Nuined.* **klouten** <1900>.
kloetzak *zn.* klootzak; *Nuined.* **kloutsack** <1644>.
klómel *zn.* prul; *Nuined.* **klommel** <1950> < *Rienl.* **Klummel** >.
kloppe *ww.* kloppen, slaan; *Mid.ned.* **cloppen** <1276-1300> < *Rienl.* **kloppen** >.
klöppel *zn.* knuppel; *Mid.ned.* **cluppel** <1350> < *Dui.* **Klöppel** >.
kluiver *zn.* kwajongen; < *Dui.* **Klüver** >.
klumme *ww.* klimmen; *Vreugmid.ned.* **climmen** <1240>.
kluteklaos *zn.* sul; < *Aok.* **Klüte Kloes** >.
kluut *zn.* kluit; *Mid.ned.* **clut** <1328>.
knab *zn.* ¹homp, brok ²babbelaar; < *Rienl.* **Knab** >.
knal *zn.* ¹bordeel ²ongure kroeg; < *Rienl.* **Knalle** >.
knaoge *ww.* knagen; *Vreugmid.ned.* **cnagen** <1240>.
knatsj ¹*tw.* pats; ²*bw.* helemaal < *Rienl.* **knatsj** >.
knatsje, knetsje *ww.* de tanden in een appel zetten; < *Käö.* **knatsje** >.
knawwele *ww.* kauwen; *Mid.ned.* **cnouwen** <1287>.
knee *zn.* knie; *Vreugmid.ned.* **kni** <1156>.
kneeje *ww.* knielen; *Vreugmid.ned.* **knelen** <1240>.
kneerse *ww.* knarsen; *Mid.ned.* **knensen** <1399> < *Dui.* **knirschen** >.
kneje *ww.* kneden; *Mid.ned.* **cneden** <1380-1400>.
knien *zn.* konijn; *Vreugmid.ned.* **cunin** <1240> < *Fra.* **conin** >.
kniepe *ww.* knippen; *Nuined.* **knippen** <1599> < *Rienl.* **kniepen** >.
knieval *zn.* snor; *Nuined.* **knevel** <1560>.
knikke *ww.* (in 'n uigske knikke) knipogen; *Vreugmid.ned.* **knikken** <1265-1270>.
knitsjele *zn.* *mv.* snippers; < *Rienl.* **Knitzel** >.
knoevele¹ *ww.* knuffelen; *Nuined.* **knuffelen** <1524> < *Dui.* **knuffeln** >.
knoevele² *zn.* *mv.* handen; < *Aok.* **Knuvele** >.
knook *zn.* bot; *Mid.ned.* **cnoke** <1350>.
knoorsj *zn.* kraakbeen; < *Rienl.* **Knursch** >.
knóppe* *ww.* veel geld verdienen; < *Rienl.* **knuppe** >.
knotere *ww.* moppen; *Mid.ned.* **cnoteren** <1485> < *Rienl.* **knöttern** >.
knótsj *zn.* rommel, viezigheid; < *Dui.* **Knutsch** >.
knoup *zn.* knoop; *Vreugmid.ned.* **cnop** <1240>.
knouwer* *zn.* schraper, potter; < *Käö.* **Knuver** >.
knuddele *ww.* knoeien, prutsen; < *Aok.* **knudelen** >.
knuipe *ww.* knopen; *Sermoen* **knuijp**, *Vreugmid.ned.* **cnopen** <1240>.
kóbbel *zn.* kluwen; < *Rienl.* **Kubbel** >.
köd *zn.* kudde, groep dieren; *Vreugmid.ned.* **cudde** <1240>.

koed *bn.* kwaad; *Vreugmid.ned.* **quade** <1285>.
 koejenere *ww.* treiteren; *Nuined.* **koezioneren** <1682> < *Rienl.* **kujonieren**.
 koejong *zn.* kwajongen; *Nuined.* **kwajongen** <1787>.
 koelek ¹*bn.* kwalijk ²*bn.* onpasselijk ³*bijw.* nauwelijks; *Vreugmid.ned.* **qualike** <1237>.
 koelekop *zn.* kikkervisje; < *Aok.* **Kulekop**.
 koep *zn.* vat; *Vreugmid.ned.* **cupe** <1277> < *Lat.* **cupa**.
 koer¹ *zn.* binnenplaats; *Nuined.* **cour** <1881> < *Fra.* **cour**.
 koer² *zn.* zanggroep; *Vreugmid.ned.* **chore** <1265> < *Lat.* **chorus**.
 koetie* *zn.* klein iemand; < *Fra.* **coutre**.
 koffieklatsj *zn.* geklets tijdens koffie ontvangst; < *Dui.* **Kaffeeklatsj**.
 kojl *zn.* kuil, gat; *Aajdned.* **cula** <1131>.
 kojts, kouts *zn.* koets, kinderwagen; *Nuined.* **coetse** <1536>.
 kókkerel *zn.* drijftol; < *Fra.* **coquerille**.
 köl *zn.* flauwekul, onzin; *Nuined.* **kul** <1865-1870>.
 koljee *zn.* halsketting; *Mid.ned.* **colire** <1201-1300> < *Fra.* **collier**.
 kölle *ww.* voor de gek houden; *Nuined.* **kullen** <1741> < *Rienl.* **kölle**.
 kompeni *zn.* gezelschap; < *Fra.* **compagnie**.
 kómsa* *bn.* (in *vaan kómsa*) groot, belangrijk; < *Fra.* **comme cela**.
 kontak *zn.* contact; *Nuined.* **contact** <1841> < *Fra.* **contact**.
 kónterfilee *zn.* lende; < *Fra.* **contrefilet**.
 konzèr *zn.* concert, muziekuitvoering; *Nuined.* **concert** <1710> < *Fra.* **concert**.
 koj *zn.* koe; *Aajdned.* **kuo** <901-1000>.
 kook *zn.* koek; *Aajdned.* **coca** <1187>.
 koomp *zn.* kom; *Vreugmid.ned.* **comme** <1277>.
 koonkelebol *zn.* buiteling over het hoofd; *Sermoen* **koukelbaum** < *Rienl.* **Kuckelebaum**.
 koont *zn.* achterwerk; *Nuined.* **kont** <1748>.
 koors¹ *zn.* koorts; *Vreugmid.ned.* **corts** <1285>.
 koors² *zn.* korst; *Vreugmid.ned.* **corste** <1240> < *Lat.* **crusta**.
 kop *zn.* hoofd; *Sermoen* **kop**, *Mid.ned.* **cop** <1350>.
 kórf *zn.* mand; *Vreugmid.ned.* **corf** <1201> < *Lat.* **corbis**.
 kort *bn.* kort; *Sermoen* **kort**, *Aajdned.* **kurt** <901-1000>.
 kortelèt *zn.* karbonade; < *Fra.* **côtelette**.
 kösse *zn.* kussen; *Vreugmid.ned.* **cussin** <1228-1250> < *Fra.* **coussin**.
 kósteek *zn.* kussensloop; < *Rienl.* **Kössezeck**.
 kostuum *zn.* kostuum; *Nuined.* **costuum** <1791> < *Fra.* **costume**.
 kotse *ww.* braken; *Sermoen* **kotse**, *Nuined.* **kotsen** <1562> < *Dui.* **kotzen**.
 kótsjeer* *zn.* koetsier; *Nuined.* **koetsier** <1628> < *Aok.* **Kutschier**.
 koume *ww.* komen; *Sermoen* **kome**, *Aajdned.* **kuman** <901-1000>.
 koupe *ww.* kopen; *Aajdned.* **kopon** <901-1000>.
 kouw *zn.* kooi; *Vreugmid.ned.* **coye** <1287> < *Lat.* **cavea**.
 kraank *bn.* ziek; *Vreugmid.ned.* **cranc** <1236> < *Dui.* **krank**.
 kraatsje* *ww.* fluimen ophalen; < *Rienl.* **kratschen**.
 kragk *zn.* een oud, versleten voorwerp of dier; *Nuined.* **krakke** <1528> < *Rienl.* **Krack**.
 kräöje (**ziech**) *ww.* *wkd.* plagen, lastigvallen; < *Rienl.* **krauen**.
 kräölke *zn.* jonge koorzanger in kerk; < *Fra.* **choral** + **-ke**.
 kraom *zn.* kraam; *Vreugmid.ned.* **kraam** <1213>.
 kraon *zn.* kraan; *Mid.ned.* **kraen** <1354>.
 krap *bn.* nauw; *Nuined.* **crap** <1598>.
 krawake* *ww.* laat opblijven, nachtbraken; *Nuined.* **krawaken** <1950> < *Rienl.* **krawacken**.
 krej *zn.* kraai; *Aajdned.* **kraia** <1003>.
 krenkde *zn.* ziekte; < *Rienl.* **Krängde**.
 kretse *ww.* krabben, krassen; *Mid.ned.* **cratsen, cetsen** <1300> < *Dui.* **kratzen**.

kriege *ww.* krijgen; *Sermoen* **kriege**, *Vreugmid.ned.* **crighen** <1265-1270>.
kriekel *zn.* ¹krekel ²klein meisje; *Vreugmid.ned.* **krikel** <1240>.
kriemer *zn.* venter; *Mid.ned.* **cramer** <1367-1372>.
kriet *zn.* krijt; *Mid.ned.* **crijt** <1301-1400> < *Lat.* **creta**.
kriete *ww.* huilen; *Vreugmid.ned.* **criten** <1265-1270>.
kring *zn.* ¹kring ²waardeloos voorwerp; *Nuined.* **kreng** <1631> < *Fra.* **charogne**.
krink *zn.* kring; *Vreugmid.ned.* **crinc** <1298>.
krissie *zn.* drop; < *Dui.* **Lakritze**.
kritsjele* *ww.* knisperend geluid maken; < *Rienl.* **kritscheln**.
króddel *zn.* klein, dik persoon; < *Rienl.* **Kroddel**.
kroed *zn.* gewas; *Aajdned.* **krut** <1100>.
kroek *zn.* kruik, vat; *Vreugmid.ned.* **cruke** <1240>.
kroen *zn.* kroon; *Vreugmid.ned.* **korona** <1100> < *Lat.* **corona**.
kroep *ww.* kruipen; *Aajdned.* **criepan** <901-1000>.
kroet* *zn.* broodkorst; < *Dui.* **croute**.
kroezele *ww.* krullen; *Nuined.* **croesen** <1599>.
króf *zn.* bochel; < *Aok.* **Croufe**.
krök *zn.* kruk; *Mid.ned.* **crucke** <1300-1350>.
kroomp *bn.* krom; *Aajdned.* **krumb** <875>.
kroonsel *zn.* ¹kruisbes ²klein kind; < *Rienl.* **Kronzel**.
kroot *zn.* biet; < *Fra.* **carotte**.
króp* *zn.* keelziekte; < *Fra.* **croup**.
kröppel *bn.* mank; *Vreugmid.ned.* **crepel** <1284>.
krunkele *ww.* ¹kreuken ²kronkelen; *Nuined.* **kronkel** <1599>.
kruus *zn.* kruis; *Aajdned.* **cruce** <1100> < *Lat.* **crux**.
kuime *ww.* ¹zuchten ²klagen; *Vreugmid.ned.* **cu(e)men** <1287> < *Rienl.* **khümen**.
kuke *zn.* kuiken; *Vreugmid.ned.* **kiken** <1240>.
kuul *zn.* kool; *Vreugmid.ned.* **col** <1226-1250>.
kuusj *zn.* varken; < *Dui.* **Küsch**.
kuut *zn.* kuit; *Mid.ned.* **cuyte** <1477>.
kwaart *zn.* kwart, een vierde deel; *Mid.ned.* **quarte** <1285-1286> < *Fra.* **quart**.
kwake *ww.* kwaken; *Mid.ned.* **kwaken** <1477>.
kwakvors *zn.* kikker; <1573> < *Rienl.* **Quackforsch**.
kwansijs* *bijw.* schijnbaar; *Aajdned.* **quansijs** <1832> < *Fra.* **queinsi**.
kwaol *zn.* kwaal; *Aajdned.* **kwala** <1150-1200>.
kwatsj *zn.* onzin; < *Dui.* **Quatsch**.
kwazie *bijw.* net alsof; *Nuined.* **quasi** <1670> < *Lat.* **quasi**.
kweert *zn.* eelt(plek); < *Dui.* **Quärte**.
kwepsj* *bn.* overrijp; *Nuined.* **kwaps** <1625>.
kwiet *bn.* kwijt; *Vreugmid.ned.* **quite** <1237> < *Lat.* **quitus**.

L

laam¹ *bn.* verlamd; *Vreugmid.ned.* **lam** <1285>.
laam² *zn.* lam, jong schaap; *Aajdned.* **lamb** <701-800>.
laammeker *zn.* zeurkous, zanikerd; < *Rienl.* **Lahmacher**.
laank *bn.* lang; *Aajdned.* **lang** <788-789>.
laanksem *bn.* langzaam; *Sermoen* **laanssem**, *Vreugmid.ned.* **lancsame** <1265-1270>.
lache *ww.* lachen; *Sermoen* **laggen**, *Vreugmid.ned.* **lachen** <1220-1240>.
lacuun *zn.* lacune, leemte; *Nuined.* **lacune** <1824> < *Fra.* **lacune**.
lambrie* *zn.* lambrizing; < *Fra.* **lambris**.
lammentere *ww.* jammeren; *Mid.ned.* **lamenteren** <1384-1407> < *Fra.* **lamentier**.

langs *vs.* langs; *Sermoen langs, Vreugmid.ned. lanx* <1285>.
lanterie *zn.* lantaarn; *Vreugmid.ned. lanterne* <1285> < *Fra. lanterne.*
laog *zn.* laag; *Mid.ned. lage* <1438>.
laoj *zn.* la; *Mid.ned. lade* <1327>.
laon *zn.* laan, weg; *Vreugmid.ned. lane* <1280-1287>.
laote *ww.* laten; *Sermoen lauten, Vreugmid.ned. laten* <1200>.
lapsjwans *zn.* slapjanus, niksnut; *Nuined. lapzwans* <1928> < *Dui. Lappschwanz.*
latej* *zn.* draagbalk boven deur; < *Rienl. Latei.*
law *bn.* lauw; *Vreugmid.ned. lau* <1240>.
lawweleer *zn.* laurier; *Vreugmid.ned. laurer* <1240> < *Fra. laurier.*
lèdder *zn.* ladder; *Vreugmid.ned. leedre* <1240>.
leech *zn.* licht; *Aajdned. lieht* <901-1000>.
leed *zn.* lied; *Vreugmid.ned. lijt* <1240>.
leef *bn.* lief; *Sermoen leef, Aajdned. lief* <901-1000>.
leefde *zn.* liefde; *Vreugmid.ned. lieuede* <1291-1300>.
leeg *bn.* leeg; *Vreugmid.ned. ledegh* <1277>.
lege *ww.* liegen; *Aajdned. liegon* <901-1000>.
lègke *ww.* leggen; *Aajdned. leggon* <1100>.
lei *zn.* dakpan; *Mid.ned. leye* <1343-1345>.
leid *zn.* ¹verdriet ²drukte, zorg; *Sermoen leij, Aajdned. leith* <1100>.
leie *ww.* leiden; *Aajdned. leidon* <901-1000>.
leim *zn.* ¹leem ²praatjes, onzin; *Aajdned. leim* <901-1000>.
leiste (**ziech**) *ww. wdkd.* zich veroorloven; < *Dui. leisten.*
leke *ww.* lekken; *Mid.ned. lecken* <1440>.
lekke *ww.* likken; *Aajdned. leckon* <901-1000>.
lempe* (**ziech**) *ww. wdkd.* zich rekken; < *Rienl. lampen.*
lengde, lengte *zn.* lengte; *Vreugmid.ned. lengede* <1285>.
lepsje *ww.* ¹slobberen ²tongzoenen; *Nuined. leppen* <1628> < *Rienl. lepsche.*
lès¹ *bijw.* onlangs; *Vreugmid.ned. laetst* <1285>.
lès² *zn.* les; *Vreugmid.ned. lesse* <1240> < *Lat. lectio.*
lesteg *bn.* moeilijk; *Mid.ned. lastich* <1400-1450>.
lètter *zn.* letter; *Vreugmid.ned. lettere* <1236> < *Fra. lettre.*
leve¹ *ww.* leven, bestaan; *Sermoen laive, Aajdned. libbon* <901-1100>.
leve² *zn.* leven; *Vreugmid.ned. leuen* <1200>.
leveteg *bn.* levendig, energiek; *Mid.ned. levendich* <1399>.
lewej *zn.* lawaai; *Nuined. laweij* <1803> < *Jid. lewaje.*
leze *ww.* lezen; *Vreugmid.ned. lesen* <1151-1200>.
liebe *zn.* ¹domme vrouw ²slank meisje; < *Rienl. Liebe.*
liech *bn.* niet zwaar; *Vreugmid.ned. ligt* <1200>.
lief *zn.* lichaam; *Sermoen lief, Aajdned. lif* <901-1000>.
lieg *bn.* laag; *Vreugmid.ned. laech* <1240>.
liek *zn.* lijk; *Vreugmid.ned. lijc* <1240>.
liekene *ww.* lijken; *Vreugmid.ned. geliken* <1240>.
lielek *bn.* lelijk; *Sermoen lielik, Vreugmid.ned. lelic* <1220-1240>.
liene¹ *bn.* linnen; *Vreugmid.ned. linin* <1236>.
liene² *ww.* lenen; *Vreugmid.ned. lenen* <1240>.
liere *ww.* leren; *Sermoen lieren, Aajdned. leron* <901-1000>.
lies¹ *zn.* plooi tussen onderlijf en bovenbeen; *Mid.ned. liesch* <1351>.
lies² *zn.* omlijsting; *Vreugmid.ned. lijst* <1277>.
lies³ *zn.* opsomming; *Nuined. lijst* <1581> < *Ital. lista.*
lievend *zn.* linnen, wasgoed; *Vreugmid.ned. lijnwaet* <1285> < *Aok. Livet.*
liew *zn.* leeuw; *Aajdned. lewo* <901-1000> < *Lat. leo.*

ligke *ww.* liggen; *Aajdned. liggon* <1100>.
lije *ww.* lijden; *Aajdned. lithan* <1100>.
limmenaad *zn.* limonade; *Nuined. limonade* <1669> < *Fra. limonade.*
lits* *zn.* streep op uniform; < *Rienl. Litsche.*
littenei *zn.* litanie; *Vreugmid.ned. letanie* <1265-1270> < *Lat. litania.*
löbbes *zn.* goedaardig iemand; *Nuined. lobbes* <1599> < *Käo. Löbbes.*
loch¹ *bn.* niet zwaar; *Vreugmid.ned. lichte* <1240>.
loch² *zn.* ¹lucht ²adem; *Vreugmid.ned. logt* <1240>.
loed *zn.* lood; *Vreugmid.ned. loet* <1240>.
loen *zn.* loon; *Aajdned. lon* <901-1000>.
loene *ww.* lonen; *Vreugmid.ned. lonen* <1201-1225>.
loere *ww.* kijken; *Mid.ned. luren* <1477>.
loes *zn.* luis; *Mid.ned. luus* <1285>.
loesj *bn.* onbetrouwbaar; < *Fra. louche.*
lojje *ww.* luiden; *Aajdned. ludon* <901-1000>.
lökke *ww.* lukken; *Mid.ned. gelucken* <1300-1325>.
lókse *ww.* afzetten, geld aftroggelen; < *Rienl. lucksen.*
löl *zn.* ¹mannelijk lid ²vervelende kerel; *Nuined. lul* <1695>.
lölle *ww.* kletsen; *Nuined. lullen* <1550>.
lomel *zn.* ¹vod, prul ²longhaasje; < *Rienl. Lummel.*
lomelekriemer *zn.* voddenkoopman; < *Rienl. Lummelkrämer.*
look *zn.* gat; < *Dui. Loch.*
loompe (*ziech neet laote loompe*) *ww. wdkd.* zich niet laten kennen; *Sermoen lompen* < *Dui. lumpen.*
loot *zn.* lot; *Vreugmid.ned. lot* <1265-1270>.
löste *ww.* lusten; *Aajdned. lusten* <1100>.
lótstj *zn.* fopspeen; < *Aok. Lutsch.*
loupe *ww.* lopen; *Sermoen loupén, Aajdned. loupon* <901-1000>.
luffe, luft *ww.* optillen; < *Dui. lüften.*
lui¹ *bn.* afkerig van werk; *Mid.ned. loei* <1400-1420>.
lui² *zn.* mensen; *Sermoen luij, Aajdned. liudi* <901-1000>.
luichene *ww.* ontkennen; *Vreugmid.ned. loggenen* <1240>.
luips *bn.* loops; *Mid.ned. loipsch* <1477>.
luter *zn.* zeepsop; < *Rienl. Lütter.*
luuchte *ww.* met lamp of kaars licht geven; *Vreugmid.ned. liuhton* <1100>.
luuk *zn.* houten schot; *Mid.ned. luuk* <1300-1400>.
luustere *ww.* luisteren; *Mid.ned. luusteren* <1437>.

M

maajt *zn.* mout; *Vreugmid.ned. malt* <1125>.
maan *zn.* ¹man ²echtgenoot; *Aajdned. man* <901-1000>.
maank *bn.* mank, kreupel; *Vreugmid.ned. manc* <1285>.
mach *zn.* vermogen om iets te doen; *Vreugmid.ned. macht* <1236>.
machien *zn.* machine; *Nuined. machin* <1659> < *Fra. machine.*
machóchel* *zn.* dikke vrouw; < *Spa. muchacha.*
madzjel* *zn.* dikke vrouw; < *Rienl. Matsjel.*
mage *ww.* mogen; *Aajdned. mugon* <901-1000>.
mahot* *zn.* houten kop waarop vrouwenhoed wordt uitgestald; < *Wa. mahote.*
make *ww.* maken; *Sermoen maken, Aajdned. makon* <901-1000>.
malber *zn.* marmer; *Vreugmid.ned. marmer* <1240>.
mama, ma *zn.* moeder; *Nuined. mamme* <1599> < *Fra. maman.*
mamzèl* *zn.* (ordinaire) vrouw; < *Fra. mademoiselle.*

manjefiek *bn.* prachtig; *Nuined.* **magnifiek** <1596> < *Fra.* **magnifique**.
mankere *ww.* ontbreken; *Nuined.* **manckeren** <1588> < *Fra.* **manquer**.
manslui *zn.* *mv.* mannen; *Sermoen* **mansluij**, *Aajdned.* **man** + **s** + **liudi** <901-1000>.
manzjee* *zn.* eten; < *Fra.* **manger**.
maog¹ *zn.* maag; *Vreugmid.ned.* **mage** <1240>.
maog² *zn.* dienstbode; *Vreugmid.ned.* **magath** <1100>.
maoj *zn.* made; *Mid.ned.* **made** <1330>.
maol *zn.* telkens terugkerend tijdschip; *Sermoen* **maul**, *Vreugmid.ned.* **mael** <1270-1290>.
maole *ww.* fijnmaken; *Vreugmid.ned.* **malen** <1240>.
maon *zn.* maan; *Aajdned.* **mano** <901-1000>.
maond *zn.* maand; *Aajdned.* **manoth** <1050>.
maondag *zn.* maandag; *Vreugmid.ned.* **maendach** <1253>.
maore *ww.* moorden; *Mid.ned.* **morden** <1300>.
maot *zn.* maat; *Vreugmid.ned.* **mate** <1240>.
marchandere* *ww.* pingelen; *Nuined.* **marchanderen** <1669> < *Fra.* **marchander**.
marchere *ww.* marcheren; *Nuined.* **marceren** <1588> < *Fra.* **marcher**.
marsj *zn.* mars; *Nuined.* **mars** <1642> < *Fra.* **marche**.
marsjal *zn.* maarschalk; *Aajdned.* **marscalk** <1155> < *Fra.* **maréchal**.
marsjand* *zn.* handelaar; < *Fra.* **marchand**.
maske *zn.* masker; ²carnavalsvierder; *Mid.ned.* **mascher** <1492> < *Fra.* **masque**.
massakrere *ww.* vernielen; < *Fra.* **massacrer**.
maste *ww.* vetmesten; *Vreugmid.ned.* **mesten** <1240>.
matsfots* *zn.* hondsvot; < *Dui.* **Matzfoztz**.
mauve *bn.* zacht paars; *Nuined.* **mauve** <1897> < *Fra.* **mauve**.
mawwe *ww.* miauwen; *Vreugmid.ned.* **mauwen** <1287>.
me *onbep. vnw.* men; *Sermoen* **men**, *Aajdned.* **man** <901-1000>.
méchant *bn.* ondeugend; < *Fra.* **méchant**.
mechteg *bn.* ¹groot ²zwaar te verteren; *Aajdned.* **maghtig** <1100>.
medaaje *zn.* medaille; *Nuined.* **medalie** <1558> < *Fra.* **médaille**.
medam *zn.* (volks)vrouw; *Nuined.* **madam** <1566> < *Fra.* **madame**.
medein *bijw.* meteen; *Nuined.* **meteen** <1602>.
meer* *zn.* moeder; < *Fra.* **mère**.
mei *zn.* ¹de maand mei ²naamdag; *Vreugmid.ned.* **mey** <1253>.
meiblom *zn.* sering; < *Aok.* **Maiblom**.
meidske *zn.* meisje; *Mid.ned.* **meisin** <1236> < *Rienl.* **Mädsch**.
meine *ww.* denken; *Sermoen* **meijne**, *Vreugmid.ned.* **menen** <1265-1270>.
meistens *bijw.* meestal; *Nuined.* **meestal** <1772> < *Dui.* **meist**.
meister *zn.* meester; *Sermoen* **meijster**, *Vreugmid.ned.* **meister** <1100> < *Lat.* **magister**.
meizäödsje *zn.* madelief; *Vreugmid.ned.* **madesoete** <1240>.
meije *ww.* maaien; *Vreugmid.ned.* **maien** <1240>.
melger *zn.* mergel; *Vreugmid.ned.* **mergel** <1258> < *Lat.* **margila**.
mèlk *zn.* melk; *Aajdned.* **miluk** <1100>.
melle *ww.* melden, bekendmaken; *Vreugmid.ned.* **melden** <1588>.
mèlt *zn.* milt; *Vreugmid.ned.* **milte** <1240>.
mem *zn.* ¹moeder ²borst; *Vreugmid.ned.* **mamme** <1240> < *Rienl.* **Mämme**.
memmestieper* *zn.* bustehouder, korset; < *Rienl.* **Memmestiper**.
memorie *zn.* geheugen; *Vreugmid.ned.* **memorie** <1290> < *Lat.* **memoria**.
menaasj *zn.* huishouding; *Nuined.* **menage** <1622> < *Fra.* **ménage**.
meneer *zn.* manier, wijze van handelen; *Vreugmid.ned.* **maniere** <1236> < *Fra.* **manière**.
menier *zn.* meneer; *Vreugmid.ned.* **mijn her** <1271-1272>.
mennegein *onbep. vnw.* menigeeen; *Sermoen* **menig eijn**, *Vreugmid.ned.* **menich een** <1285>.
meprizant* *bn.* verachtelijk; < *Fra.* **méprisant**.

mer¹ *bijw.* slechts; *Sermoen* **mer**, *Vreugmid.ned.* **maer** <1200>.
mer², **meh** *vw.* maar; *Sermoen* **ma(a)r, mer**, *Vreugmid.ned.* **mar** <1236>.
merci *tw.* bedankt; *Nuined.* **merci** <1847> < *Fra.* **merci**.
mèrke *ww.* merken, waarnemen; *Vreugmid.ned.* **merken** <1100>.
merret *zn.* markt; *Sermoen* **mairt**, *Vreugmid.ned.* **marct** <1237> < *Lat.* **marcatius**.
mès¹ *zn.* mest; *Vreugmid.ned.* **mest** <1240>.
mès² *zn.* mis; *Vreugmid.ned.* **messe** <1236> < *Lat.* **missa**.
mesjaot *zn.* nootmuskaat; *Vreugmid.ned.* **muscate** <1253> < *Fra.* **muscate**.
mesjiens *bijw.* misschien; *Vreugmid.ned.* **meschien** <1236>.
Mestreech *zn.* Maastricht; *Sermoen* **Mastreech** < *Lat.* **Mosa** + **trajectum**.
Mestreechs¹ *bn.* Maastrichts ²*zn.* het dialect van Maastricht; *Sermoen* **Ma(a)streegs**.
Mestrechteneer *zn.* Maastrichtenaar; *Sermoen* **Mastreegenair**.
mèt¹ *vs.* met ²*bijw.* mee *Sermoen* **met**, *Aajdned.* **mit** <551-750>.
meter *zn.* doopmoeder; *Mid.ned.* **meter** <1330> < *Lat.* **matrina**.
métier *zn.* beroep; *Nuined.* **metier** <1777> < *Fra.* **métier**.
mets *zn.* mes; *Vreugmid.ned.* **mes** <1240> < *Dui.* **Messer**.
meugelek *bn.* mogelijk; *Sermoen* **meugelik**, *Vreugmid.ned.* **mogenlic** <1240>.
meuj *bn.* moe; *Aajdned.* **muothi** <1100>.
meujelek *bn.* moeilijk; *Vreugmid.ned.* **moeylijc** <1287>.
meujte *zn.* moeite; *Sermoen* **meujte**, *Mid.ned.* **moeyte** <1466>.
meule *zn.* molen; *Aajdned.* **mulina** <1112>.
mie *telw.* meer; *Sermoen* **mie**, *Vreugmid.ned.* **me** <1236>.
mieljaar *tw.* uitroep van ergernis of verbazing; < *Wa.* **milliard**.
miene, mien, mie *bez. vnw.* mijn; *Sermoen* **mien, mijn**, *Aajdned.* **min** <901-1000>.
miert *zn.* maart; *Vreugmid.ned.* **merte** <1240> < *Lat.* (mensis) **Martius**.
mies *bijw.* meest; *Vreugmid.ned.* **meest** <1265-1270>.
miew *zn.* meeuw; *Vreugmid.ned.* **mewe** <1287>.
mik *zn.* tarwebrood (met krenten); *Mid.ned.* **micke** <1384-1428>.
mikkenik* *zn.* mechanisme; *Nuined.* **mechanismus** <1835> < *Fra.* **mécanisme**.
mikmak *zn.* boel, zootje; *Nuined.* **mikmak** <1823> < *Fra.* **micmac**.
minge *ww.* mengen; *Vreugmid.ned.* **mingen** <1240>.
minneg *onbep. vnw.* menig; *Aajdned.* **manag** <901-1000>.
mins *zn.* ¹mens ²echtgenoot ³vrouw; *Sermoen* **minse**, *Aajdned.* **mennisko** <1100>.
mis *zn.* mist, nevel; *Vreugmid.ned.* **mist** <1287>.
miserabel *bn.* ellendig; *Sermoen* **miserabel**, *Nuined.* **miserabel** <1503> < *Fra.* **misérable**.
miserie *zn.* ellende; *Mid.ned.* **miserie** <1470> < *Fra.* **misère**.
mismeujeteg *bn.* neerslachtig; *Mid.ned.* **mismoedich** <1395>.
moele *zn.* gezicht; *Vreugmid.ned.* **mule** <1287>.
moer *zn.* muur; *Aajdned.* **mura** <901-1000>.
moes *zn.* muis; *Vreugmid.ned.* **mus** <1240>.
mögk *zn.* mug; *Vreugmid.ned.* **mugge** <1240>.
mojle *ww.* kletsen; *Nuined.* **muylen** <1550> < *Rienl.* **maulen**.
mojze, mouze *ww.* ¹snuffelen ²muizen vangen; *Vreugmid.ned.* **musen** <1287>.
mókkel *zn.* dikke vrouw; *Nuined.* **moggel** <1672>.
molber *zn.* bosbes; < *Dui.* **Maulbere**.
mómfreer* *zn.* broeder; < *Fra.* **mon frère**.
mómpeer* *zn.* vader; < *Fra.* **mon père**.
moneka *zn.* harmonica; *Nuined.* **harmonica** <1824>.
mood *zn.* moed; *Aajdned.* **muot** <901-1000>.
mooyer* *zn.* moeder; *Sermoen* **moeijer, moor**, *Nuined.* **muoder** <1236>.
moojerstaol *zn.* moedertaal; *Sermoen* **moeijertaol**, *Nuined.* **moeders taele** <1599> < *Lat.* **lingua materna**.
moond *zn.* mond; *Sermoen* **mond**, *Aajdned.* **munt** <698-699>.

moord *zn.* moord; *Vreugmid.ned. morth* <700-800>.
moos *zn.* kool; *Aajdned. muos* <901-1000>.
moosmerret *zn.* groentenmarkt; *Sermoen moosmairt*.
mooswiever* *zn. mv.* groentenvrouwen; *Sermoen mooswiever*.
mörg *bn.* overrijp; < *Aok. mörrij*.
mörge *zn.* morgen; *Sermoen meurgen, Aajdned. morga* <901-1000>.
mösj *zn.* mus; *Aajdned. musca* <901-1000> < *Lat. musca*.
mote *ww.* moeten; *Vreugmid.ned. muoten* <1201-1225>.
möts *zn.* hoofddeksel; *Sermoen muts, Mid.ned. mutse* <1340-1360>.
mótse *ww.* ontevreden zijn; < *Rienl. mutzen*.
moul, mojl *zn.* mul, bek; *Sermoen maul, moul, Vreugmid.ned. mule* <1287> < *Rienl. Mule*.
muilke *zn.* kusje; < *Rienl. Mäulchen*.

N

naaks *bn.* naakt; *Aajdned. nakot* <1151-1200>.
naat *bn.* nat; *Aajdned. nat* <901-1000>.
nach *zn.* nacht; *Aajdned. naht* <901-1000>.
nagel *zn.* ¹nagel van vinger of teen ²spijker; *Aajdned. nagel* <1198>.
nao *vz.* ¹na ²naar; *Sermoen nau, Aajdned. nah* <1100>.
naober *zn.* buurman; *Mid.ned. nabuur* <1331>.
naoje, naolje *zn.* naald; *Vreugmid.ned. nadel* <1100>.
näöle* *ww.* ¹aarzelen ²zeuren; < *Rienl. nöhlen*.
naolèsseg *bn.* achteloos; < *Dui. nachlässig*.
naom *zn.* naam; *Aajdned. namo* <901-1000>.
naovenant *vw.* naar verhouding; *Vreugmid.ned. avenant* <1280> < *Fra. avenant*.
neer *zn.* nier; *Aajdned. nieri* <1176-1200>.
neersteg *bn.* naarstig, ijverig; *Mid.ned. neernstich* <1315-1335>.
neeste *ww.* niezen; *Vreugmid.ned. niesen* <1240> < *Rienl. niesten*.
neet *bijw.* niet; *Sermoen neet, Aajdned. niewiht* <891-900>.
nege *telw.* negen; *Aajdned. neune* <700-800>.
nein *tw.* nee; *Vreugmid.ned. nien* <1220-1240>.
nej *bn.* ¹gierig ²nauw; *Vreugmid.ned. nauwe* <1240>.
nejje *ww.* naaien; *Vreugmid.ned. naien* <1240>.
nès *zn.* nest; *Sermoen nes, Aajdned. nest* <1091-1110>.
net *bn.* keurig, net; *Mid.ned. net* <1456>.
nèt *zn.* net; *Aajdned. netti* <1176-1200> < *Fra. net*.
neteg *bn.* nietig; *Nuined. nietig* <1573>.
neuchter *bn.* nuchter; *Vreugmid.ned. nuchterne* <1240>.
neuke *ww.* ¹geslachtsgemeenschap hebben ²stoten ³zeuren; *Nuined. neuken* <1653>.
neume *ww.* noemen; *Vreugmid.ned. noemen* <1237>.
neusdook* *zn.* zakdoek; *Sermoen neusdook*.
neut *zn.* noot, boomvrucht; *Vreugmid.ned. note* <1240>.
neutemesjaot *zn.* nootmuskaat; *Vreugmid.ned. note muscate* <1287> < *Fra. note muscate*.
neuzele *ww.* treuzelen; *Nuined. nueselen* <1531-1540>.
neve *vz.* naast; *Vreugmid.ned. neven* <1267>.
nied *zn.* nijd; *Vreugmid.ned. nith* <1100>.
niemand, niemes *onbep. vnw.* niemand; *Vreugmid.ned. nieman* <1100>.
niet *zn.* neet, luizenei; *Vreugmid.ned. nete* <1240>.
nietel *zn.* netel; *Mid.ned. netele* <1287>.
nievel *zn.* nevel; *Vreugmid.ned. neuel* <1240>.
nievelskepe* *zn.* ouderwetse vrouwenmuts; < *Rienl. Nivelskappe*.

nik-nak* *zn.* klein koekje; < *Ing. knick-knacks*.
niks *onbep. vnw.* niets; *Nuined. nix* <1784> < *Dui. nicks*.
nipperke *zn.* nippertje; *Nuined. nippertje* <1864>.
nisje, nisjeke *zn.* nicht; *Vreugmid.ned. nichte* <1220-1240> < *Fra. nièce*.
noe *bijw.* nu; *Sermoen nou, Aajdned. nu* <901-1000>.
noed *zn.* nood; *Aajdned. not* <700-800>.
noets *bijw.* nooit; *Sermoen noeijt, Vreugmid.ned. noit* <1265-1270>.
nómmer *zn.* nummer; *Mid.ned. nomber* <1350> < *Fra. nombre*.
nóndedzju, nóndedzjou *tw.* nondeju; *Nuined. nondeju* <1905> < *Fra. nom de dieu*.
nóndepie *tw.* verdorie; < *Fra. nom + de + pie*.
nonnevot *zn.* oliebol met jam; < *Rienl. Nonnevot(s)*.
noonchalant *bn.* onverschillig; *Nuined. nonchalant* <1634> < *Fra. nonchalant*.
noonk *zn.* oom; *Nuined. nonk* <1950> < *Wa. mon-onke*.
noot *zn.* ¹aantekening ²toonteken; *Vreugmid.ned. note* <1240> < *Fra. note*.
nörgens, nörges *bijw.* nergens; *Aajdned. niergin* <901-1000>.
nöt *zn.* nut, voordeel; *Nuined. nut* <1557>.
nóts* *ww.* van nut zijn; < *Dui. nutzen*.
nötteg *bn.* nuttig; *Sermoen nut, Nuined. nuttig* <1617> < *Dui. nützlich*.
nudeg *bn.* nodig; *Sermoen nudig, Mid.ned. nodich* <1350> < *Dui. nötig*.
nui *bn.* nieuw; *Aajdned. niuwi* <901-1000>.
nuits *zn.* nieuws; *Nuined. nieuws* <1656>.
numme *ww.* nemen; *Aajdned. neman* <901-1000>.
nuuje *ww.* uitnodigen; *Mid.ned. noodighen* <1477> < *Dui. nötigen*.

O

obbenuits *bijw.* opnieuw; *Mid.ned. op een nieu* <1450>.
obbins *bijw.* plotseling; *Nuined. op eens* <1765>.
observere *ww.* waarnemen; *Mid.ned. observeren* <1524> < *Fra. observer*.
obstenaot *bn.* koppig; *Mid.ned. obstinaet* <1480> < *Lat. obstinatus*.
ocherm *tw.* ocharm; *Sermoen och herm, Vreugmid.ned. ochermen* <1300> < *Rienl. och härm*.
odeklojn *zn.* eau de cologne; *Sermoen lou de cologne, Nuined. eau de cologne* <1824> < *Fra. eau de cologne*.
oele *zn.* domme vrouw; < *Lat. aulla*.
oer *zn.* oor; *Aajdned. ora* <901-1000>.
oersprunk *zn.* oorsprong; *Aajdned. ursprinc* <959>.
oet *bijw.* uit; *Sermoen oet, Aajdned. ut* <891-900>.
oeterein *bijw.* uit elkaar; < *Aok. uszerëe*.
oets *bijw.* ooit; *Vreugmid.ned. oit* <1265-1270>.
offrere *ww.* aanbieden; *Nuined. offreren* <1562> < *Fra. offrir*.
oksaol *zn.* oksaal; *Mid.ned. ocsael* <1276> < *Lat. doxale*.
ómmelèt *zn.* omelet; < *Fra. omelette*.
ood *zn.* ode, lofdicht; *Nuined. ode* <1650> < *Fra. ode*.
oondäög *zn.* ¹ondeugd ²schalks kind; < *Rienl. Untugend*.
oonder *bijw.* beneden; *Aajdned. onder* <901-1000>.
oonderhaaf *telw.* anderhalf; *Mid.ned. anderhalf* <1272>.
oondertösse *bijw.* inmiddels; *Nuined. ondertussen* <1632>.
ooneve *bn.* ¹oneven ²niet verkeerd; < *Dui. uneben*.
oongenute* *bijw.* zeer veel, flink ²bn. stevig; *Vreugmid.ned. ongenadich* <1240>.
oongesieffer* *zn.* ongedierte; < *Dui. Ungeziefer*.
oonnött *zn.* viezerik; < *Rienl. Önnött*.
oonnuzel *bn.* onnozel; *Vreugmid.ned. onnosel* <1285>.

oontdoeje *ww.* ontgooien; *Nuined.* **ontdoyen** <1602>.
 oonthawwe *ww.* onthouden; *Vreugmid.ned.* **onthouden** <1285>.
 oor *zn.* uur; *Sermoen oor*, *Vreugmid.ned.* **ure** <1240> < *Fra.* **heure**.
 oos *zn.* oosten; *Aajdned.* **ost** <802-822>.
 opene *ww.* openen; *Mid.ned.* **openen** <1300>.
 operèt *zn.* operette; *Nuined.* **operet** <1790> < *Dui.* **Operette**.
 ophiemele *ww.* uitbundig prijzen; *Nuined.* **ophemelen** <1723>.
 opinie *zn.* mening; *Vreugmid.ned.* **opinie** <1291-1300> < *Fra.* **opinion**.
 opleweje *zn.* klap; *Nuined.* **oplawaaï** <1897>.
 opsjöppe *ww.* opscheppen; *Nuined.* **opscheppen** <1914>.
 optoch *zn.* optocht; < *Dui.* **Aufzug**.
 optrèkke *ww.* ¹omhoog trekken ²opvoeden; < *Dui.* **aufziehen**.
 ordinaïr *bn.* alledaags; *Nuined.* **ordinaïr** <1740> < *Fra.* **ordinaire**.
 örgel, ölleger *zn.* orgel; *Mid.ned.* **orgal** <1439> < *Lat.* **organa**.
 örgens, örges *bijw.* ergens; *Vreugmid.ned.* **irgen** <1240>.
 origineel *bn.* oorspronkelijk; *Nuined.* **origineel** <1549> < *Fra.* **originel**.
 orkes *zn.* orkest; *Nuined.* **orchestre** <1765> < *Fra.* **orchestre**.
 ornament *zn.* versiering; *Vreugmid.ned.* **ornament** <1285> < *Lat.* **ornamentum**.
 örte* *zn.* kliekjes, etensresten; *Nuined.* **oorae** <1599> < *Rienl.* **Urten**.
 oto *zn.* auto; *Nuined.* **automobil** <1899> < *Fra.* **automobile**.
 ouch *bijw.* ook; *Sermoen auch*, *augh*, *Aajdned.* **ouk** <1000-1050> < *Dui.* **auch**.
 oug *zn.* oog; *Sermoen oug*, *Aajdned.* **ouga** <901-1000>.
 ougenblik *zn.* ogenblik; *Mid.ned.* **oghenblicke** <1380-1400> < *Dui.* **Augenblick**.
 ougs *zn.* oogst; *Vreugmid.ned.* **ogest** <1236>.
 ougsbraoj* *zn.* wenkbrauw; < *Dui.* **Augenbraue**.
 ove *zn.* bakruimte; *Vreugmid.ned.* **ouen** <1240>.
 over *zn.* rivierand; *Vreugmid.ned.* **uere** <1240>.

P

paad *zn.* pad, weggetje; *Aajdned.* **path** <1135>.
 paam *zn.* palm; *Aajdned.* **palma** <1100> < *Lat.* **palma**.
 paart *zn.* deel; *Mid.ned.* **part** <1339>.
 paat* *zn.* peettante; *Nuined.* **pete** <1599> < *Lat.* **patrinus**.
 pakke *ww.* nemen, pakken; *Mid.ned.* **packen** <1512>.
 palto* *zn.* overjas; < *Fra.* **paletot**.
 pamflèt *zn.* pamflet, vlugschrift; *Nuined.* **pamphlet** <1788> < *Ing.* **pamphlet**.
 pandoer* *zn.* wildebras; *Nuined.* **pandoer** <1831> < *Fra.* **pandour**.
 paniel *zn.* paneel; *Vreugmid.ned.* **paneel** <1280> < *Fra.* **panel**.
 pans *zn.* dikke buik; < *Fra.* **panse**.
 pantóffel *zn.* pantoffel; *Mid.ned.* **pantoffel** <1492> < *Fra.* **pantoufle**.
 paol *zn.* paal; *Vreugmid.ned.* **pael** <1275> < *Lat.* **palus**.
 paose *zn.* Pasen; *Vreugmid.ned.* **paschen** <1236> < *Lat.* **pascha**.
 paoter *zn.* pater; *Nuined.* **pater** <1649> < *Lat.* **pater**.
 papa, pa *zn.* vader; *Nuined.* **papa** <1642> < *Fra.* **papa**.
 pappegeje *zn.* papegaai; *Vreugmid.ned.* **papegay** <1287> < *Fra.* **papegai**.
 parere* *ww.* er mooi uitzien, goed staan; < *Fra.* **parer**.
 parfum *zn.* parfum; *Nuined.* **parfuym** <1567> < *Fra.* **parfum**.
 parkèt *zn.* ¹zitplaats in schouwburg ²parket; *Mid.ned.* **parket** <1419> < *Fra.* **parquet**.
 parleïe* *ww.* redeneren; < *Rienl.* **parleien**.
 passaasj *zn.* doorgang; *Vreugmid.ned.* **passage** <1285> < *Fra.* **passage**.
 passere *ww.* passeren; *Vreugmid.ned.* **passeren** <1294> < *Fra.* **passer**.

passerèl *zn.* loopbrug; < *Fra.* **passerelle**.
 pataklang *zn.* (in *d'n hiele pataklang*) de hele rotzooi; < *Käö.* **Pataklang**.
 pats *tw.* pets, klets; *Nuined.* **pats** <1840> < *Rienl.* **patsch**.
 patsak *zn.* dik, lui persoon; < *Vla.* **paftak**.
 patsj *zn.* pet, muts; < *Dui.* **Kaputze**.
 paus *zn.* paus; *Vreugmid.ned.* **paus** <1240> < *Lat.* **papa**.
 pave *ww.* veel roken; < *Dui.* **paffen**.
 pavejje *ww.* bestraten; *Mid.ned.* **paveien** <1390-1410>.
 peek *zn.* pek; *Vreugmid.ned.* **pek** <1151-1200> < *Lat.* **pix**.
 peel* *zn.* langwerpig brood; < *Vla.* **peel**.
 peer* *zn.* vader; < *Fra.* **père**.
 peerd *zn.* paard; *Vreugmid.ned.* **perert** <1240> < *Lat.* **paraveredus**.
 peerdskutel *zn.* paardenvijg; *Sermoen païrdskeutel* < *Rienl.* **Pärdsköttel**.
 peerse *ww.* drukken; *Vreugmid.ned.* **persen** <1240> < *Fra.* **presser**.
 pees *zn.* perzik; < *Fra.* **peche**.
 peke* *ww.* zuipen; < *Wa.* **peker**.
 pèl *zn.* pil; *Mid.ned.* **pille** <1351> < *Lat.* **pilla**.
 pelitie *zn.* ¹politie ²politieagent; *Mid.ned.* **policie** <1477> < *Fra.* **police**.
 peloes* *zn.* grasperk; < *Fra.* **pelouse**.
 pèls* *zn.* pels, vacht; *Vreugmid.ned.* **pels** <1236> < *Lat.* **pellicia**.
 pèls² *zn.* pils; *Nuined.* **pilsener** <1880> < *Dui.* **Pilsener**.
 penarie *zn.* nood; *Nuined.* **penurye** <1537> < *Fra.* **pénurie**.
 penduul *zn.* slingeruurwerk; *Nuined.* **pendule** <1692> < *Fra.* **pendule**.
 peniebel *bn.* hachelijk; *Nuined.* **penibel** <1633> < *Fra.* **pénible**.
 perbere *ww.* pogen; *Mid.ned.* **proberen** <1440> < *Lat.* **probare**.
 perces *bn.* precies; *Sermoen precijs*, *Nuined.* **precies** <1537> < *Fra.* **précis**.
 perces *zn.* rechtsgeding; *Vreugmid.ned.* **proces** <1265-1270> < *Fra.* **procès**.
 percessie *zn.* processie; *Vreugmid.ned.* **processie** <1240> < *Lat.* **processio**.
 perel *zn.* parel; *Vreugmid.ned.* **perle** <1287> < *Fra.* **perle**.
 perfek *bn.* volmaakt; *Sermoen perfect*, *Mid.ned.* **perfect** <1465-1470> < *Lat.* **perfectus**.
 perfesser *zn.* hoogleraar; *Mid.ned.* **professor** <1483> < *Lat.* **professor**.
 perficia *tw.* proficiat; *Nuined.* **proficiat** <1720> < *Lat.* **proficiat**.
 perfiet *zn.* voordeel; *Vreugmid.ned.* **porfijt** <1265-1270> < *Fra.* **profit**.
 perlits* *zn.* preutse vrouw of meisje; < *Rienl.* **Pernitsch**.
 permittere *ww.* toestaan; *Nuined.* **permitteren** <1546> < *Lat.* **permittere**.
 perneuts* *zn.* preutse vrouw of meisje; < *Rienl.* **Pernitsch**.
 perreplu *zn.* regenscherm; *Nuined.* **paraplui** <1786> < *Fra.* **parapluie**.
 pes *zn.* pest; *Nuined.* **peste** <1543> < *Lat.* **pestis**.
 pestoer *zn.* pastoor; *Aajdned.* **pastoer** <1400-1450> < *Lat.* **pastor**.
 petat *zn.* aardappel; *Nuined.* **pattat** <1600> < *Spa.* **patata**.
 petatpoeffe* *zn.* dik persoon; < *Fra.* **patapouf**.
 petej *zn.* klap, oplawaai; < *Wa.* **pèteye**.
 petere *zn.* peetoom; *Vreugmid.ned.* **petern** <1240> < *Lat.* **patrinus**.
 petik, betik *zn.* ¹huisje ²winkeltje; < *Fra.* **boutique**.
 petroen *zn.* patroon, beschermer; *Sermoen patroen*, *Vreugmid.ned.* **patroon** <1200> < *Fra.* **patron**.
 petrol *zn.* petroleum; *Mid.ned.* **peterolie** <1351> < *Lat.* **petroleum**.
 peze *ww.* ¹rennen ²hard werken; *Nuined.* **pezen** <1632>.
 piel *zn.* hoop, stapel; < *Fra.* **pile**.
 piele *zn.* penis; *Nuined.* **piel** <1898>.
 piep *zn.* pijp, rookgerei; *Nuined.* **pijp** <1693>.
 piering *zn.* regenworm; *Mid.ned.* **pier** <1401-1450>.
 piezel *zn.* ¹sliert haar ²klein stukje; < *Aok.* **Pisel**.

pikkelelie *zn.* piccalilly; < Ing. **piccalilli**.
pingele *ww.* afdingen; *Nuined.* **pingelen** <1865>.
pinhin* *zn.* parelhoen; < Fra. **pintade**.
pink *zn.* pink; *Nuined.* **pinck** <1567>.
pinnefókser *zn.* gierigaard; < Rienl. **Pfennigsfukser**.
piot* *zn.* soldaat; *Nuined.* **piot** <1709> < Fra. **piote**.
pis *zn.* urine; *Mid.ned.* **pis** <1330>.
pisse *ww.* urineren; *Vreugmid.ned.* **pissen** <1240>.
pissoir *zn.* urinoir; *Nuined.* **pissoir** <1865> < Fra. **pissoir**.
pistoleke *zn.* broodje; *Nuined.* **pistolet** <1899> < Fra. **pistolet**.
pitse *ww.* knippen, pijn doen; *Mid.ned.* **pitsen** <1477> < Rienl. **pitschen**.
plaan *zn.* plank; *Aajdned.* **planka** <1188>.
plakke, plekke *ww.* 'te lang blijven ²op school blijven zitten ³stucadoren; *Mid.ned.* **placken** <1291>.
plaster *zn.* pleister; *Vreugmid.ned.* **plastre** <1241> < Lat. **plastrum**.
plaots *zn.* plaats; *Sermoen* **plauts**, *Vreugmid.ned.* **plaetse** <1232-1233> < Fra. **place**.
plateau *zn.* hooggelegen terrein; *Nuined.* **plateau** <1861-1862> < Fra. **plateau**.
platsje *ww.* 'hard regenen ²door water waden; < Rienl. **platschen**.
plee *zn.* toilet; *Nuined.* **platie** <1847> < Fra. **plait-il**.
plefong *zn.* plafond; *Nuined.* **blaffon** <1695>.
plenke *ww.* spijbelen; < Rienl. **plänken**.
plezant *bn.* prettig; *Mid.ned.* **plaisant** <1300-1350> < Fra. **plaisant**.
plezeer *zn.* plezier; *Sermoen* **plaiseer**, *Nuined.* **playsir** <1574> < Fra. **plaisir**.
pliech *zn.* plicht; *Vreugmid.ned.* **plicht** <1265-1270>.
ploej *zn.* plooi; *Mid.ned.* **ploye** <1327> < Fra. **ploi**.
plojze *ww.* pluizen; *Nuined.* **pluysen** <1573> < Fra. **éplucher**.
plökke *ww.* plukken; *Vreugmid.ned.* **plucken** <1214>.
plótsj *zn.* dikke vrouw; < Rienl. **Plutsche**.
plótsje *ww.* met een plons vallen; < Rienl. **plotschen**.
plump *zn.* oogwimper; < Rienl. **Plemp**.
pluus, pluis *bn.* zuiver, in orde; *Nuined.* **pluis** <1588>.
póddel *zn.* vrouw van lichte zeden; < Rienl. **Puddel**.
póddele (ziech) *ww.* *wkd.* zich wassen, een bad nemen; *Nuined.* **poedelen** <1897> < Rienl. **puddeln**.
poejakkere *ww.* zich afbeulen; < Dui. **pujaken**.
poeleke *zn.* schat, lieveling; < Fra. **poule**.
poelepejje* *ww.* liefkozen; < Rienl. **pullepeia**.
poelepetaat* *zn.* parelhoen; < Fra. **poule pintade**.
poemel *zn.* 'vod ²lieveling; < Rienl. **Pummel**.
poen *zn.* kus; *Nuined.* **poen** <1836-1838>.
poep *zn.* wind, scheet; < Rienl. **Pup**.
poesjenel* *zn.* 'houterige pop ²opgedirkte vrouw; < Fra. **polichinelle**.
poet *zn.* 'hand ²voet ³poot; *Vreugmid.ned.* **poet** <1287> < Dui. **Pfote**.
póffe *ww.* op krediet kopen; *Nuined.* **poffen** <1851>.
pókkel *zn.* rug, bult; *Nuined.* **boechel** <1599> < Dui. **Puckel**.
pöl *zn.* 'jonge vrouw ²jonge kip; < Fra. **poule**.
pollekernaaks, póddelnaaks *bn.* spiernaakt; < Dui. **polkernacks**.
pols *zn.* pols, handgewricht; *Vreugmid.ned.* **puls** <1265-1270>.
pónteneur *zn.* eergevoel; *Nuined.* **ponteneur** <1909> < Fra. **point d'honneur**.
pool *zn.* plas; *Aajdned.* **puol** <918-948>.
poomp *zn.* pomp; *Nuined.* **pompe** <1557>.
poor *zn.* prei; *Vreugmid.ned.* **porret** <1226-1250> < Fra. **porée**.
poortie *zn.* portie; *Vreugmid.ned.* **portie** <1265-1270> < Fra. **portion**.
poos *zn.* pauze; *Mid.ned.* **pause** <1482> < Fra. **pause**.

póp *zn.* pop; *Vreugmid.ned.* **poppe** <1252> < Lat. **pupa**.
póppe *ww.* de liefde bedrijven; *Nuined.* **poppen** <1620> < Rienl. **poppen**.
portmenee *zn.* geldbeurs; *Nuined.* **portemonnee** <1855> < Lat. **porte-monnaie**.
portrèt *zn.* afbeelding; *Nuined.* **portrait** <1669> < Fra. **portrait**.
pöt *zn.* put; *Aajdned.* **putte** <855> < Fra. **puteus**.
pótse *ww.* poetsen; *Nuined.* **poetsen** <1645> < Dui. **putzen**.
pral *bn.* fel (in de pral zon); < Dui. **prall**.
pralijn *zn.* chocoladebonbon; *Nuined.* **praline** <1847> < Fra. **praline**.
praote *ww.* praten; *Mid.ned.* **praten** <1440-1450>.
pratsj *zn.* modder, knoeiboel; < Rienl. **Pratsch**.
prengel *zn.* kwajongen; < Rienl. **Pröngel**.
présant *bn.* dringend; < Fra. **pressant**.
présse *ww.* spoedeisend zijn; *Nuined.* **presseren** <1601> < Fra. **presser**.
prestiesj *zn.* zedelijk overwicht; *Nuined.* **prestige** <1795-1845> < Fra. **prestige**.
presumere* *ww.* veronderstellen; *Mid.ned.* **presumeren** <1451> < Fra. **présumer**.
preutele* *ww.* mopperen; *Mid.ned.* **protelen** <1434-1436>.
preuve *ww.* proeven; *Vreugmid.ned.* **prouen** <1220-1240> < Fra. **prouver**.
pries *zn.* prijs; *Vreugmid.ned.* **priis** <1250> < Fra. **prix**.
priferer *ww.* verkiezen; *Mid.ned.* **prefereren** <1432-1468> < Fra. **préférer**.
prij *zn.* 'lichaam ²kreng; < Aok. **Prie**.
prikke *ww.* opvangen; < Rienl. **pricken**.
print *zn.* 'prent ²stijve vrouw; *Vreugmid.ned.* **prente** <1296> < Fra. **preinte**.
prizzentere *ww.* aanbieden, voorstellen; *Vreugmid.ned.* **presenteren** <1201-1250> < Fra. **présenter**.
proclamere *ww.* uitroepen; *Nuined.* **proclameren** <1548> < Fra. **proclamer**.
profittere *ww.* voordeel halen; *Mid.ned.* **profiteren** <1451-1500> < Fra. **profiter**.
pröl *zn.* prul; *Nuined.* **prul** <1583> < Rienl. **Pröll**.
prommenaad *zn.* wandelweg; *Nuined.* **promenade** <1689> < Fra. **promenade**.
prommener *ww.* wandelen; *Nuined.* **promeneren** <1824> < Fra. **promener**.
proont *bn.* pront, flink; *Nuined.* **prompt** <1524> < Fra. **prompt**.
propel *bn.* zindelijk; *Vreugmid.ned.* **proper** <1265> < Fra. **propre**.
prótsj *zn.* diarree; < Rienl. **Protsch**.
prótte* *ww.* pruilen; < Rienl. **proppen**.
protestere *ww.* protesteren; *Mid.ned.* **protesteren** <1390-1410> < Fra. **protester**.
proum *zn.* pruim; *Vreugmid.ned.* **prume** <1240> < Gr. **proumnon**.
provocere *ww.* uitdagen; *Nuined.* **provoceren** <1567> < Lat. **provocare**.
pruuk *zn.* pruik; *Nuined.* **pruijck** <1560> < Fra. **perruque**.
Pruus *zn.* Duitser; *Nuined.* **prues** <1899-1906>.
puime *zn.* onnozel persoon; < Vla. **puime**.
puimezeiker *zn.* onuitstaanbare kerel; < Rienl. **Päuneseicher**.
pumpele *ww.* veel drinken; *Nuined.* **pimpelen** <1693>.
pune *ww.* kussen; < Rienl. **pünen**.
pungel *zn.* zak, bundel; *Nuined.* **pungel** <1836> < Aok. **Püngel**.
pups *zn.* 'oog ²oogvuil; *Nuined.* **pups** <1865-1870>.
pyzjema *zn.* pyjama; *Nuined.* **pyjama** <1908> < Ing. **pyjama**.

R

raad *zn.* rad, wiel; *Vreugmid.ned.* **rat** <1240>.
raar *bn.* vreemd; *Mid.ned.* **raer** <1394-1402>.
raasj *zn.* rage; *Nuined.* **rage** <1513> < Fra. **rage**.
rababbel* *zn.* oorvijg; < Rienl. **Rababbel**.
rabzjie*, rebzjie* *zn.* uitvaagsel, ordinair volk; < Rienl. **Rebbi**.

raffel *zn.* groot aantal; < Fra. **rafle**.
rake *ww.* raken; *Vreugmid.ned. raken* <1265-1270>.
rammenante* *zn. mv.* overblijfselen van maaltijd; < Rienl. **Ramenante**.
rampeneren* *ww.* vernielen; *Vreugmid.ned. rampeneren* <1201-1250> < Fra. **ramposner**.
rampiacere *ww.* vervangen; *Nuined. remplaceren* <1651> < Fra. **remplacer**.
rancuun *zn.* wrok; *Mid.ned. rancune* <1320> < Fra. **rancune**.
rangere *ww.* ordenen, regelen; *Nuined. rengereren* <1665> < Fra. **ranger**.
raochele *ww.* rakelen; *Nuined. raeckelen* <1588>.
raod *zn.* raad, advies; *Aajdned. rat* <901-1000>.
raodsel *zn.* raadsel; *Vreugmid.ned. ratsele* <1240>.
raof *zn.* raaf; *Sermoen rauf, Aajdned. ravo* <1084>.
raoje *ww.* raden, gissen; *Aajdned. radan* <1100>.
raom *zn.* raam; *Vreugmid.ned. raem* <1277>.
raos *bn.* roze; *Nuined. roze* <1898> < Fra. **rose**.
raoze *ww.* razen; *Vreugmid.ned. rasen* <1250>.
raozeteg ¹*bn.* woedend ²*bijw.* heel, zeer; < Aok. **rosetij**.
rapaille* *zn.* gepeupel; *Sermoen rapailles, rapalje, Mid.ned. rappailge* <1437> < Aajdfra. **raspaille**.
rappelere (ziech) *ww. wkd.* zich herinneren; < Fra. **rappeler**.
ratjetoe *zn.* ¹gerecht ²rommeltje; *Nuined. ratjethoe* <1833> < Fra. **ratatouille**.
rats ¹*bijw.* ¹ineens ²helemaal; < Rienl. **ratsch**.
rats ²*zn.* ¹penarie ²stampot; *Nuined. rats* <1883> < Fra. **ratatouille**.
ratse* **retse*** *ww.* gappen; < Rienl. **ratschen**.
ratteljee* *zn.* kunstgebit; < Fra. **ratelier**.
ravaasj *zn.* verwoesting; *Nuined. ravesie* <1566> < Fra. **ravage**.
ravelijn *zn.* bastion; *Nuined. rauelingh* <1588> < Fra. **ravelin**.
raviesant* *bn.* verrukkelijk; < Fra. **ravissant**.
razele *ww.* rillen; < Rienl. **raseln**.
redót *zn.* ¹schouwburg ²balzaal; < Fra. **redoute**.
reek *zn.* hark; *Mid.ned. riek* <1350>.
reem *zn.* riem; *Nuined. rieme* <1548>.
reet *zn.* riet; *Aajdned. riet* <901-1000>.
reets *zn.* ¹spleet, kler ²achterwerk; *Vreugmid.ned. rete* <1281>.
regaar* (in *mèt regaar op*) met het oog op; < Fra. **regard**.
rege *zn.* regen; *Aajdned. regan* <901-1000>.
regime *zn.* staatsbestel; *Nuined. regime* <1617> < Fra. **régime**.
reie ¹*zn.* denkvermogen; *Aajdned. retha* <1151-1200>.
reie ²*zn.* ¹reden, oorzaak ²toespraak; *Vreugmid.ned. reden* <1270-1290>.
reifel *zn.* strookje; < Aok. **Reefel**.
reip *zn.* ¹hoepel ²reep; *Aajdned. reep* <700-800>.
reis *zn.* reis; *Vreugmid.ned. rese* <1240>.
rekel *zn.* rotzak; *Sermoen raikel, Nuined. rekel* <1552> < Dui. **Rekel**.
rèkke *ww.* rekken, spannen; *Vreugmid.ned. reken* <1240>.
relizjie *zn.* godsdienst; *Mid.ned. religyoen* <1300-1325> < Fra. **religion**.
res *zn.* overschot; *Mid.ned. reste* <1415-1435> < Fra. **reste**.
reservoir *zn.* opslagplaats; *Nuined. reservoir* <1777> < Fra. **réservoir**.
respek *zn.* eerbied, ontzag; *Nuined. respect* <1539> < Fra. **respect**.
restaurant *zn.* eethuis; *Nuined. restaurant* <1855> < Fra. **restaurant**.
reub *zn.* raap; *Vreugmid.ned. rape* <1240>.
reure *ww.* roeren; *Vreugmid.ned. ruoren* <1220-1240>.
revensj* *zn.* wraak, voldoening; < Ing. **revenge**.
rewaasj* *zn.* drukte, bedrijvigheid; < Fra. **ravage**.
rezijn *zn.* rozijn; *Mid.ned. rosine* <1228-1349> < Fra. **raisin**.

rezjisere *ww.* registreren; *Nuined. regisseren* <1908> < Fra. **regisser**.
riant *bn.* heel mooi, bekoorlijk; *Nuined. riant* <1805> < Fra. **riant**.
richard *zn.* rijkaard; *Nuined. richard* <1901-1925> < Fra. **richard**.
riddekuul* *zn.* boodschappentas; < Fra. **réticule**.
riddener *ww.* redeneren; *Nuined. redeneren* <1611-1620>.
riechteg *bn.* juist, correct; *Nuined. richtig* <1637> < Dui. **richtig**.
rieger *zn.* reiger; *Vreugmid.ned. reigher* <1285>.
riek *bn.* vermogend; *Vreugmid.ned. riki* <1100>.
riemele *ww.* een pak slaag geven; < Rienl. **rimmeln**.
riep *bn.* rijp; *Aajdned. rip* <901-1000>.
ries *zn.* rijst; *Mid.ned. rijs* <1252> < Fra. **riz**.
riete *ww.* ¹scheuren, rukken ²slaan; *Mid.ned. riten* <1477>.
riezele *ww.* ¹huiveren ²neerddwarrelen; < Dui. **riseln**.
riggardere* *ww.* betreffen; *Nuined. regardereren* <1470> < Fra. **regarder**.
riggelere *ww.* reguleren; *Mid.ned. reguleren* <1451> < Lat. **regulare**.
rije *ww.* rijden; *Vreugmid.ned. ridan* <1151-1200>.
rijstartel *zn.* veter; *Mid.ned. rien + staert + el* <1300>.
rikkemendere *ww.* aanbevelen; *Mid.ned. recommanderen* <1467-1490> < Fra. **recommender**.
rillekwie *zn.* relikwie; *Vreugmid.ned. reliquie* <1265-1270> < Lat. **reliquiae**.
rind *zn.* rund; *Vreugmid.ned. rint* <1220-1240>.
ringelaot *zn.* reine-claude; < Käö. **Ringelott**.
rink *zn.* ring; *Aajdned. rinc* <901-1000>.
rinnewere *ww.* vernielen; < Fra. **ruiner**.
rippetere *ww.* herhalen; *Mid.ned. repeteren* <1437> < Fra. **répéter**.
ripportaaš *zn.* reportage; *Nuined. reportage* <1885> < Fra. **reportage**.
riskere *ww.* wagen; *Nuined. risqueren* <1645> < Fra. **risquer**.
rizzeltaot *zn.* afloop; *Nuined. resultaat* <1732> < Fra. **résultat**.
rizzervere *ww.* reserveren; *Vreugmid.ned. reserueren* <1276-1300> < Fra. **réserver**.
rizzumere *ww.* samenvatten; *Nuined. resumeren* <1824> < Fra. **résumer**.
róbbelekanis* *zn.* ruwe kereel; < Käö. **Rubbelekanes**.
róchele *ww.* rochelen; *Mid.ned. rochelen* <1370>.
róddele *ww.* kwaadspreken; *Aajdned. roddelen* <1287> < Jid. **roddelen**.
roed *bn.* rood; *Aajdned. rot* <918-948>.
roes *zn.* roos; *Vreugmid.ned. rose* <1240> < Fra. **rose**.
roesje *ww.* ruisen, suizen; *Vreugmid.ned. ruuschen* <1285>.
roet *zn.* ruit; *Mid.ned. rute* <1447>.
rögk *zn.* rug; *Aajdned. ruggi* <901-1000>.
rögkestraank *zn.* ruggengraat; < Aok. **Röckstrank**.
rok *zn.* rok; *Sermoen rok, Vreugmid.ned. rok* <1100>.
rokkelaof *zn.* aantal halscoteletten; < Fra. **racolade**.
rölse *ww.* stoeien, buitelen; < Rienl. **rölschen**.
rommedoe *zn.* stinkkaas; *Nuined. rommedoe* <1950> < Fra. **roum + doux**.
rooj *zn.* traproede; *Aajdned. ruoda* <901-1000>.
roomp *zn.* romp; *Mid.ned. romp* <1357>.
roond *bn.* cirkelvormig; *Vreugmid.ned. rond* <1236>.
roontelum *vz.* rondom; *Mid.ned. rondom* <1488>.
root *zn.* roet; *Vreugmid.ned. roet* <1252>.
rope *ww.* roepen; *Aajdned. ruopan* <901-1000>.
ros *zn.* roest; *Vreugmid.ned. roest* <1287>.
rös *zn.* rust; *Vreugmid.ned. roste* <1240>.
rosbuf *zn.* rosbief; *Nuined. rosbief* <1692> < Ing. **roast beef**.
röste *ww.* rusten; *Vreugmid.ned. rosten* <1240>.

rösteg *bn.* rustig; *Mid.ned.* **rustig** <1475>.
rót *zn.* route; *Nuined.* **route** <1549> < *Fra.* **route**.
róts *zn.* (in *de róts op zien*) op stap zijn; < *Dui.* **Rutsch**.
rótsje *ww.* glijden; *Nuined.* **roetsjen** <1950> < *Dui.* **rutschen**.
rouf *zn.* wondkorst; *Vreugmid.ned.* **rove** <1285>.
rouk *zn.* rook; *Aajdned.* **rouc** <901-1000>.
roule *ww.* van tabak genieten; *Vreugmid.ned.* **roken** <1240>.
rouleau* *zn.* rolluik; *Nuined.* **rouleau** <1824> < *Fra.* **rouleau**.
roum *zn.* room; *Vreugmid.ned.* **room** <1286>.
rouwe *ww.* treuren; *Vreugmid.ned.* **rouwen** <1265-1270>.
royaal *bn.* gul, royaal; *Mid.ned.* **royael** <1375-1400> < *Fra.* **royal**.
ruike *ww.* roken (van vis); *Nuined.* **roocken** <1599>.
ruizing *zn.* ruzie; *Nuined.* **rusie** <1643>.
ruke *ww.* ruiken; *Aajdned.* **riekan** <901-1000>.
rupse* *ww.* boeren; < *Rienl.* **rupschen**.
ruuster *zn.* raamwerk; *Vreugmid.ned.* **roester** <1240>.
ruzele *ww.* laten vallen van bladeren of veren; < *Käö.* **rüseln**.

S

sajele* *ww.* treuzelen, langzaam lopen; < *Fra.* **chanceler**.
sajs *zn.* saus; *Vreugmid.ned.* **sause** <1240> < *Fra.* **sauce**.
sakkere *ww.* tekeer gaan, vloeken; *Nuined.* **sakkeren** <1695> < *Fra.* **sacrer**.
sakkermint *zn.* sacrament; *Vreugmid.ned.* **sacrament** <1236> < *Lat.* **sacramentum**.
sakkerstei *zn.* sacristie; *Mid.ned.* **sacristie** <1350> < *Lat.* **sacristia**.
salu *tw.* tot ziens, dag; < *Fra.* **salut**.
santepetik *zn.* rommel, santenkraam; < *Fra.* **sainte boutique**.
sebol* *zn.* domme vrouw; < *Fra.* **ciboule**.
secijs *zn.* saucijs; *Mid.ned.* **salcijsken** <1477> < *Fra.* **saucisse**.
seffes* *bijw.* aanstonds; *Nuined.* **seffens** <1561>.
seinjant *bn.* bloederig; < *Fra.* **saignant**.
sej *bn.* saai, vervelend; *Nuined.* **saai** <1842>.
semmele*, **zemmele*** *ww.* treuzelen; < *Rienl.* **sämmeln**.
semoel *zn.* griesmeel; < *Fra.* **semoule**.
separere *ww.* scheiden, afzonderen; *Nuined.* **separeren** <1513> < *Fra.* **séparer**.
serel *zn.* zuring; < *Aok.* **Sorell**.
serenaad *zn.* muzikale hulde; *Nuined.* **serenade** <1665> < *Fra.* **serénade**.
sermoen* *zn.* preek, betoog; *Sermoen* **sermoen**, *Vreugmid.ned.* **sermone** <1236> < *Fra.* **sermon**.
servèt *zn.* servet; *Nuined.* **serviet** <1529> < *Fra.* **serviette**.
sezoen *zn.* jaargetijde; *Vreugmid.ned.* **saison** <1265-1270> < *Fra.* **saison**.
sikkertair *zn.* schrijftafel; *Nuined.* **secrétaire** <1785> < *Fra.* **secrétaire**.
sikkertares *zn.* secretaris; *Mid.ned.* **secretaris** <1413> < *Fra.* **secrétaire**.
sjaars, sjaats *zn.* schaats; *Nuined.* **schaetze** <1567> < *Fra.* **échasse**.
sjabrang* *zn.* deurlijst; < *Fra.* **chambranle**.
sjachele* *ww.* gebrekkig lopen; < *Rienl.* **schachen**.
sjachere *ww.* pingelen, handel drijven; *Nuined.* **sjacheren** <1676> < *Dui.* **schagern**.
sjampe *ww.* hatelijke opmerking maken; *Mid.ned.* **schampen** <1350> < *Fra.* **escanper**.
sjan *zn.* schande; *Sermoen* **schan**, *Vreugmid.ned.* **scande** <1201-1252>.
sjaof *zn.* schaaf; *Mid.ned.* **schave** <1350-1400>.
sjaof *zn.* schade; *Vreugmid.ned.* **scatho** <1151-1200>.
sjaol *zn.* school; *Vreugmid.ned.* **schole** <1240> < *Lat.* **schola**.
sjaome (ziech) *ww.* *wdkd.* zich schamen; *Aajdned.* **scamon** <901-1000>.

sjaop *zn.* schaap; *Aajdned.* **skap** <901-1000>.
sjäör *zn.* scheur; *Vreugmid.ned.* **schore** <1265-1270>.
sjare *ww.* ¹stelen ²pakken; < *Rienl.* **scharren**.
sjarnèls* *bijw.* hevig, erg; < *Fra.* **charnel**.
sjat *zn.* liefste, schat; *Vreugmid.ned.* **skat** <1185>.
sjaw *zn.* grendel; < *Aok.* **Schalter**.
sjebbeg *bn.* slordig; < *Rienl.* **schäbbig**.
sjeel *bn.* scheel; *Sermoen* **scheel**, *Vreugmid.ned.* **schele** <1240>.
sjeemde, sjeemte *zn.* schaamte; *Vreugmid.ned.* **schaemte** <1285>.
sjeep *zn.* schip; *Sermoen* **scheep**, *Aajdned.* **scip** <1083-1091>.
sjeet *zn.* scheet; *Sermoen* **scheet**, *Mid.ned.* **scete** <1440>.
sjeie *ww.* scheiden; *Aajdned.* **skethan** <901-1000>.
sjeif *bn.* scheef; *Mid.ned.* **scheyff** <1477>.
sjeigel *zn.* ¹scheiding in het haar ²bierviltje; *Nuined.* **scheidel** <1599>.
sjèl *zn.* schil; *Vreugmid.ned.* **scille** <1285>.
sjèldere *ww.* schilderen; *Mid.ned.* **schilderen** <1485>.
sjelle *ww.* schelden; *Vreugmid.ned.* **sceldan** <1475>.
sjèlle *ww.* schillen; *Vreugmid.ned.* **schelden** <1240>.
sjempie *zn.* champagne; *Nuined.* **champagne** <1728> < *Fra.* **champagne**.
sjendaol *zn.* schandaal; *Vreugmid.ned.* **schandele** <1291-1300> < *Fra.* **scandale**.
sjendelere *ww.* beschadigen; < *Aok.* **schängeliere**.
sjerp *zn.* sjaal; *Nuined.* **sjerp** <1621> < *Fra.* **écharpe**.
sjete *ww.* schieten; *Aajdned.* **skietan** <901-1000>.
sjette *ww.* schatten; *Mid.ned.* **scatten** <1360>.
sjeur *zn.* schuur; *Aajdned.* **skura** <794>.
sjeut *zn.* schot, steek; *Nuined.* **schot** <1819>.
sjevraoj *zn.* rilling; < *Fra.* (?) **chaud + froid**.
sjeze *ww.* hard lopen of rijden; *Nuined.* **sjezen** <1917>.
sjiemere *ww.* schemeren; *Vreugmid.ned.* **schemeren** <1285>.
sjien *zn.* schijn; *Vreugmid.ned.* **schijn** <1240>.
sjier *zn.* schaar; *Vreugmid.ned.* **schere** <1240> < *Rienl.* **Schier**.
sjiete *ww.* zich ontlasten; *Mid.ned.* **sciten** <1351>.
sjievele *ww.* glijden; < *Rienl.* **schiwweln**.
sjikkanere* *ww.* plagen, lastig vallen; < *Rienl.* **schickanieren**.
sjikke *ww.* sturen, zenden; < *Dui.* **schicken**.
sjinaos* *zn.* schurk; < *Aok.* **Schenoos**.
sjink *zn.* ham; < *Dui.* **Schincken**.
sjinke¹ *ww.* geven; *Mid.ned.* **scincen** <1460-1480>.
sjinke² *ww.* gieten; *Vreugmid.ned.* **skenzen** <1100>.
sjinmeer* *zn.* oud wijf; *Sermoen* **schinmair**.
sjitske *zn.* kleinigheid; < *Rienl.* **Schitzken**.
sjlam* *zn.* kolenslik; < *Dui.* **Schlamm**.
sjlók *zn.* slok; *Nuined.* **slock** <1599>.
sjlouw *bn.* sluw; *Nuined.* **sluw** <1803> < *Dui.* **schlau**.
sjmeichele *ww.* huichelen; < *Dui.* **schmeigeln**.
sjödde *ww.* schudden; *Vreugmid.ned.* **schudden** <1240>.
sjöddele *ww.* heen en weer bewegen; < *Käö.* **schöddele**.
sjoem *zn.* schuim; *Vreugmid.ned.* **schum** <1240> < *Rienl.* **Schuum**.
sjoen *bn.* mooi; *Sermoen* **schoen**, *Vreugmid.ned.* **skoni** <1100>.
sjoester* *zn.* schoenmaker; < *Dui.* **Schuster**.
sjoet *zn.* schoot; *Aajdned.* **skota** <777>.
sjoevere* *ww.* rillen, huiveren; *Mid.ned.* **schuveren** <1400>.

sjogkel *zn.* schommel; < *Dui. Schaukel*.
sjogkele *ww.* schommelen; < *Aok. schockeln*.
sjókkelaat *zn.* chocolade; *Nuined. chocolate* <1644> < *Spa. chocolate*.
sjókkere *ww.* aanstoot geven; *Nuined. chocqueren* <1669> < *Fra. choquer*.
sjöld *zn.* schuld; *Vreugmid.ned. skult* <1151-1200>.
sjolk *zn.* schort; *Mid.ned. schorte* <1350-1400>.
sjoon *zn.* schoen; *Vreugmid.ned. schoe* <1240>.
sjoor *zn.* zware regenbui; < *Dui. Schauer*.
sjöp *zn.* schep; *Mid.ned. schuppe* <1343-1345> < *Aok. Schöp*.
sjöppe *ww.* scheppen; *Vreugmid.ned. skeppen* <1100>.
sjöpsel *zn.* schepsel; *Sermoen schepsel, Mid.ned. schepsel* <1477>.
sjore *ww.* schuren; *Vreugmid.ned. scuren* <1287>.
sjörge *ww.* sjouwen, zeulen; < *Aok. schörje*.
sjotel *zn.* schotel, etensbord; *Vreugmid.ned. schotele* <1240>.
sjotelsplak *zn.* vaatdoek; < *Aok. Schottelplack*.
sjötter *zn.* schutter; *Vreugmid.ned. schuttre* <1240>.
sjoute* *zn.* gekke kerel; < *Rienl. Schaute*.
sjouw *zn.* schoorsteen; *Mid.ned. scouwe* <1486>.
sjouwer *zn.* schouder; *Vreugmid.ned. schouder* <1220-1240>.
sjrans* *zn.* mager persoon; < *Dui. Schranz*.
sjraom *zn.* ¹grens, limiet ²schram; *Mid.ned. schramme* <1343> < *Rienl. Schröm*.
sjravele *ww.* ¹moeilijk lopen ²wroeten; *Vreugmid.ned. scraven* <1276-1300> < *Rienl. schraweln*.
sjrienerker *zn.* meubelmaker, timmerman; *Mid.ned. scrinewerker* <1350>.
sjriewe *ww.* schrijven; *Sermoen schrieven, Aajdned. skrivan* <901-1000> < *Lat. scribere*.
sjriewe *ww.* schreeuwen; *Mid.ned. screuwen* <1479>.
sjrikke *ww.* schrikken; *Mid.ned. schricken* <1340-1350>.
sjróbbe *ww.* schrobben; *Mid.ned. schrubben* <1477> < *Dui. schrubben*.
sjroep *zn.* stroop; *Nuined. siroop* <1650> < *Fra. sirop*.
sjroet* *zn.* kalkoen; < *Rienl. Schrute*.
sjroompe *ww.* wrijven, krassen; < *Aok. schrompen*.
sjrouf *zn.* schroef; *Nuined. scroef* <1567> < *Fra. escroue*.
sjui *bn.* schuw; *Vreugmid.ned. schu* <1290-1310>.
sjuime *ww.* schuimen; *Vreugmid.ned. schumen* <1240>.
sjuins *bn.* schuin; *Nuined. schuyn* <1599>.
sjuive *ww.* schuiven; *Vreugmid.ned. schuyven* <1287>.
sjummel *zn.* uitslag door vocht; *Mid.ned. scemmel* <1420-1440>.
slaag *zn.* slag, klap; *Vreugmid.ned. slach* <1285>.
slaank *bn.* slank; *Vreugmid.ned. slanc* <1276-1300>.
slachter *zn.* slager; *Nuined. slachter* <1573>.
slaaj *zn.* sla; *Nuined. sla* <1600> < *Fra. salade*.
slaope *ww.* slapen; *Aajdned. slapan* <901-1000>.
slabrik, selabrik *zn.* glijbaan (op het ijs); *Nuined. sliberen + ik* <1550>.
slach *bn.* ¹slecht ²ziek; *Sermoen slegt, Nuined. slecht* <1573>.
slai *zn.* slee; *Mid.ned. slede* <1343-1344>.
slaipe *ww.* slepen; *Vreugmid.ned. slepen* <1285>.
slate *ww.* sluiten; *Sermoen sleeten, Vreugmid.ned. sluten* <1240>.
slie *bn.* wrang, zuur; *Mid.ned. sleeu* <1360> < *Rienl. schlieh*.
sliepe *ww.* slijpen; *Aajdned. slipan* <1195-1164>.
sloek *zn.* gummislang; < *Dui. Schlauch*.
sloepe *ww.* sluipen; *Aajdned. slupan* <1100>.
slóf *zn.* pantoffel; *Mid.ned. sloffe* <1476-1500>.
sloon *ww.* slaan; *Sermoen sloon, Aajdned. slan* <901-1000>.

sloot *zn.* slot; *Vreugmid.ned. slot* <1240>.
slum *bn.* slim; *Nuined. slim* <1602>.
smaal *bn.* smal, niet breed; *Vreugmid.ned. smal* <1100>.
smake *ww.* smaken; *Vreugmid.ned. smaken* <1240>.
smeed *zn.* smid; *Vreugmid.ned. smith* <1138-1139>.
smélte *ww.* smelten; *Vreugmid.ned. smelten* <1240>.
smetse *ww.* smakken; < *Dui. schmatzen*.
smiete *ww.* gooien; *Mid.ned. smiten* <1315-1335>.
smik *zn.* zweep; < *Käö. Schmick*.
snappe *ww.* ¹begrijpen ²grijpen; *Nuined. snappen* <1573>.
snawwe *ww.* snauwen; *Mid.ned. snauwen* <1477>.
snei *zn.* snee, plak; *Nuined. snede* <1100>.
snërke *ww.* schroeien; < *Aok. schnerke*.
snie *zn.* sneeuw; *Aajdned. sneo* <901-1000>.
snieje *ww.* sneeuwen; *Vreugmid.ned. snuwen* <1240>.
snije *ww.* snijden; *Vreugmid.ned. snithan* <1100>.
snitsel *zn.* snipper; < *Dui. Schnitzel*.
snoets *zn.* gezicht, snoet; *Nuined. snoet* <1665> < *Aok. Schnautze*.
snóp¹ *zn.* snoep; *Nuined. snoep* <1659>.
snóp² *zn.* verkoudheid; < *Dui. Schnupfen*.
snóppe *ww.* snoepen; *Nuined. snoepen* <1573>.
snörke *ww.* snurken; *Mid.ned. snorken* <1401-1450>.
snóts *zn.* snot; *Mid.ned. snotte* <1351> < *Rienl. Schnötter*.
snouve *ww.* snuiven; *Mid.ned. snuyven* <1477>.
soignere *ww.* verzorgen; *Nuined. soigner* <1539> < *Fra. soigner*.
sókker *zn.* suiker; *Vreugmid.ned. suker* <1253> < *Fra. sucre*.
söl *zn.* goedhartig persoon; *Sermoen sul, Nuined. sul* <1615>.
solfer *zn.* zwavel; *Vreugmid.ned. solfer* <1201-1250> < *Lat. sulfur*.
sop *zn.* soep; *Nuined. soupe* <1706> < *Fra. soupe*.
souperere *ww.* souperen; *Nuined. souperen* <1760> < *Fra. souper*.
spang *zn.* speld; *Vreugmid.ned. spange* <1260-1270> < *Dui. Spange*.
spaore *ww.* sparen; *Vreugmid.ned. sparen* <1240>.
speie *ww.* spuwen, braken; *Vreugmid.ned. spuwen* <1240>.
spendere, splendere *ww.* uitgeven; *Nuined. spenderen* <1628> < *Rienl. splendiren*.
speule¹ *ww.* afwassen; *Vreugmid.ned. spoelen* <1270>.
speule² *ww.* spelen; *Sermoen speule, Vreugmid.ned. spilen* <1201-1225>.
spier *zn.* ¹lichaamsweefsel ²stengel; *Mid.ned. spier* <1400-1450>.
spierke *zn.* scheut, halm; < *Dui. Spierzchen*.
spiet *zn.* spijt; *Mid.ned. spijt* <1436> < *Fra. despit*.
spinsleech* *zn.* ¹waslont ²mager iemand; < *Aok. Spenklet*.
spitse (ziech) *ww. wkd.* zich op iets verheugen; *Nuined. spitsen* <1599> < *Dui. spitsen*.
spliete *ww.* splijten; *Vreugmid.ned. spliten* <1240>.
spooje (ziech) *ww. wkd.* zich haasten; *Vreugmid.ned. spoeden* <1285>.
spraak *zn.* spraak, taal; *Sermoen sprauk, Aajdned. sprake* <901-1000>.
sprei *zn.* sierdek op bed; *Nuined. spreij(de)* <1583>.
spreke *ww.* spreken; *Sermoen spraike, Aajdned. sprekan* <901-1000>.
spriew *zn.* spreek; *Vreugmid.ned. sprewe* <1287>.
sproot *zn.* trede van ladder; *Vreugmid.ned. sproete* <1240>.
sprotel *zn.* sproet; *Vreugmid.ned. sproete* <1240>.
spruit *zn.* gieter; < *Rienl. Spreutz*.
spruite *ww.* spuiten; < *Rienl. spreuze*.
sprunk *zn.* sprong; *Aajdned. sprunk* <1100>.

spruutsje *zn.* spruitje; *Nuined.* **spruitje** <1778> < Käö. Sprüsch.
staar *zn.* ster; *Aajdned.* **sterro** <1151-1200>.
stad *zn.* stad; *Aajdned.* **stat** <857>.
stamele *ww.* stotteren; *Vreugmid.ned.* **stamelen** <1240>.
stangkètsel, strangkètsel *zn.* hekwerk; *Nuined.* **staketsel** <1573> < *Aajdfra.* **estakete**.
start *zn.* staart; *Vreugmid.ned.* **stert** <1240>.
statie *zn.* station; *Nuined.* **station** <1839> < *Fra.* **station**.
stechele (ziech) *ww. wkd.* ruzie maken; *Nuined.* **stechelen** <1865-1870> < *Dui.* **stecheln**.
stein *zn.* steen; *Aajdned.* **sten** <768-814>.
steiweeg *zn.* open, geplaveide binnenplaats; < *Aok.* **Steävig**.
stek *zn.* stok; *Vreugmid.ned.* **stok** <1197>.
stèl *bn.* stil; *Sermoen* **stil**, *Aajdned.* **stilli** <814-815>.
stete *ww.* stelen; *Vreugmid.ned.* **stelen** <1240>.
sterve *ww.* sterven; *Vreugmid.ned.* **sterven** <1200>.
steure *ww.* hinderen; *Vreugmid.ned.* **storen** <1260-1280>.
stief *bn.* stijf; *Vreugmid.ned.* **stijf** <1240>.
stiepe *ww.* stutten; < *Aok.* **stipe**.
stievel *zn.* hoge laars; < *Dui.* **Stiefel**.
stievele *ww.* flink doorstappen; < *Dui.* **stiefeln**.
stikke *ww.* stikken; *Mid.ned.* **sticken** <1477>.
stinkstievel *zn.* vervelend iemand; < Käö. **Stinkstiefel**.
stöb *zn.* stof; *Mid.ned.* **stoffe** <1302> < *Aajdfra.* **estophe**.
stöbbe *ww.* ¹stof afnemen ²stuiven; < *Dui.* **stauben**.
stoete *ww.* stoten; *Aajdned.* **stotan** <951-1000>.
stóffe *ww.* opscheppen; *Nuined.* **stoffen** <1562> < *Aajdfra.* **estoffer**.
stök *zn.* stuk; *Vreugmid.ned.* **stuc** <1212-1223>.
stókke *ww.* haperen; *Nuined.* **stokken** <1806> < *Dui.* **stocken**.
stom *bn.* dom; *Vreugmid.ned.* **stum** <1240>.
stool *zn.* stoel; *Sermoen* **stool**, *Aajdned.* **stuol** <901-1000>.
stoon *ww.* staan; *Sermoen* **stoon**, *Aajdned.* **stan** <901-1000>.
stóp *zn.* trottoir; *Mid.ned.* **stoep** <1300>.
störm *zn.* storm; *Vreugmid.ned.* **storm** <1240>.
straank¹ *zn.* dik touw, streng; *Vreugmid.ned.* **streng** <1177-1187>.
straank² *zn.* ontzag; < *Rienl.* **Strangk**.
strabender *zn.* kwajongen; *Aajdfra.* **destorbance**.
strak *bijw.* aanstonds; *Nuined.* **stracx** <1597> < *Rienl.* **stracks**.
straf *zn.* straf; *Nuined.* **straffe** <1542>.
straot *zn.* straat; *Sermoen* **straot**, *Aajdned.* **strata** <901-1000> < *Lat.* **strata**.
strapatse *zn.* *mv.* rare streken; *Nuined.* **strapatzen** <1778> < *Dui.* **Strapaze**.
strieke *ww.* strijken; *Sermoen* **strieken**, *Vreugmid.ned.* **striken** <1250>.
striep *zn.* streep; *Aajdned.* **strepe** <918-948>.
strije (ziech) *ww. wkd.* ruzie maken; *Aajdned.* **stridon** <901-1000>.
strikke *ww.* breien; *Mid.ned.* **stricken** <1477> < *Dui.* **stricken**.
stroevel *zn.* bosje verward haar; < *Rienl.* **Strubel**.
stroont *zn.* stront; *Vreugmid.ned.* **stront** <1240>.
stroot *zn.* keel; *Vreugmid.ned.* **strote** <1276-1300> < *Rienl.* **Strotte**.
ströp *zn.* ¹strop ²tegenvaller ³ondeugend kind; *Nuined.* **strop** <1884>.
stru *zn.* stro; *Aajdned.* **stro** <901-1000>.
struie *ww.* ¹strooien ²morsen; *Vreugmid.ned.* **strooien** <1285>.
struikle *ww.* struikelen; *Vreugmid.ned.* **strukelen** <1240>.
studere *ww.* studeren; *Sermoen* **studeeren**, *Vreugmid.ned.* **studeren** <1265-1270> < *Lat.* **studere**.
stum *zn.* stem; *Aajdned.* **stemma** <901-1000>.

stumpke *zn.* leverworstje; < *Aok.* **Stumpche**.
sture *ww.* hinderen; *Vreugmid.ned.* **storen** <1260-1280>.
stute *ww.* opscheppen; *Nuined.* **stuyten** <1525>.
subiet *bijw.* dadelijk; *Mid.ned.* **subit** <1488> < *Fra.* **subit**.
suisse *zn.* ordebewaarder in kerk; *Nuined.* **suisse** <1895> < *Fra.* **suisse**.
sumpel *bn.* onnozèl; *Vreugmid.ned.* **simpel** <1265-1270> < *Fra.* **simple**.
surpris *zn.* cadeau, verrassing; *Nuined.* **surprins** <1599> < *Fra.* **surprise**.

T

taak *zn.* taak, opdracht; *Nuined.* **taecke** <1562>.
taam *bn.* tam; *Vreugmid.ned.* **tam** <1287>.
taar *zn.* teer; *Vreugmid.ned.* **teer** <1240> < *Aok.* **Tar**.
taatsj *zn.* ¹grasmus ²oud wijf; < *Aok.* **Taatsch**.
tacheteg *telw.* tachtig; *Vreugmid.ned.* **tachtig** <1280>.
tafele *ww.* met moeite lopen; *Nuined.* **taffelen** <1899>.
taille *zn.* taille; *Nuined.* **taille** <1878> < *Fra.* **taille**.
tailleur^{*} *zn.* kleermaker; *Nuined.* **tailleur** <1824> < *Fra.* **tailleur**.
tak¹ *zn.* gevoel voor wat passend is, tact; *Nuined.* **tact** <1826>.
tak² *zn.* uitspruitsel uit stam van boom; *Vreugmid.ned.* **tac** <1275>.
takke^{*} *zn. mv.* aambeien; *Vreugmid.ned.* **tacken** <1220-1240>.
tand *zn.* tand; *Nuined.* **tand** <1285>.
tankelendraod^{*} *zn.* prikkeldraad; < *Dui.* **Tängel + draod**.
tant *zn.* tante; *Nuined.* **tante** <1583> < *Fra.* **tante**.
tantefeer *zn.* druktemaker; < *Fra.* **tant a faire**.
taofel *zn.* tafel; *Vreugmid.ned.* **tafal** <1287> < *Lat.* **tavola**.
täög *zn.* teug, slok; *Vreugmid.ned.* **toghe** <1240>.
taol *zn.* taal; *Sermoen* **taul**, *Vreugmid.ned.* **tale** <1240>.
tapere^{*} *ww.* stommelen; < *Rienl.* **tapere**.
tappesere *ww.* behangen; < *Fra.* **tapisser**.
tartepom *zn.* appelflap; < *Fra.* **tarte aux pommes**.
tas *zn.* kopje; *Mid.ned.* **tas** <1295> < *Fra.* **tasse**.
tatere^{*} *ww.* kwebbelen; *Vreugmid.ned.* **tateren** <1151-1200>.
tatoeaasj *zn.* tatoeage; *Nuined.* **tatoeage** <1883> < *Fra.* **tatouage**.
teek *zn.* tapkast; *Mid.ned.* **teke** <1240> < *Lat.* **apotheca**.
teike *zn.* teken; *Nuined.* **teikan** <1573>.
teikene *ww.* tekenen; *Nuined.* **tekenen** <1120>.
tej *bn.* taai; *Nuined.* **tay** <1839>.
teks *zn.* bewoordingen, tekst; *Vreugmid.ned.* **text** <1865-1870> < *Fra.* **texte**.
teleur *zn.* eetbord; *Sermoen* **talleur** < *Dui.* **Teller**.
tèlle *ww.* tellen; *Aajdned.* **tellon** <901-1000>.
temat *zn.* tomaat; *Nuined.* **tomate** <1197> < *Spa.* **tomate**.
teme *ww.* tam maken; *Aajdned.* **temmen** <814-815>.
terf *zn.* tarwe; *Vreugmid.ned.* **tarwa** <1240>.
terien *zn.* terrine; *Vreugmid.ned.* **terrine** <1100> < *Fra.* **terrine**.
terras *zn.* terras; *Vreugmid.ned.* **terrasse** <1260-1280> < *Fra.* **terrasse**.
tes *zn.* zak, buidel; *Mid.ned.* **tessche** <1300-1325>.
tèt *zn.* vrouwenborst; *Nuined.* **tiet** <1861> < *Rienl.* **Titte**.
teutele *ww.* ¹treuzelen ²vertroetelen; *Nuined.* **teuteren** <1709>.
tevreide *bn.* tevreden; *Mid.ned.* **te vreden** <1276-1300>.
tied *zn.* tijd; *Sermoen* **tied**, *Aajdned.* **tit** <901-1000>.
tieger *zn.* tijger; *Vreugmid.ned.* **tiger** <1285>.

tien¹ *telw.* tien; *Vreugmid.ned.* **ten** <1240>.
tien² *zn.* teen; *Vreugmid.ned.* **tee** <1265-1270>.
tikke *ww.* stelen; *Aajdned.* **ticken** <951-1000> < *Dui.* **ticken**.
toch *bijw.* evenwel, echter; *Sermoen tog*, *Nuined.* **toch** <1642>.
tod *zn.* vod, lap; *Nuined.* **todde** <1650> < *Dui.* **Tod**.
toej *zn.* kreng; < *Wa.* **touyon**.
toeke *ww.* geniepig slaan; *Nuined.* **tucken** <1599>.
toemele *ww.* tuimelen; *Vreugmid.ned.* **tumelen** <1260-1280>.
toen *zn.* toon; *Mid.ned.* **tone** <1276-1300> < *Fra.* **ton**.
toert *zn.* taart; *Mid.ned.* **tarte** <1302> < *Fra.* **tarte**.
toesje *ww.* ruilen; < *Dui.* **tuschen**.
toet *zn.* toeter, claxon; *Nuined.* **toeter** <1664>.
tóffele *ww.* met moeite lopen; *Mid.ned.* **toffel** <1413> < *Fra.* (pan)**toufle**.
tollerere *ww.* verdragen; *Nuined.* **tolereren** <1555> < *Fra.* **tolérer**.
tóng *zn.* tong; *Sermoen tong*, *Aajdned.* **tunga** <901-1000>.
tóppe *ww.* toepen; *Nuined.* **toepe** <1884> < *Dui.* **tuppen**.
tordere* (ziech) *ww. wkd.* zich kronkelen; < *Fra.* **se tordre**.
torie* *zn.* toren; *Aajdned.* **turn** <901-1000> < *Lat.* **turris**.
tósj *zn.* toets van piano; *Nuined.* **touche** <1624> < *Fra.* **touche**.
tösse *vz.* tussen; *Sermoen teusse*, *Vreugmid.ned.* **tusschen** <1236>.
tot¹ *vw.* dat² *vz.* tot; *Aajdned.* **tot** <901-1000>.
touw¹ *bijw.* toe, dicht; *Aajdned.* **tuo** <900-1000>.
touw² *zn.* touw; *Vreugmid.ned.* **touwe** <1286>.
touwbak *zn.* tabak; *Nuined.* **taback** <1600> < *Spa.* **tabaco**.
traanjel* *zn.* tralie; *Mid.ned.* **trailie** <1317> < *Fra.* **traille**.
trajake* *ww.* folteren, martelen; < *Rienl.* **traschaken**.
traktere *ww.* trakteren; *Nuined.* **tracteren** <1785> < *Lat.* **tractare**.
trampe *ww.* schoppen, trappen; *Nuined.* **trampen** <1632> < *Rienl.* **trampeln**.
transenere *ww.* plagen, kwellen; *Mid.ned.* **transeneren** <1401-1425> < *Rienl.* **tranzenieren**.
traon *zn.* traan; *Aajdned.* **tran** <901-1000>.
trappere *ww.* betrappen; *Nuined.* **atreperen** <1551-1600> < *Fra.* **attraper**.
treitere *ww.* treiteren, sarren; *Nuined.* **treiteren** <1733>.
trej *zn.* trede; *Mid.ned.* **trede** <1400>.
trejje *ww.* treden, trappen; *Aajdned.* **treidan** <901-1000>.
trèk *zn.* tocht; *Vreugmid.ned.* **trec** <1287>.
trèkke *ww.* ¹trekken ²tochten; *Vreugmid.ned.* **trecken** <1237>.
très* *zn.* haarvlecht; < *Fra.* **trésse**.
tribuun *zn.* tribune; *Nuined.* **tribune** <1795> < *Fra.* **tribune**.
trieko *zn.* trui; *Nuined.* **tricot** <1847> < *Fra.* **tricot**.
triene *zn.* domme vrouw; *Nuined.* **trien** <1636> < *Rienl.* **Trine**.
triesjere* *ww.* vals spelen; < *Fra.* **tricher**.
tristeg *bn.* droevig; *Nuined.* **triestig** <1873> < *Fra.* **triste** + *eg.*
tróbbel* *zn.* zorgen, narigheid; < *Fra.* **trouble**.
troele *zn.* domme vrouw; *Nuined.* **troel** <1896> < *Rienl.* **Trulla**.
troes, truus *zn.* troost; *Vreugmid.ned.* **trost** <1151-1200>.
tróp *zn.* menigte; *Vreugmid.ned.* **trop** <1285> < *Fra.* **troupe**.
trossje* *ww.* gappen; < *Fra.* **trucher**.
trottoir *zn.* stoep; *Nuined.* **trottoir** <1799> < *Fra.* **trottoir**.
trouwe *ww.* trouwen; *Vreugmid.ned.* **trouwen** <1284>.
truuste *ww.* troosten; *Vreugmid.ned.* **troosten** <1150-1200>.
tuil *zn.* gangetje, sleur; *Nuined.* **tuil** <1950>.
tuine *ww.* ¹tonen ²lijken; *Vreugmid.ned.* **tonen** <1240>.

tummere *ww.* timmeren; *Vreugmid.ned.* **timbren** <1240>.
tunke *ww.* toeschijnen; *Vreugmid.ned.* **dunken** <1200>.
tutoyere *ww.* met jij aanspreken; *Nuined.* **tutoyeren** <1763> < *Fra.* **tutoyer**.
tuurtsje *zn.* gebakje; < *Dui.* **Törtchen**.
tuut *zn.* (papieren) zak; < *Dui.* **Tüte**.
twelf *telw.* twaalf; *Aajdned.* **twelif** <701-800>.
twie *telw.* twee; *Sermoen twie*, *Aajdned.* **twe** <901-1000>.
twiefel *zn.* twijfel; *Vreugmid.ned.* **twiuel** <1240>.
twierling *zn.* tweeling; *Vreugmid.ned.* **tweilinc** <1240>.

U

uige *ww.* kijken naar; *Vreugmid.ned.* **oghen** <1240>.
uil *zn.* uil; *Vreugmid.ned.* **ula** <1110>.
um *vz.* ¹om ²met het doel; *Sermoen um*, *Vreugmid.ned.* **umbe** <1151-1200>.
ummer *zn.* emmer; *Vreugmid.ned.* **emer** <1240> < *Lat.* **ampora**.
ummezus* *bijw.* ¹om niets ²vergeefs; < *Rienl.* **ummesunscht**.
umtot *vw.* omdat; *Sermoen um dat*, *Vreugmid.ned.* **ombe dat** <1236>.
un *zn.* ui; *Mid.ned.* **uye** <1488> < *Lat.* **unio**.
urgent *bn.* dringend; *Nuined.* **urgent** <1562> < *Fra.* **urgent**.
urinoir *zn.* plastolet voor mannen; *Nuined.* **urinoir** <1858> < *Fra.* **urinoir**.
us *pers. vnw.* ons; *Aajdned.* **uns** <901-1000>.
usance *zn.* gewoonte; *Mid.ned.* **usance** <1485> < *Fra.* **usance**.
ute *ww.* uiten, uitdrukken; *Vreugmid.ned.* **uten** <1284>.
uuch *pers. vnw.* ¹u, jullie ²elkaar; *Sermoen uch*, *ugh* < *Dui.* **euch**.
uujer *zn.* uier; *Mid.ned.* **uder** <1315-1335>.

V

vaam *zn.* draadje garen; *Vreugmid.ned.* **vaem** <1286>.
vaan *vz.* van; *Sermoen van*, *Aajdned.* **fan** <891-900>.
vaandan *bijw.* vandaan; *Sermoen van dan*, *Vreugmid.ned.* **van + danen** <1240>.
vaange *ww.* vangen; *Aajdned.* **fangan** <901-1000>.
vaas *zn.* vaas; *Nuined.* **vase** <1553> < *Fra.* **vase**.
vaat *zn.* ton; *Aajdned.* **fat** <901-1000>.
valle *ww.* vallen; *Aajdned.* **fallan** <901-1000>.
väöl *onbep. telw.* veel; *Sermoen veul*, *Vreugmid.ned.* **filo** <1100>.
vapeur *zn.* opvlieger; *Nuined.* **vapeur** <1601> < *Fra.* **vapeur**.
vare *ww.* varen; *Aajdned.* **faran** <901-1000>.
vas¹ *bn.* vast ²*bijw.* zeker, stellig; *Aajdned.* **fast** <901-1000>.
vaste *ww.* vasten; *Aajdned.* **faston** <901-1000>.
vastelaovend *zn.* carnaval; *Vreugmid.ned.* **vastelavond** <1289> < *Rienl.* **Fastelovend**.
vawwe *ww.* vrouwen; *Vreugmid.ned.* **vouden** <1265-1270>.
veeg¹ *zn.* feeks; *Nuined.* **veeg** <1613> < *Dui.* **Fege**.
veeg² *zn.* klap; *Nuined.* **veeg** <1599>.
veendel *zn.* vlag; *Nuined.* **vendel** <1544>.
veer¹ *pers. vnw.* wij; *Sermoen vair* < *Dui.* **wir**.
veer² *telw.* vier; *Aajdned.* **fitter** <701-800>.
veer³ *zn.* veer (van vogel); *Aajdned.* **fether** <891-900>.
veerdeg *bn.* klaar; *Sermoen vaidig*, *Vreugmid.ned.* **vardich** <1265-1270> < *Dui.* **fertich**.
veers *bn.* vers; *Vreugmid.ned.* **uersch** <1265-1270>.
veerte *zn.* verte; *Mid.ned.* **verte** <1427>.

vege *ww.* ¹vegen ²rennen; *Vreugmid.ned.* **vegen** <1240>.
veis *bn.* vies; *Nuined.* **vijs** <1618>.
vekantie *zn.* vakantie; *Aajdned.* **vacantie** <1575> < Lat. **vacantia**.
vel *zn.* huid, vel; *Vreugmid.ned.* **vel** <1240> < Rienl. **Fell**.
vèlt *zn.* vilt; *Vreugmid.ned.* **vilt** <1288-1301>.
vèlvèt *zn.* fluweel; *Nuined.* **velvet** <1884> < Ing. **velvet**.
vendaog *zn.* vandaag; *Sermoen van daug*, *Vreugmid.ned.* **van daghe** <1285>.
verbeeje *ww.* verbieden; *Vreugmid.ned.* **verbieden** <1236>.
verdaole (**ziech**) *ww. wdkd.* zich vergissen; *Vreugmid.ned.* **dolen** <1240>.
verdomp *tw.* verdomd; *Sermoen verdomd*, *Mid.ned.* **verdoemt** <1350>.
verdutse *ww.* uitleggen, verklaren; *Vreugmid.ned.* **verdietschen** <1240>.
verexcusere *ww.* verontschuldigen; *Mid.ned.* **excuseren** <1370-1378> < Fra. **excuser**.
verfótsje *ww.* bederven, verknoeien; < Rienl. **ver + futschen**.
vergees *bijw.* tevergeefs; *Vreugmid.ned.* **vergeefs** <1291-1300>.
vergete *ww.* vergeten; *Sermoen vergaite*, *Aajdned.* **fargetan** <901-1000>.
verheks* *bn.* dol op; *Mid.ned.* **hexe** <1400-1420>.
verhure *ww.* ¹ondervragen ²een bede vervullen; *Nuined.* **verhoren** <1526>.
verinnewere *ww.* kapot maken; < Rienl. **verrongeneeren**.
verkajd *bn.* verkouden; *Nuined.* **verkouwen** <1624>.
verke *zn.* varken; *Aajdned.* **farkin** <1155>.
verkiert *bn.* verkeerd; *Vreugmid.ned.* **verkeert** <1260-1270>.
verkleie (**ziech**) *ww. wdkd.* carnavalskleren aantrekken; *Nuined.* **verkleiden** <1562> < Rienl. **verkleiden**.
verkrunkle *ww.* verkreukelen; < Käö. **verkrünkeln**.
verleef *bn.* verliefd; *Nuined.* **verlieft** <1599>.
verleie *bn.* vorig, afgelopen; *Vreugmid.ned.* **verleden** <1285>.
verlepsje *ww.* verwelken; *Nuined.* **verleppen** <1619>.
verlere *ww.* verliezen; *Aajdned.* **farliesan** <1151-1200>.
verloupe *bn.* verliefd; *Sermoen verloupe*.
verluus *zn.* verlies; *Mid.ned.* **verlies** <1350>.
vermallesjeerd* *bn.* vervloekt; < Fra. **mal léché**.
vermassekrere *ww.* kapot maken, verpesten; < Fra. **massacrer**.
vermiesjèl *zn.* vermicelli; *Nuined.* **vermicelli** <1683> < Ital. **vermicelli**.
vernaoessige* *ww.* verwaarlozen, niet nakomen; < Dui. **vernachlässigen**.
verneuke *ww.* voor de gek houden, bedriegen; *Nuined.* **verneuken** <1795>.
verpópzak *bn.* stomverbaasd, verbouwereerd; < Aok. **verbubsachen**.
verraoje *ww.* verraden; *Vreugmid.ned.* **verraden** <1240>.
verrèkke *ww.* verrekken, doodvallen; *Nuined.* **verrekken** <1779> < Dui. **verrecken**.
verrèks *bijw.* zeer, erg; *Nuined.* **verrekt** <1887>.
versjele *ww.* schelen, verschillen; *Vreugmid.ned.* **scelen** <1290>.
versjendelere *ww.* beschadigen, kapot maken; < Rienl. **versjängelieren**.
versjèt *zn.* vork; < Fra. **fourchette**.
versjijne *ww.* verschijnen; *Vreugmid.ned.* **verschinen** <1265-1270>.
verslakke *ww.* verleppen; *Nuined.* **slack** <1599>.
versloejere *ww.* verleppen; *Nuined.* **versluieren** <1599>.
versnóp *bn.* verkouden; < Dui. **Schnupfen**.
verstand *zn.* denkvermogen; *Sermoen versta(a)nd*, *Mid.ned.* **verstant** <1345>.
verstoek *ww.* verzwikken; *Mid.ned.* **ver + stuken** <1377-1378> < Dui. **verstauchen**.
verstoempele *ww.* verbergen; *Nuined.* **verstompelen** <1599>.
verstaan *ww.* begrijpen; *Sermoen verstaan*, *Vreugmid.ned.* **verstaan** <1200>.
vertèlle *ww.* vertellen; *Sermoen vertellen*, *Vreugmid.ned.* **vertellen** <1240>.
vertestewere* *ww.* vernielen; < Fra. **détruire**.
verzawwele *ww.* smakeloos worden (van eten); < Dui. **versauen**.

verzuiele* *ww.* smakeloos worden (van eten); < Dui. **sudeln**.
vès *zn.* vis; *Aajdned.* **fisk** <891-900>.
vèt *bn.* vet; *Aajdned.* **fet** <901-1000>.
vets *zn.* klein stukje (stof of draad), pluisje; < Dui. **Fetzchen**.
veuje *ww.* voeden; *Vreugmid.ned.* **uoden** <1220-1240>.
veule¹ *ww.* voelen; *Mid.ned.* **voelen** <1300-1325>.
veule² *zn.* veulen; *Aajdned.* **folo** <701-800>.
veur *vz.* voor; *Sermoen veur*, *Aajdned.* **furi** <901-1000>.
veurdeil *zn.* voordeel; *Vreugmid.ned.* **vordel** <1240>.
veureg, **veurgend** *bn.* voorafgaand; *Nuined.* **vorigh** <1569>.
veurjaor *zn.* voorjaar; *Mid.ned.* **voorjaer** <1401-1500>.
veurtot *vw.* voordat; *Nuined.* **voredat** <1524>.
veurziechteg *bn.* voorzichtig; *Mid.ned.* **voorsichtich** <1400>.
videe *zn.* pasteitje; < Fra. **vider**.
vie *zn.* vee; *Aajdned.* **fe** <901-1000>.
vief¹ *bn.* vlug, levendig; *Nuined.* **vief** <1735> < Fra. **vif**.
vief², **vijf** *telw.* vijf; *Aajdned.* **vif** <701-800>.
vinde *ww.* vinden; *Aajdned.* **findan** <901-1000>.
vinger *zn.* vinger; *Sermoen vinger*, *Aajdned.* **figar** <901-1000>.
vinster *zn.* venster; *Vreugmid.ned.* **fenstar** <1100> < Lat. **fenestra**.
viva *ww.* leve!; *Nuined.* **viva** <1688> < Ital. **viva**.
viziet *zn.* bezoek; *Nuined.* **vizitten** <1630> < Fra. **visite**.
vlaoj *zn.* vlaai; *Nuined.* **vlaey** <1500-1525>.
vleeg *zn.* vlieg; *Aajdned.* **fliega** <901-1000>.
vlege *ww.* vliegen; *Vreugmid.ned.* **fliegan** <1100>.
vleis *zn.* vlees; *Aajdned.* **flesk** <891-900>.
vlöchte *ww.* vluchten; *Vreugmid.ned.* **vluchten** <1277>.
vloej *zn.* vlo; *Vreugmid.ned.* **flo** <1240>.
vloke *ww.* vloeken; *Aajdned.* **fluokon** <901-1000>.
voculaire *zn.* woordenschat; < Fra. **voculaire**.
voel *bn.* vuil; *Aajdned.* **ful** <901-1000>.
voes *zn.* vuist; *Vreugmid.ned.* **vuust** <1237>.
vogel *zn.* vogel; *Sermoen veugels*, *Aajdned.* **fogal** <701-800>.
voile *zn.* sluier; *Nuined.* **voile** <1689> < Fra. **voile**.
vol *bn.* vol; *Aajdned.* **fol** <901-1000>.
vol-au-vent *zn.* pasteitje; < Fra. **vol-au-vent**.
volk *zn.* volk; *Sermoen volk*, *Aajdned.* **folk** <901-1000>.
voonk *zn.* vonk; *Mid.ned.* **vonke** <1328-1350>.
voor *zn.* voer; *Vreugmid.ned.* **vuder** <1240>.
voot *zn.* voet; *Aajdned.* **fuot** <901-1000>.
vörm *zn.* vorm; *Vreugmid.ned.* **uorme** <1236>.
vot *zn.* achterwerk; *Sermoen vot*, *Nuined.* **vot** <1599> < Aok. **Fott**.
vraag *zn.* vraag; *Mid.ned.* **vraghe** <1350>.
vräög *zn.* vreugde; *Vreugmid.ned.* **vreuchde** <1291-1300>.
vraoge *ww.* vragen; *Aajdned.* **fragon** <1100>.
vrattel *zn.* wrat; *Vreugmid.ned.* **wratt** <1150>.
vrech *bn.* brutaal; < Rienl. **frech**.
vreemp *bn.* zonderling, onbekend; *Sermoen vrainmd*, *Aajdned.* **fremithi** <901-1000>.
vreetzak *zn.* iemand die veel eet; < Dui. **Fressack**.
vrei *zn.* vrede; *Aajdned.* **frith** <901-1000>.
vreigele (**ziech**) *ww. wdkd.* ruzie maken; < Dui. **freideln**.
vreis *zn.* angst; *Vreugmid.ned.* **vreese** <1265-1270>.

vre *ww.* vriezen; *Vreugmid.ned.* **urisen** <1240> < *Dui.* **frieren**.
vrete *ww.* vreten; *Mid.ned.* **vreten** <1400-1450> < *Rienl.* **fräten**.
vreug *bn.* vroeg; *Aajdned.* **fruo** <901-1000>.
vreutele *ww.* wroeten; *Mid.ned.* **wroeten** <1350>.
vriethof *zn.* omheinde plaats; *Aajdned.* **frithof** <901-1000>.
vriev *ww.* wrijven; *Vreugmid.ned.* **wriven** <1240>.
vrije *ww.* vrijen; *Vreugmid.ned.* **vrien** <1240>.
vröch *zn.* vrucht; *Aajdned.* **fruht** <901-1000>.
vrommes, vrouwmes *zn.* vrouw(mens); < *Rienl.* **Fraumensch**.
vrouw *zn.* vrouw; *Sermoen* **vrouw**, *Vreugmid.ned.* **frouwa** <1151-1200>.
vrouwlui *zn.* *mv.* vrouwen; *Sermoen* **vroulij**, *Vreugmid.ned.* **vrouw + lude** <1240>.
vrund *zn.* vriend; *Vreugmid.ned.* **friunt** <1100>.
vuilak *zn.* viespeuk; < *Rienl.* **Fullack**.
vunkele, funkele *ww.* met vuur spelen; < *Dui.* **funkeln**.

W

waardere *ww.* waarden; *Vreugmid.ned.* **waerden** <1265-1270>.
waarsjouwe *ww.* waarschuwen; *Vreugmid.ned.* **waerschouwen** <1287>.
wachte *ww.* wachten; *Aajdned.* **wachten** <1080>.
waffel *zn.* wafel; *Mid.ned.* **wafele** <1440>.
wagel *zn.* wagen; *Aajdned.* **wagan** <838>.
wal *zn.* omwalling; *Vreugmid.ned.* **wal** <1240>.
wandele *ww.* wandelen; *Vreugmid.ned.* **wandelen** <1201-1225>.
waog *zn.* weegschaal; *Aajdned.* **waga** <901-1000>.
wasse *ww.* wassen; *Aajdned.* **waskan** <901-1000>.
watbleef *tw.* watbleef : *Sermoen* **wat bleef uch**, *Mid.ned.* **believen** <1419>.
water *zn.* water; *Aajdned.* **watar** <709>.
watsj *zn.* oorvijg; < *Aok.* **Watsch**.
wawwele *ww.* wauwelen; *Nuined.* **wauwelen** <1701-1750>.
wedde *ww.* wedden; *Vreugmid.ned.* **wedden** <1265-1270>.
wee *vrag.* *vmw.* wie; *Sermoen* **wai**, *Aajdned.* **wie** <901-1000>.
weeg¹ *zn.* weg; *Aajdned.* **weg** <838>.
weeg² *zn.* wieg; *Vreugmid.ned.* **wieghe** <1240>.
week *zn.* week; *Vreugmid.ned.* **weke** <1236>.
weer *zn.* weer; *Vreugmid.ned.* **weder** <1240>.
weerd *bn.* waard; *Vreugmid.ned.* **werth** <1100>.
weg *bijw.* weg; *Sermoen* **weg**, *Vreugmid.ned.* **wech** <1236>.
wege *ww.* wegen; *Vreugmid.ned.* **weghen** <1240>.
weges *vz.* vanwege; *Sermoen* **wegens**, *Nuined.* **wegens** <1589>.
wegesjeet *zn.* strontje op het oog; *Nuined.* **weghschijte** <1588>.
weik *bn.* week; *Vreugmid.ned.* **weech** <1240>.
weite, wete *ww.* weten; *Sermoen* **wijte(n)**, **wyten**, *Aajdned.* **witon** <901-1000>.
wejje *ww.* waaien; *Aajdned.* **waion** <1100>.
wejjer *zn.* ¹waaiier ²vlieger; *Vreugmid.ned.* **waeyer** <1240>.
wel *bijw.* wel; *Sermoen* **waul**, *Aajdned.* **wala** <901-1000>.
wèl *zn.* wil; *Aajdned.* **willo** <811-812>.
wèld *bn.* ongetemd; *Aajdned.* **wilthi** <901-1000>.
wèlle *ww.* willen; *Aajdned.* **willon** <901-1000>.
wene *ww.* wennen; *Vreugmid.ned.* **wennen** <1287>.
wereld *zn.* wereld; *Sermoen* **wair(r)eld**, **werreld**, *Aajdned.* **werolt** <901-1000>.
werk *zn.* werk; *Aajdned.* **werc** <776-800>.

wèrke *ww.* werken; *Aajdned.* **wirken** <901-1000>.
werm *bn.* warm; *Vreugmid.ned.* **warm** <1240>.
wèt *zn.* wet; *Aajdned.* **witut** <901-1000>.
weure, weurde *ww.* worden; *Aajdned.* **werthan** <901-1000>.
weurs *zn.* worst; *Vreugmid.ned.* **worst** <1240>.
weus* *bn.* woest; *Aajdned.* **wuosti** <901-1000>.
wie ¹*bw.* hoe ²*vw.* toen ³*vw.* zoals; *Sermoen* **wie** < *Dui.* **wie**.
wiech *zn.* klein kind, meisje; *Aajdned.* **wiht** <1151-1200>.
wied *bijw.* ¹ver ²ruim; *Vreugmid.ned.* **wido** <1200>.
wief *zn.* wijf; *Sermoen* **wijfke**, *Vreugmid.ned.* **wijf** <1236>.
wiek *zn.* stadsdeel; *Aajdned.* **wik** <814-815>.
wiemele *ww.* onrustig bewegen; *Nuined.* **wemelen** <1546>.
wiemer *zn.* aalbes; < *Rienl.* **Wimer**.
wien *zn.* wijn; *Vreugmid.ned.* **win** <1236>.
wieneg *bn.* weinig; *Vreugmid.ned.* **weinich** <1260-1280>.
wienie *bijw.* wanneer; *Vreugmid.ned.* **wan eer** <1220-1240>.
wies *bn.* wijs, verstandig; *Vreugmid.ned.* **wis** <1151-1200>.
wiete *ww.* wijten; *Vreugmid.ned.* **witen** <1201-1250>.
wieze *ww.* wijzen; *Vreugmid.ned.* **wisen** <1100>.
wijer *bijw.* verder; < *Dui.* **weiter**.
wijs *zn.* ¹manier van doen ²melodie; *Nuined.* **wyze** <1584>.
wiks *zn.* schoensmeer; < *Dui.* **Wicks**.
wikse *ww.* met schoensmeer inwrijven; < *Dui.* **wichsen**.
winke *ww.* wenken; *Vreugmid.ned.* **wenken** <1181>.
winne *ww.* winnen; *Vreugmid.ned.* **winnan** <1100>.
wins *zn.* wens; *Vreugmid.ned.* **wensch** <1265-1270>.
winter *zn.* winter; *Aajdned.* **wintar** <801-900>.
wits* *zn.* geestigheid; < *Dui.* **Witz**.
woe *bijw.* waar; *Sermoen* **woe** < *Dui.* **wo**.
woene *ww.* wonen; *Aajdned.* **wonon** <901-1000>.
woer *bn.* waar, echt; *Sermoen* **woer**, *Aajdned.* **war** <901-1000>.
wolk *zn.* wolk; *Sermoen* **wolke**, *Aajdned.* **wulko** <901-1000>.
wónd *zn.* wonde; *Aajdned.* **wunda** <901-1000>.
woonder *zn.* wonder; *Aajdned.* **wundar** <901-1000>.
woord *zn.* woord; *Sermoen* **weurdje**, **weurtje**, **wäördsje**, *Aajdned.* **wort** <791-800>.
wörm *zn.* worm; *Aajdned.* **worm** <801-810>.
wósj *zn.* pluk haar; < *Dui.* **Wuschel**.
wouf *zn.* wolf; *Aajdned.* **wulf** <901-1000>.
wouve *ww.* ¹zuinig zijn ²schransen; < *Dui.* **wolfen**.

Z

zaajt *zn.* zout; *Aajdned.* **salt** <1001-1100>.
zaak *zn.* kwestie, bedrijf; *Sermoen* **saak**, *Aajdned.* **saca** <901-1000>.
zaank *zn.* gezang; *Aajdned.* **sang** <901-1000>.
zaat *bn.* dronken; *Vreugmid.ned.* **sat** <1285>.
zaod *zn.* zaad; *Vreugmid.ned.* **saet** <1240>.
zaol *zn.* zaal; *Aajdned.* **sala** <701-800>.
zaoleg *bn.* zalig; *Aajdned.* **salig** <901-1000>.
zedeleer *zn.* zitmeubel; < *Dui.* **Sedel + -eer**.
zeeg *zn.* zaag; *Vreugmid.ned.* **sege** <1101-1200>.
zegene *ww.* zegenen; *Vreugmid.ned.* **seghenen** <1265-1270>.

zègke *ww.* zeggen; *Sermoen* **segge**, **segke**, *Vreugmid.ned.* **segghen** <1236>.
zeike *ww.* ¹plassen ²zeuren; *Vreugmid.ned.* **seiken** <1201-1250>.
zeip *zn.* zeep; *Vreugmid.ned.* **seipe** <1288>.
zeiver *zn.* ¹speeksel ²onzin; *Mid.ned.* **sever** <1350>.
zejje *ww.* zaaien; *Vreugmid.ned.* **saien** <1240>.
zelf *aanw. vnw.* zelf; *Aajdned.* **self** <901-1000>.
zèlver *zn.* zilver; *Sermoen* **zilver**, *Aajdned.* **silver** <901-1000>.
zerk *zn.* lijkkist; *Vreugmid.ned.* **sarc** <1265-1270>.
zès *telw.* zes; *Sermoen* **ses**, *Vreugmid.ned.* **sehs** <1151-1200>.
zètte *ww.* zetten; *Aajdned.* **setten** <901-1000>.
zeuke *ww.* zoeken; *Aajdned.* **suokan** <901-1000>.
zeumere *ww.* aren lezen; < *Aok.* **sömmere**.
zeut *bn.* zoet; *Aajdned.* **suoti** <901-1000>.
zeve *telw.* zeven; *Aajdned.* **sivon** <819-825>.
zie¹ *pers. vnw. ev. en mv.* zij; *Sermoen* **sij**, *Aajdned.* **sie** <901-1000>.
zie² *zn.* zee; *Aajdned.* **seo** <793>.
ziech¹ *wdkd. vnw* zich ²*wdkg. vnw.* elkaar; *Sermoen* **sig**, *Aajdned.* **sich** <901-1000> < *Dui.* **sich**.
ziech² *zn.* zicht; *Mid.ned.* **sicht** <1410>.
zien¹ *ww.* zijn, bestaan; *Sermoen* **sien**, *Vreugmid.ned.* **sin** <1100>.
zien² *ww.* zien, waarnemen; *Sermoen* **sien**, *Vreugmid.ned.* **sian** <1100>.
ziel *zn.* ziel; *Aajdned.* **sela** <901-1000>.
ziene, **zien**, **zie** *bez. vnw.* zijn; *Aajdned.* **sin** <811-812>.
ziepele, **ziepe** *ww.* druipen; *Nuined.* **sijpelen** <1648>.
zier *bijw.* heel, erg; *Vreugmid.ned.* **sere** <1201-1221>.
zij¹ *zn.* zijde (stof); *Vreugmid.ned.* **side** <1240>.
zij² *zn.* zijde, zijkant; *Vreugmid.ned.* **sida** <1151-1200>.
zinge *ww.* zingen; *Aajdned.* **singan** <901-1000>.
zitte *ww.* zitten; *Sermoen* **sitten**, *Aajdned.* **sitten** <901-1000>.
zjaloezei *zn.* jaloezie; *Mid.ned.* **jalosie** <1300-1350> < *Fra.* **jalosie**.
zjartèl *zn.* kousophouder; *Nuined.* **jarretel** <1913> < *Fra.* **jarretelle**.
zjeloes *bn.* jaloeis; *Mid.ned.* **jalous** <1350-1400> < *Fra.* **jaloux**.
zjenever *zn.* jenever; *Nuined.* **genever** <1606>.
zjielee *zn.* vest; *Nuined.* **gilet** <1802> < *Fra.* **gilet**.
zju *zn.* saus; *Nuined.* **juys** <1567> < *Lat.* **jus**.
zjubilei *zn.* jubileum; *Nuined.* **jubileum** <1657> < *Fra.* **jubilaeus**.
zjus ¹*bn.* juist, correct ²*bijw.* net, zojuist; *Mid.ned.* **juust** <1337-1382> < *Fra.* **juste**.
zjuwiel *zn.* juweel; *Vreugmid.ned.* **jueel** <1265-1270> < *Fra.* **juel**.
zöch *zn.* zucht; *Mid.ned.* **sucht** <1350>.
zöchte *ww.* zuchten; *Vreugmid.ned.* **suchten** <1240>.
zoe *bijw.* ¹zo ²zo meteen; *Sermoen* **soe**, *Aajdned.* **so** <891-900>.
zoegēt ¹*onbep. vnw.* zoiets ²*bijw.* ongeveer; *Nuined.* **zoiets** <1862>.
zoeke *ww.* zuigen; *Vreugmid.ned.* **sugan** <1100>.
zoepe *ww.* zuipen; *Vreugmid.ned.* **supen** <1240>.
zoer *bn.* zuur; *Vreugmid.ned.* **sur** <1152> < *Dui.* **sauer**.
zok *zn.* ¹sok ²zeurkous; *Nuined.* **sok** <1805> < *Dui.* **Socke**.
zölle, **zalle** *ww.* zullen; *Aajdned.* **sulon** <901-1000>.
zomer *zn.* zomer; *Vreugmid.ned.* **somer** <1236>.
zon *zn.* zon; *Aajdned.* **sunna** <901-1000>.
zoon *zn.* zoon; *Aajdned.* **suno** <791-800>.
zoonder *vs.* zonder; *Sermoen* **sonder**, *Aajdned.* **sunder** <901-1000>.
zörg *zn.* zorg; *Aajdned.* **sorga** <901-1000>.
zubbedeius *zn.* doetje; < *Biebel* **Zebedeus**.

zuime *ww.* zomen; *Mid.ned.* **soomen** <1390> < *Rienl.* **sööme**.
zun *zn.* zonde; *Aajdned.* **sunda** <901-1000>.
zuster *zn.* ¹zus ²non; *Vreugmid.ned.* **suster** <1100>.
zuver *bn.* ¹helder ²schoon; *Vreugmid.ned.* **suver** <1236> < *Lat.* **sobrius**.
zwaajele^{*} *ww.* zwalkend lopen; *Nuined.* **swaijen** <1578>.
zwaak *bn.* zwak; *Mid.ned.* **swac** <1451-1500>.
zwalber *zn.* zwaluw; *Vreugmid.ned.* **swaluwe** <1240> < *Dui.* **Schwalbe**.
zwalleke^{*} *ww.* walmen; < *Dui.* **schwalken**.
zwame *ww.* roken; < *Aok.* **schwamen**.
zwaoger *zn.* schoonbroer; *Vreugmid.ned.* **swager** <1220-1240> < *Dui.* **Schwager**.
zwegel *zn.* lucifer; < *Aok.* **Schwejelche**.
zweite *ww.* zveten; *Vreugmid.ned.* **sweten** <1201-1250>.
zweije *ww.* zwaaien; *Nuined.* **swaijen** <1578>.
zwens *zn.* pak slaag; < *Dui.* **Schwantz**.
zwiege *ww.* zwijgen; *Vreugmid.ned.* **swighen** <1201-1225>.
zwiegerse *zn.* schoonzus; < *Aok.* **Schwejersche**.
zwoer *bn.* zwaar; *Vreugmid.ned.* **swaer** <1220-1240>.
zwumme *ww.* zwemmen; *Vreugmid.ned.* **swemmen** <1240>.

